

LITERATUR

- Abbate 1997: F. Abbate, *Storia dell'arte nell'Italia meridionale. Dai longobardi agli svevi* (Roma 1997).
- Agnello 1942: G. Agnello, *L'architettura bizantina in Sicilia. Sicilia bizantina 2* (Firenze 1942).
- 1966: RbK 1 (1966) 866-899 s.v. Calabria et Appulia (G. Agnello).
- ÁKK: E. Marosi / M. Tóth (Hrsg.), *Árpád-kori kőfaragványok – katalógus. MTA Művészettörténeti Kutató Csoport – István Király Múzeum* (Budapest, Székesfehérvár 1978).
- Albrecht 2003: S. Albrecht, *Großmährenforschung in den Tschechischen Ländern und der Slowakei* (Prag 2003).
- Alimov 2012: D. Alimov, *On the Problem of the Avar »Ethnogenesis«. The 9th Century Politics of Banat Crişana and Transylvania in Compararative-Historical Context I-II. Transylvanian Review 21/3, 2012, 83-91; 21/4, 2012, 77-96.*
- Altmann/Bertalan/Kárpáti 2003: J. Altmann / H. Bertalan Vilmosné / Z. Kárpáti, *A budai (óbudai) társaskáptalan Péter temploma. – St. Peter Church of the Buda (Óbuda) Chapter. Budapest Régiségei 37, 2003, 39-62.*
- Altripp 2013: M. Altripp, *Basilika in Byzanz. Gestalt, Ausstattung und Fuktion sowie das Verhältnis zur Kreuzkuppelkirche. Millennium-Studien 42* (Berlin, Boston 2013).
- ANCHUNG: I. Fodor (Hrsg.), *The Ancient Hungarians [Ausstellungskat.]* (Budapest 1996).
- Ančić 2014: M. Ančić, *Church with incomplete bibliography: plans for the consolidation of Byzantine role on the Adriatic at the beginning of the 9th century. In: D. Dzino / M. Parry (Hrsg.), Byzantium, its neighbours and its culture* (Brisbane 2014) 71-88.
- Andrić 2005: S. Andrić, *Samostan Svetog Križa u Frankavili (Mandelosu). Istorijski Časopis 52, 2005, 34-35.*
- 2006: S. Andrić, *Problemi graditeljske povijesti benediktinskog samostana Sv. Jurja u Dumbovu. Scrinia Slavonica 6, 2006, 160-182.*
- 2008: S. Andrić, *Bazilijanski i benediktinski samostan sv. Dimitrija u Srijemskoj Mitrovici. Radovi Zavoda za Hrvatsku Povijest 40, 2008, 115-185.*
- Angelov 1960: D. Angelov, *Kurze Zusammenfassung der Geschichte der bulgarischen Gebiete und des bulgarischen Staates bis zur Türkenherrschaft. In: V. Beševliev / J. Irmscher (Hrsg.), Antike und Mittelalter in Bulgarien* (Berlin 1960) 33-50.
- 1981: D. Angelov (Hrsg.), *Istorija na Bălgarija. 2: Părva bălgarska dăržava* (Sofija 1981).
- Angelov/Čolpanov 1989: D. Angelov / B. Čolpanov, *Bălgarskia voenna istorija ot vtorata četvrăt na X do vtorata polovina na XV v.* (Sofija 1989).
- Angold 1997: M. Angold, *The Byzantine Empire 1025-1204: A Political History* (New York 21997).
- Antoljak 1986: S. Antoljak, *Izvori i literatura o prošlosti otoka Raba od ranoga srednjeg vijeka do godine 1797. Filozofski Fakultet Zadar, Zavod za Povijesne Znanosti i Klasičnu Filologiju – Skupština Općine Rab, SIZ za Kulturu, Posebna Izdanja 4* (Zadar, Rab 1986).
- Antoljak/Balabanov u. a. 1985: S. Antoljak / K. Balabanov u. a., *Istorija makedonskog naroda. 1: Od praistorije do kraja XVIII veka* (Beograd 1970).
- Anzulović 1999: B. Anzulović, *Heavenly Serbia. From Myth to Genocide* (New York 1999).
- Arató 1983: E. Arató, *A magyarországi nemzetiségek nemzeti ideológiája* (Budapest 1983).
- Arens/Binding 1998: F. Arens, *Der Dom zu Mainz. Neubearbeitet und ergänzt von G. Binding* (Darmstadt 21998).
- Argan 1936: G. C. Argan, *L'architettura protocristiana preromanica e romanica* (Firenze 1936).
- Asutay-Effenberger 1998: N. Asutay (= Asutay-Effenberger), *Byzantinische Apsisnebenräume. Untersuchung zur Funktion der Apsisnebenräume in den Höhlenkirchen Kappadokiens und in den mittelbyzantinischen Kirchen Konstantinopels* (Weimar 1998).
- Atroschenko/Collins 1981: V. I. Atroschenko / J. Collins, *The Origins of the Romanesque. Near Eastern Influences on European Art 4th-12th centuries* (London 1981).
- Baán 1995: I. Baán, *»Turkia metropoliája«. Századok 129, 1995, 1167-1770.*
- Babós 1983: I. Babós, *A kézdiszentléleki Perkő-kápolna (Sánzeni). Műemlékvédelem 27, 1983, 18-20.*
- Bagi 2007: D. Bagi, *Problematik der ältesten Schichten der ungarischen Chronikkomposition des 14. Jahrhunderts im Lichte der ungarischen Geschichtsforschung der letzten Jahrzehnte – einige ausgewählte Problemstellen. Quaestiones mediae aevi novae 12, 2007, 105-128.*
- 2013: D. Bagi, *Und wessen Strafe? Die Inhaftierung von König Salomon in der früheren historischen Tradition und die Thronstreite der Arpaden im 11. Jahrhundert. Quaestiones mediae aevi novae 18, 2013, 17-36.*
- Baillie 2012: B. Baillie, *Ethnic Conflict, Archaeology in. In: N. A. Silberman (Hrsg.), The Oxford Companion to Archaeology 1* (New York 22012) 500-502.
- Bajalović-Hadži-Pešić 1984: M. Bajalović-Hadži-Pešić, *Nakit VIII-XVIII veka. Muzej grada Beograda, Serija Zbirke i legati. Katalog 15* (Beograd 1984).
- Bak 2004: *Lexikon zur Geschichte Südosteuropas* (2004) 710-714 s.v. Ungarn (J. M. Bak).
- Bakay 1998: K. Bakay, *Őstörténetünk régészeti forrásai II. Miskolci Bölcsész Egyesület (Nyíregyháza 1998).*
- Bakirtzis 1994: Ch. Bakirtzis, *Byzantine Thrace (AD 330-1453). In: V. Papoulia / M. Meraklis (Hrsg.), Thrace* (Athens 1994) 151-210.
- Bálint Cs. 1991: Cs. Bálint, *Südungarn im 10. Jahrhundert. Studia archaeologica 11* (Budapest 1991).
- 1996: Cs. Bálint, *Magna Moravia a Magyar Alföldön? Századok 130/2, 1996, 992-999.*

- 2006: Cs. Bálint, Quedlinburg: der erste Schritt der Ungarn nach Europa und dessen Vorgeschichte (Sackgassen, Fallen, Wahlmöglichkeiten). In: A. Ranft (Hrsg.), *Der Hoftag in 973: Von den historischen Wurzeln zum Neuen Europa* (Berlin 2006) 29-36.
- Bálint S. 1959: S. Bálint, Szeged városa (Budapest 1959).
- 1977: S. Bálint, Ünnepi kalendárium. A Mária-ünnepek és jelesebb napok hazai és közép-európai hagyományvilágából 1-2 (Budapest 1977).
- Ballagi 1877: A. Ballagi, Legrégibb műemlékeink a keresztén korból. Századok 3, 1877, 236-255.
- Barački 1977: S. Barački, Jugoistočni Banat u ranom srednjem veku sa pregledom ranosrednjovekovnih nalazišta [Ausstellungskat.] (Vršac 1977).
- Bárány-Oberschall 1953: M. Bárány-Oberschall, Byzantinische Pektorkreuzer aus ungarischen Funden. In: *Wandlungen christlicher Kunst im Mittelalter. Forschungen zur Kunstgeschichte und christlichen Archäologie 2* (Baden-Baden 1953) 207-251.
- Barral i Altet 1981a: X. Barral i Altet, L'art pre-romànic a Catalunya, segles IX-X (Barcelona 1981).
- 1981b: X. Barral i Altet, Il contributo dei capitelli della basilica di Aquileia alla creazione del corinzio romanico dell'XI secolo. In: M. Mirabella Roberti (Hrsg.), *Aquileia e l'Occidente. Antiquità Altoadriatiche 19* (Udine 1981) 351-357.
- Basler 1984: Đ. Basler, Kasnoantičko doba. In: A. Benac u.a. (Hrsg.), *Kulturna istorija Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do pada ovih zemalja pod osmansku vlast* (Sarajevo 21984) 309-373.
- Baudry u.a. 1962: J. Baudry u.a., *Bourgogne Romane* (La Pierre-qui-Vire 1962).
- Bavant/Ivanišević 2006: B. Bavant / V. Ivanišević, *Ivstiniana prima – Caričin grad* (Leskovac 22006).
- Baxa/Glaser-Opitzová 2004: P. Baxa / R. Glaser-Opitzová, *Velkomoravský kostol v Kopčanoch. Pamiatky a múzeá 4*, 2004, 65.
- Bayer 2004: A. Bayer, Spaltung der Christenheit. Das sogenannte Morgenländische Schisma von 1054 (Köln u. a. 22004).
- Beghelli 2014: M. Beghelli, La scultura altomedievale. Atelieri, artigiani itineranti e tecniche di produzione. In: M. Beghelli / P. M. de Marchi (Hrsg.), *L'alto medioevo. Artigiani e organizzazione manifatturiera. Atti di seminario. Arsago Seprio, Civico Museo Archeologico (Viale Vanoni, Arsago Seprio, Varese) 15 novembre 2013* (Bologna 2014) 9-26.
- Belli D'Elia 1987: P. Belli D'Elia, *Alle sorgenti del Romanico. Puglia XI secolo* (Bari 21987).
- Belke 1995: RbK 5 (1995) 814-856 s.v. Lykaonien (K. Belke).
- Benda 1981: K. Benda (Chefred.), *Magyarország történelmi kronológiája. A kezdetektől 1526-ig 1* (Budapest 1981).
- Benesch/Euler-Rolle u. a. 1990: E. Benesch / B. Euler-Rolle u. a., *Die Kunstdenkmäler Österreichs. Niederösterreich nördlich der Donau* (Wien 1990).
- Benkő E. 2000: E. Benkő, Karslburg (Gyulafehérvár, Alba Iulia). In: *Wieczorek/Hinz 2000*, Bd. 2, 593-596.
- 2005: E. Benkő, Der Sarkophag des heiligen Gerhards aus Großtschanad (Nagycsanak, Cenadu, Rumänien). *Acta Archaeologica* (Budapest) 56, 2005, 251-277.
- Benkő/Bóna 2001: L. Benkő / I. Bóna, Erdély a keresztény magyar királyságban (Kolozsvár 2001) 85-86.
- Benkő/Orosz 2015: E. Benkő / K. Orosz (Hrsg.), *In medio regni Hungariae. Régészeti, művészettörténeti és történeti kutatások »az ország közepén« / Archaeological, art historical and historical researches »in the Middle of the Kingdom«*. MTA BTK Régészeti Intézet (Budapest 2015).
- Benkő L. 2001: L. Benkő, Észrevételek Erdély déli részének korai Árpád-kori történetéhez. Viaskodás romantikus látomásokkal. In: L. Benkő / I. Bóna (Hrsg.), *Erdély a keresztény Magyar Királyságban. Tanulmányok. Erdélyi tudományos füzetek 231* (Kolozsvár 2001) 7-67.
- Berend 2001: N. Berend, *At the gate of Christendom: Jews, Muslims and »Pagans« in medieval Hungary, c. 1000-c. 1300* (Cambridge, New York 2001).
- Berend/Urbańczyk/Wiszewski 2013: N. Berend / P. Urbańczyk / P. Wiszewski: *Central Europe in the High Middle Ages. Bohemia, Hungary and Poland, c. 900-c.1300* (Cambridge 2013).
- Berki 1975: F. Berki (Hrsg.), *Az ortodox kereszténység* (Budapest 1975).
- 1994: KMTL 263 s.v. Hierotheos (F. Berki).
- Bertalan 1973: V. Bertalan, Adatok Óbuda középkori helyszínrajzához / H. Bertalan, Angaben zum (sic!) mittelalterlichen Topographie von Óbuda. *Budapest Régiségei 23*, 1973, 99-112.
- Best 1999: W. Best, Die Ausgrabung des vorromanischen Zentralbaus auf der Wittekindsburg (Vorbericht). In: *Archäologie in Ostwestfalen 4* (Bielefeld 1999) 33-41.
- Bettini 1940: S. Bettini, Aspetti bizantineggianti dell'architettura di Torcello. In: M. Brunetti / S. Bettini / F. Forlati / G. Fiocco (Hrsg.), *Torcello. Conferenze tenute a Ca' Foscari. Collana Ca' Foscari, corsi per stranieri* (Venezia 1940) 67.
- Biczó 1996: P. Biczó, Romkert – A Mennybe felvett Szűz Máriának szentelt prépostság templomának maradványai. In: Gy. Fülöp (Hrsg.), *Szent István király és Székesfehérvár* (Székesfehérvár 1996) 25-29.
- 1997: P. Biczó, A székesfehérvári Szűz Mária prépostság temploma az Árpád-korban. In: J. Makkay / J. Kobály (Hrsg.), *Honfoglalás és Árpád-kor. A Verecke híres útján tudományos konferencia anyagai* (Ungvár 1997) 191-201.
- 2000: P. Biczó, Szent István király sírja a székesfehérvári Szűz Mária-prépostság templomában. In: Benkő/Orosz 2015, 299-323.
- Biczó/Toth 2000: P. Biczó / M. Toth, Das Marienstift Stuhlweißenburg (Székesfehérvár). In: *Wieczorek/Hinz 2000*, Bd. 2, 621-624.
- Bieber 2005: F. Bieber, Nationalismus in Serbien vom Tode Titos bis zum Ende der Ära Milošević. *Wiener Osteuropa Studien 18* (Wien 2005).
- Biedermann 1992: *LexMA 6* (1992) 674-677 s.v. Ostkirche (H. M. Biedermann).
- von Biegel 1991: G. von Biegel (Hrsg.), *Budapest im Mittelalter* [Ausstellungskat.] (Braunschweig 1991).
- Bilogričić 2014: G. Bilogrivičić, Hrvatska nacionalna srednjovekovna arheologija do sredine 20. stoljeća – ideje budućnosti sputane vremenom / Croatian national medieval archaeology up to mid-twentieth century – ideas of the future burdened with time. In: *Zbornik radova s prve medievističke znanstvene radionice u Rijeci* (Rijeka 2014) 207-215.

- Binding 1985: LexMa 3 (1985) 1384 s.v. Dreikonchenbau (G. Binding).
- 1991: LexMa 5 (1991) 1554-1556 s.v. Krypta (G. Binding).
- Biró/Langó 2013: Gy. Biró / P. Langó, »Deo odibilis gens Hungarorum« oder »auxilium Domini« – Die Ungarn und die christliche Welt im 10. Jahrhundert. In: O. Heinrich-Tamáská (Hrsg.), Rauben – Plündern – Morden. Nachweis von Zerstörung und kriegerischer Gewalt im archäologischen Befund (Hamburg 2013) 265-335.
- Bissinger 1990: RbK 4 (1990) 811-1174 s.v. Kreta (M. Bissinger).
- Boba 1971: I. Boba, Moravia's History Reconsidered. A Reinterpretation of Medieval Sources (The Hague 1971).
- 1973: I. Boba, The cathedral church of Sirmium and the grave of St. Methodius. In: Berichte über den II. Internationalen Kongress für slawische Archäologie 3 (Berlin 1973) 393-397.
- 1995: I. Boba, Egyháztörténeti vázlatok a középkorból I. Szent Metód és Szventopolk kapcsolata Sirmiummal és Szlavóniával a pápai levelezés és a horvát hagyomány tükrében. Magyar egyháztörténeti vázlatok, Regnum 1995/1-2, 5-29.
- Bodó 2002: B. Bodó, A veszprémi apácakolostor építéstörténete és kőfaragványai. Műemlékvédelmi Szemle 12, 2002 (2004), 41-63.
- von Bogyay 1932: Th. von Bogyay, A művész a korai középkorban (Budapest 1932).
- 1955: Th. von Bogyay, Lechfeld. Ende und Anfang. Geschichtliche Hintergründe, ideeller Inhalt und Folgen der Ungarnzüge (München 1955).
- 1975: Th. von Bogyay, Stephanus rex. Versuch einer Bibliographie (München 1975).
- 1982: Th. von Bogyay, Eine Grenzprovinz byzantinischer Kunst im Donauraum? Jahrbuch der österreichischen Byzantinistik 32/5, 1982, 149-158.
- 1986: LexMa 3 (1986) 1889-1890 s.v. Emmerich (Th. von Bogyay).
- Boia 2001: L. Boia, History and Myth in Romanian Consciousness (Budapest, New York 2001).
- Bóna 1991: I. Bóna, Dunapentele története: a honfoglalástól a 19. század közepéig, a már eddig is ismert, valamint az újonnan bevont adatok alapján (Dunaújváros 1991).
- 1997: I. Bóna, Az Árpádok korai várai (Debrecen 1998).
- 2000: I. Bóna, A magyarok és Európa a 9-10. században. História könyvtár, monográfiák (Budapest 2000).
- 2001: I. Bóna, Erdély a magyar honfoglalás és államalapítás korában. Régészeti Áttekintés. In: L. Benkő / I. Bóna (Hrsg.), Erdély a keresztény Magyar Királyságban. Tanulmányok. Erdélyi tudományos füzetek 231 (Kolozsvár 2001) 68-90.
- Bošković 1976: Đ. Bošković, L'art entre l'antiquité et l'époque romane sur le litoral de l'ancienne Zeta. Starinar 27, 1976, 73-82.
- Bonev 1992: S. Bonev, Čarkva pri južnata porta na vätresnija grad v Preslav. Arheologija (Sofija) 34/3, 1992, 44-49.
- Botár 2006: I. Botár, A csíkszenttamási Csonkatorony 2003. évi régészeti kutatása. A Csíki Székely Múzeum Évkönyve 2005/1 (2006), 37-54.
- Bouras 1971: Ch. Bouras, Zourtsa. Une basilique byzantine au Peloponnesse. Cahiers Archéologiques 21, 1971, 137-149.
- 1973/1974: Ch. Mpouras, O Agios Ioannēs o Eleēmion, Lígouriou, Argolidis. Deltion 4/7, 1973/1974, 1-30.
- 1985-1986: Ch. Mpouras, Katalogos architektonikōn melōn tou Byzantinou Mouseiou, allote stis apothēkes tou Ethnikou Archaialogikou Mouseiou Deltion 4/13, 1985-1986, 39-78.
- Bouras/Kalogeropoulos/Andreadi 1969: Ch. Mpouras / A. Kalogeropoulos / P. Andreadi, Ekklesiēs tēs Attikēs (Athēnai 1969).
- Bowlus 1995: Ch. R. Bowlus, Franks, Moravians, and the Magyars. The struggle for the Middle Danube, 788-907 (Philadelphia 2005).
- Božanić 2007: S. Božanić, Srem u ranom srednjem veku (Srem in the Early Middle Ages). Rad Muzeja Vojvodine 49, 2007, 69-76.
- Bradács 2007: G. Bradács, »Heinricus filius Stephani, qui tantis miraculis claruit«. Szent Imre herceg a középkori magyar történetírásban. In: Történeti tanulmányok 14. A Debreceni Tudománygyetem Történeti Intézetének kiadványai (Debrecen 2007) 51-72.
- Brandenburg 2004: H. Brandenburg, Ancient Churches of Rome from the Fourth to the Seventh Century (Milano, Regensburg 2004).
- Brather 2008: S. Brather, Zwischen Spätantike und Frühmittelalter. Archäologie des 4. bis 7. Jahrhunderts im Westen (Berlin 2008).
- Brenk 2014: B. Brenk, Zur Funktion des Atriums von San Marco in Venedig. In: M. Büchsel / H. L. Kessler / R. Müller (Hrsg.), The Atrium of San Marco in Venice. The Genesis and Medieval Reality of the Genesis Mosaics / Das Atrium von San Marco in Venedig. Die Genese der Genesismosaik und ihre mittelalterliche Wirklichkeit. Neue Frankfurter Forschungen zur Kunst 15 (Berlin 2014) 49-72.
- Browning 1975: R. Browning, Byzantium and Bulgaria. A comparative study across the early medieval frontier (Berkeley, Los Angeles 1975).
- Brucher 1987: G. Brucher, Die sakrale Baukunst Italiens im 11. und 12. Jahrhundert (Köln 1987).
- 2002: G. Brucher, Zur Baukunst Italiens zwischen Orient und Okzident. www.uni-salzburg.at/fileadmin/oracle_file_imports/544384.PDF (4.1.2016).
- Brukner 1974: B. Brukner, Umetnost i religija praistorijskih zajednica Vojvodine. In: B. Brukner / B. Jovanović / N. Tasić, Praistorija Vojvodine (Novi Sad 1974) 337-364.
- Brusić 1996: Z. Brusić, Uspostava hrvatske kontrole nad plovnim putom uz istočnu obalu Jadrana. In: M. Jurković / T. Lukšić (Hrsg.), Radjanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža. Exegi monumentum 3 (Zagreb 1996) 145-150.
- Buchwald 1966: H. H. Buchwald, Eleventh Century Corinthian-Palmette Capitals in the Region of Aquileia. The Art Bulletin 48, 1966, 147-157.
- Budak 1986: N. Budak, Prilog valorizaciji Humsko-duklijskog kulturnog područja u prvim fazama njegova razvitka (do 12. st.). Starohrvatska Prosvjeta 3. Ser. 16, 1986, 125-139.
- 2009: N. Budak, Kako sa jugonostalgičarskih pozicija može negirati hrvatska povijest ili o knjizi Johna V. A. Fine, MI., When Ethnicity did not matter in the Balkans. A study of Identity in pre-Nationalist Croatia, Dalmatia and Slavonia in the Medieval and

- Early-Modern Periods, Ann Arbor, The University of Michigan Press 2006, 652. str. Radovi – Zavod za hrvatsku povijest 41, 2009, 487-495.
- Burnichioiu/Rusu 2006: I. Burnichioiu / A. A. Rusu, Mozaicurile medievale de la Bizere / The Medieval Mosaics from Bizere / Die mittelalterlichen Mosaiken von Bizere (Cluj-Napoca 2006).
- Buzás 2001: G. Buzás, A feldebrői egykori apátsági templom építészeti kapcsolatai. In: P. Gróf / K. Varga (Hrsg.), Örömenélés Kovalovszki Júlia tiszteletére [Manuskript] (Budapest 2001) 45-51.
- 2002: G. Buzás, Visegrád, Szent András monostor. In: Öszszefoglaló jelentések a 2001. év helyszíni műemléki kutatásairól. Műemlékvédelmi Szemle 2002/2, 170-172.
- 2004a: G. Buzás, Visegrád, Szent András-monostor. In: Régészeti kutatások Magyarországon / Archeological Investigations in Hungary 2003 (Budapest 2004) 319-322.
- 2013: G. Buzás, A pécsi székesegyházak a román korban. Archaeologia – Altum Castrum Online 2013. <http://archeologia.hu/content/archeologia/164/pecs.pdf> (14.10.2015).
- Buzás/Eszes 2012: G. Buzás / B. Eszes, XI. századi görög monostor Visegrádon. Archaeologia – Altum Castrum Online 2012, 2-32. <http://archeologia.hu/content/archeologia/34/buzas-eszesxi-szazadi-gorog-monostor-visegradon.pdf> (7.3.2012).
- Bužančić 1995: R. Bužančić, Predromanička pregradnja crkve Sv. Martina u Trogiru (The preromanesque reconstruction of St. Martin church in Trogir). Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji 35, 1995, 241-251.
- Brüggemann 2007: Th. Brüggemann, Migrations and Ethnic Shifts on the Balkan Peninsula (6th-11th Century A.D.). In: J. Bouzek (Hrsg.), The Black Sea and its Relationships with Ancient Central and Eastern Europe. Proceedings of the Third International Congress on Black Sea Antiquities. Eirene 43 (Prague 2007) 112-125.
- Cambi 1976: N. Cambi, Neki problemi starokršćanske arheologije na istočnoj Jadranskoj obali. In: Š. Batović (Red.), Materijali XII. IX kongres arheologa Jugoslavije (Zadar 1976) 239-282.
- Canova Dal Zio 1987: R. Canova Dal Zio, Le chiese delle tre Venezie anteriori al Mille (Padova 1987).
- Chambers 1970: D. S. Chambers, The Imperial Age of Venice 1380-1580 (London 1970).
- Chatzidakis 1973: RbK 3 (1973) 326-353 s. v. Ikonostas (M. Chatzidakis).
- 1976: M. Chatzidakis, Kunsthistorische Einleitung. In: E. Melas (Hrsg.), Alte Kirchen und Klöster Griechenlands. Ein Begleiter zu den byzantinischen Stätten (Schauberg 1976) 43-48.
- 1992: M. Chatzidakis, Art from the Tenth Century to 1204. In: M. B. Sakkeliariou (Hrsg.), Greek Lands in History: Macedonia. 4000 years of Greek history and civilization (Athens 1992) 292-296.
- Chierici 1978: S. Chierici, La Lombardia. Italia Romanica 1 (Milano 1978).
- Codreanu-Windauer 2010: S. Codreanu-Windauer, Der frühe Kirchenbau in Altbayern. In: L. Poláček / J. Maříková-Kubková (Hrsg.), Frühmittelalterliche Kirchen als archäologische und historische Quelle. Internationale Tagungen in Mikulčice 8 (Brno 2010) 205-218.
- Corboz/Stierlin 1996: A. Corboz / H. Stierlin, Frühes Mittelalter. Architektur der Welt 14 (Köln 1996).
- Conant 1978: K. J. Conant, Carolingian and Romanesque Architecture 800-1200. The Pelican History of Art (Harmondsworth, Middlesex 1978).
- Curta 2005: F. Curta, Before Cyril and Methodius. Christianity and barbarians beyond the sixth and seventh century Danube frontier. In: F. Curta (Hrsg.), Eastern Central and Eastern Europe in the Early Middle Ages (Ann Arbor 2005) 181-209.
- 2006: F. Curta, Southeastern Europe in the Middle Ages, 500-1250 (Cambridge 2006).
- 2009: F. Curta, The history and archaeology of Great Moravia: an introduction. Early Medieval Europe 17/3, 2009, 238-247.
- 2010: F. Curta, A note on trade and trade centers in the eastern and northern Adriatic region between the eighth and the ninth century. Hortus Artium Medievalium 16, 2010, 267-276.
- 2015: F. Curta, East Central Europe: the gate to Byzantium. Byzantinische Zeitschrift 108/2, 2015, 1-42.
- Cutler/Spieser 1996: A. Cutler / J.-M. Spieser, Das mittelalterliche Byzanz 725-1204. Universum der Kunst 41 (München 1996).
- Czobor/Szalay 1901-1903: B. Czobor / I. Szalay, Magyarország történeti emlékei az 1896. évi ezredéves országos kiállításon. Gerlach Márton és társa (Budapest, Bécs 1901-1903).
- Čanak-Medić 1974: M. Čanak-Medić, Srednjevekovna crkva u Arači. Uvod sa istoriografijom. Zbornik za likovne umetnosti Matice srpske 10, 1974, 17-45.
- 1989: M. Čanak-Medić, Arhitektura Nemanjinog doba. 2: Crkve u Polimlju i na Primorju (Beograd 1989).
- Čaneva-Dečevska 1980: N. Čaneva-Dečevska, Cărkvi i manastiri ot Veliki Preslav (Sofija 1980).
- 1988: N. Čaneva-Dečevska, Cărkovnata arhitektura v Bălgarija prez XI-XIV v (Sofija 1988).
- 1999: N. Čaneva-Dečevska, Săzdvavane na rani cărkovni formi v Armenija i tjahoto razprostranenie v hristijanskija svjat. Arheologija (Sofija) 39, 1999, 32-44.
- Čilingirov 1978: A. Čilingirov, Die Kunst des christlichen Mittelalters in Bulgarien, 4. bis 18. Jahrhundert. Architektur, Malerei, Plastik, Kunsthandwerk (Berlin 1978).
- Ćirković 1981: S. Ćirković (Hrsg.), Istorija srpskog naroda. Prva knjiga. Od najstarijih vremena do maričke bitke (1371) (Beograd 1981).
- 1964: S. Ćirković, Istorija srednjovekovne bosanske države (Beograd 1964).
- 1969: S. R. Ćirković, Civitas Sancti Demetrii. In: R. Prica (Red.), Sremska Mitrovica (Sremska Mitrovica 1969) 59-69.
- 1973: S. Ćirković, Polet i pad slovenskih država na Balkanskom poluostrvu. In: I. Božić / S. Ćirković u. a., Istorija Jugoslavije (Beograd 1973) 33-44.
- 1992: S. Ćirković, I Serbi nel medioevo (Milano 1992).
- Ćorović-Ljubinković 1970: M. Ljubinković (= Ćorović-Ljubinković), Nekropola crkve Sv. Petra kod Novog Pazara. Zbornik Narodnog Muzeja (Beograd) 6, 1970, 169-258.
- Ćurčić 1975: S. Ćurčić, Evolution of the Middle-Byzantine Five-Domed Church Type. Abstracts of Papers. First Annual Byzantine

- Studies Conference, October 24-25, 1975 (Cleveland, Ohio), 31-32.
- Csányi 1951: K. Csányi, Bizánci elemek az Árpád-kori magyar építészetben. MTA II OK 3, Muzeológiai sor. 2, 1951, 25-40.
- Csánki 1890-1897: D. Csánki, Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában 1-3 (Budapest 1890-1897, Nachdruck 1985).
- Csemegi 1948: J. Csemegi, A tihanyi barlanglakások. Archeológiai Értesítő 3. sorozat 7-9, 1948, 398-402.
- 1949: J. Csemegi, A tarnaszentmáriai templom hajójának stíluskritikai vizsgálata / Considérations critiques sur le style de l'église de Tarnaszentmária. Antiquitas Hungarica 3, 1949, 92-111.
- 1960: J. Csemegi, Mótringfonat, lánckereszt, hurokkereszt. In: K. Dávid (Hrsg.), Művészettörténeti tanulmányok. Képzőművészeti alap kiadványai (Budapest 1960) 7-33.
- Cserbák 1986: A. Cserbák, A magyar görög katolikus vallásosság művelődéstörténeti háttere. In: Tüskés 1986, 275-311.
- Csóka/Marosi 1994: KMTL 525-526 s.v. Pannonhalma (G. Csóka / E. Marosi).
- Daničić 1864: Đ. Daničić, Rječnik iz književnih starina srpskih 3 (Beograd 1864).
- Dávid 1970: K. Dávid, Die Kirche von Kiszombor. Acta Historiae Artium 16, 1970, 200-231.
- 1974a: K. Dávid, Az Árpád-kori Csanád vármegye művészeti topográfiája. Művészettörténeti füzetek 7 (Budapest 1974).
- 1974b: K. Dávid, Dávid Katalin válasza az opponensi véleményekre. Művészettörténeti értesítő 23/4, 1974, 336-340.
- 2000: K. Dávid, Szent Gellért és a csanádi püspökség. In: L. Kredics (Hrsg.), Válaszúton. Pogányság – kereszténység, Kelet – Nyugat. Konferencia a X-XI. század kérdéseiről (Veszprém 2000) 185-191.
- de Jong 2009: M. de Jong, The State of the Church: ecclesia and early medieval state formation. In: W. Pohl / V. Wieser (Hrsg.), Der frühmittelalterliche Staat: Europäische Perspektive. Forschungen zur Geschichte des Mittelalters 16 (Wien 2009) 241-255.
- De Vecchi/Cerchiari 1991: P. De Vecchi / E. Cerchiari, I Longobardi in Italia. In: L'arte nel tempo 1, 2 (Milano 1991) 305-317.
- Deér 1966: J. Deér, Die Heilige Krone Ungarns (Graz, Wien, Köln 1966).
- Dehio 1984: G. Dehio, Handbuch der deutschen Kunstdenkmäler. Rheinland-Pfalz und Saarland. Bearbeitet von Hans Caspary, Wolfgang Götz und Ekkart Klinge, überarbeitet und erweitert von Hans Caspary, Peter Karn und Martin Klewitz (München 1984).
- Dehio/von Bezold 1892: G. Dehio / G. von Bezold, Kirchliche Baukunst des Abendlandes, historisch und systematisch dargestellt 1 (Stuttgart 1892).
- Deichmann 1937: F. W. Deichmann, Versuch einer Darstellung des Kirchenbaues in frühchristlicher und byzantinischer Zeit im Morgenlande auf kunstgeographischer Grundlage [Inaugural-dissertation] (Halle [S.] 1937).
- Dekan 1980: J. Dekan, Moravia Magna. Grossmähren – Epoche und Kunst (Bratislava 1980).
- Delay 1937: Dictionnaire de Spiritualité I (1937) 1218-1230 s.v. Baptême (E. Delay).
- Delvoye 1949: Ch. Delvoye, Les monuments byzantins de la Grèce. Byzantion 19, 1949, 315-370.
- 1966a: RbK 1 (1966) 246-268 s.v. Apsis (Ch. Delvoye).
- 1966b: RbK 1 (1966) 514-567 s.v. Basilika (Ch. Delvoye).
- Demus 1956: O. Demus, Zwei Dogengräber in San Marco in Venedig. Jahrbuch der Österreichischen Byzantinischen Gesellschaft 5, 1956, 41-59.
- 1960: O. Demus, The Church of San Marco in Venice. History, Architecture, Sculpture (Washington 1960).
- Dercsényi 1943a: D. Dercsényi, A székesfehérvári királyi bazilika (Budapest 1943).
- 1943b: D. Dercsényi, XI. századi királyi kőfaragóműhely Budán. – La bottega reale degli scappellini a Buda nel secolo XI. Budapest Régiségei 13, 1943, 225-293.
- 1974: D. Dercsényi, Vorromanische Kirchentypen in Ungarn. Acta Historiae Artium 20, 1974, 1-12.
- 1970: D. Dercsényi, A román kor művészete. In: L. Fülep, A magyarországi művészet története (Budapest 1970) 11-100.
- 1980: D. Dercsényi, A honfoglalás és az államalapítás kora (a XI. század közepéig). In: D. Dercsényi / A. Zádor, Kis magyar művészettörténet (A honfoglalás korától a XIX. század végéig). Képzőművészeti zsebkönyvtár (Budapest 1980) 11-24.
- Dercsényi/Héj 1958: D. Dercsényi / M. Héj, Visegrád. In: D. Dercsényi (Hrsg.), Pest megye műemlékei II. Magyarország Műemléki Topográfiája. 5: Pest megye műemlékei (Budapest 1958) 396-480.
- Deroko 1985: A. Deroko, Monumentalna i dekorativna arhitektura u srednjovekovnoj Srbiji (Beograd 1985).
- Dimitrijević 1982: D. Dimitrijević, Batajnica-nalazište Velika humka. In: G. Marjanović-Vujović / G. Tomić (Hrsg.), Nakit na tlu Srbije, iz srednjovekovnih nekropola od 9-15 veka [Ausstellungskat.] (Beograd 1982) 49-50.
- Dimitrocallis 1968: G. Dimitrocallis, The Byzantine Churches of Naxos. American Journal of Archaeology 72, 1968, 283-286.
- Dimitrov 2001: H. Dimitrov, Istorija na Makedonija (Sofija 2001).
- Dinić 1962: M. Dinić, Mačvanska Banovina. Enciklopedija Jugoslavije 5 (Zagreb 1962).
- 1978: M. Dinić, Srpske zemlje u srednjem veku. Istorijsko-geografske studije (Beograd 1978).
- Dinkler/Dinkler von Schubert 1995: RbK 5 (1995) 1-10 s.v. Kreuz I. vorikonklastisch (E. Dinkler / E. Dinkler von Schubert).
- Divald 1927: K. Divald, Magyarország művészeti emlékei (Budapest 1927).
- Djatlov 2008: V. Djatlov, Kievo-Pečerskaja Lavra. Spravočnik-putevoditel' (Kyiv 2008).
- Doberer 1991: LexMA 5 (1991) 1914-1915 s.v. Lettner (E. Doberer).
- Dobrovits/Csernyánszky/Erdész 1987: D. Cs. Dobrovits / M. Csernyánszky / S. Erdész, Timár. In: D. Dercsényi / G. Entz (Hrsg.), Szabolcs-Szatmár megye műemlékei I-II (Budapest 1986-1987) 329-335.

- Domjan/Petricioli/Vežić 1990: M. Domjan / I. Petricioli / P. Vežić, Katalog. In: Sjaz zadarskih riznica [Ausstellungskat.] (Zagreb 1990) 29-365.
- Dončeva-Petkova 2000: Lj. Dončeva-Petkova, 100 godina arheološki razkopki v Pliska. *Pliska-Preslav* 8, 2000, 9-18.
- Dorigo 1983: W. Dorigo, *Venezia origini. Fondamenti, ipotesi, metodi* (Milano 1983).
- 1992: W. Dorigo, I capitelli veneziani nel corpus dei capitelli adriatici di ispirazione corinzia del secolo XI. In: Prijatelj zbornik I. Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji 32 (Split 1992) 237-247.
- 1997: W. Dorigo, Venedig vor Venedig: von Grado nach San Marco. In: G. Romanelli (Hrsg.), *Venedig, Kunst & Architektur* (Köln 1997) 33-79.
- 2003: W. Dorigo, *Venezia romanica, la formazione della città medioevale fino all'età gotica 1-2* (Venezia 2003).
- Dornyai 1942: B. Dornyai, Ásatás a tihanyi Barátlakások közt 1942-ben. *Balaton Szemle* 1/6-7, 1942, 212-219.
- Dölger 1942: F. Dölger, Ungarn in der byzantinischen Reichspolitik. *Archivum Europae Centro-Orientalis* 8/2, 1942, 315-342.
- Dujčev 1949: I. Dujčev, Die Responsa Nicolai I. papae ad consulta Bulgarorum als Quelle für die bulgarische Geschichte. In: L. Santifaller (Hrsg.), *Festschrift zur Feier des zweihundertjährigen Bestandes des Haus-, Hof- und Staatsarchivs, I. Mitteilungen des Österreichischen Staatsarchivs, Ergänzungsband 2, 1* (Wien 1949) 349-362.
- Dziarnovich 2008: A. Dziarnovich, Dreams about Byzantium. Place of Civilization and Cultural Heritage of Byzantium in the Region of Central and Eastern Europe Border Zone. *Crossroads Digest. The Journal for the Studies of Eastern European Borderland* 3, 2008, 116-139.
- Džaja 1984: S. M. Džaja, Konfessionalität und Nationalität Bosniens und der Herzegowina. *Südosteuropäische Arbeiten* 80 (München 1984).
- Đurašević-Miljić 2009: D. Đurašević-Miljić, Sudbina ranosrednjovjekovnih spomenika u Crnoj Gori. www.montenegrina.net/pages/pages1/istorija/predslovenski/sudbina_ranosrednjovjekovnih_spomenika_u_cg.htm (8.4.2018).
- Ecsedi/Sőregi 1931: I. Ecsedi / J. Sőregi, Jelentés Debrecen Szabad Királyi Város Déri Múzeumának 1930. évi működéséről és állapotáról. Debrecen 1931, 80-83.
- Eggers 1998a: M. Eggers, Das Großmährische Reich, Realität oder Fiktion? Eine Neuinterpretation der Quellen zur Geschichte des mittleren Donauraumes im 9. Jahrhundert. *Monographien zur Geschichte des Mittelalters* 40 (Stuttgart 1995).
- 1998b: M. Eggers, »Moravia« oder »Großmähren«? *Bohemia* 39, 1998, 351-370.
- Eitelberger von Edelberg 1884: R. Eitelberger von Edelberg, Die mittelalterlichen Kunstdenkmale Dalmatiens in Arbe, Zara Sebenico, Traú, Spalato und Ragusa. *Gesammelte kunsthistorische Schriften von R. Eitelberger von Edelberg* 4 (Wien 1884).
- Elsner 2002: J. Elsner, The birth of late antiquity: Riegl and Strzygowski in 1901. *Art History* 25, 2002, 358-379.
- 2015: J. Elsner, Relic, Icon and Architecture: The Material Articulation of the Holy in East Christian Art. In: C. Hahn / H. Klein (Hrsg.), *Saints and Sacred Matter: the Cult of Relics in Byzantium and Beyond* (Washington, D.C. 2015) 13-40.
- Engel 1987: P. Engel, Temetkezések a középkori székesfehérvári bazilikában. *Századok* 121, 1987, 613-637.
- 2002: P. Engel, Die Gründung des christlichen Königreichs. In: F. Glatz (Hrsg.), *Die ungarische Staatsbildung und Ostmitteleuropa* (Budapest 2002) 49-74.
- 2005: P. Engel, *The realm of St. Stephen. A History of Medieval Hungary, 885-1526* (London, New York 2005).
- Engels 1996: *LexMA* 8 (1996) 664 s. v. Theophanu (O. Engels).
- Entz 1958: G. Entz, A gyulafehérvári székesegyház (Budapest 1958).
- Ercegović-Pavlović 1980: S. Ercegović-Pavlović, Rimske i srednjovekovne nekropole u Mačvanskoj Mitrovici / Les nécropoles romaines et médiévales de Mačvanska Mitrovica. *Sirmium* 12 (Beograd 1980).
- Erdei 1975: F. Erdei, Hipotézis a feldebrői templommal kapcsolatban. *Műemlékvédelem* 19/4, 1975, 196-203.
- Erdeljanović 1925: J. Erdeljanović, Tragovi najstarijeg slovenskog sloja u Banatu. *Obzor prehistoricky 4* [= J. Schranil (Hrsg.), *Niederlöv Sbornik*] (Praha 1925) 275-308.
- Erdész 1987: S. Erdész, Tímár. In: D. Dercsényi / G. Entz (Hrsg.), *Magyarország műemléki topográfiája. 11: Szabolcs – Szatmár megye műemlékei* (Budapest 1987) 329-335.
- Érdújhelyi 1892: M. Érdújhelyi, Pétervárad hadászati jelentősége. *A Bács-Bodrog Vármegyei Történelmi Társulat Évkönyve* 8, 1892, 29-31.
- Érszegi 1994a: *KMTL* 344 s. v. kereszténység felvétele (G. Érszegi).
- 1994b: *KMTL* 527 s. v. pápai-magyar kapcsolatok (G. Érszegi).
- 2000a: G. Érszegi, Die Christianisierung Ungarns anhand der Quellen. In: *Wiczorek/Hinz* 2000, Bd. 2, 600-607.
- 2000b: G. Érszegi, Dunapentele a középkorban. In: G. Farkas (Hrsg.), *Tanulmányok és források Fejér megye történetéhez 11. A Fejér Megyei Levéltár évkönyve 9 (Székesfehérvár 2000)* 7-42.
- Eszterhás 2012: I. Eszterhás, Középkori Barlangmonostorok Magyarországon. *Karsztfejlődés* 17, 2002, 235-248.
- Eyice/Thierry 1970: S. Eyice / N. Thierry, Le monastère et la source sainte de Midye en Thrace turque. *Cahiers Archéologiques* 20, 1970, 47-76.
- Evans/Wixom 1997: H. C. Evans / W. D. Wixom (Hrsg.), *The Glory of Byzantium. Art and Culture of the Middle Byzantine Era A.D. 843-1261* (New York 1997).
- Farioli Campanati 1982: R. Farioli Campanati, La cultura artistica nelle regioni bizantine d'Italia dal VI all'XI secolo. In: G. Cavallo / V. von Falkenhausen / R. Farioli Campanati / M. Gigante / V. Pace / F. Panvini Rosati (Hrsg.), *I Bizantini in Italia* (Milano 1982) 333-426.
- Farkas M. 1989: M. Farkas, »Dem Sonnenschein, dem Regen, mit gleichem Mut entgegen«. Marlene Farkas im Gespräch mit Thomas von Bogyay. *Ungarn-Jahrbuch. Zeitschrift für die Kunde Ungarns und verwandte Gebiete* 17, 1989, 1-7.
- Farkas Z. 2014: Z. Farkas, A magyar honfoglalás korának bizánci forrásai. In: B. Sudár / J. Szentpéteri / Zs. Petkes / G. Lezsák / Zs. Zsidai (Hrsg.), *Magyar őstörténet. Tudomány és hagyományörzés* (Budapest 2014) 267-271.

- Fehring 1992: G. P. Fehring, Einführung in die Archäologie des Mittelalters (Darmstadt 1992).
- Fehér 1927: G. Fehér, A bolgár egyház kísérletei és sikerei hazánkban. Századok 41/1-3, 1927, 7-17.
- Feld 2011: I. Feld, Várkutatás Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. In: J. Cabello / N. Tóth (Hrsg.), Erősségénél fogva várépítésre való. Tanulmányok a 70 éves Németh Péter tiszteletére (Nyíregyháza 2011) 188-207.
- Ferjančić 1969: B. Ferjančić, Sirmijum u doba Vizantije / Sirmium in the Byzantine period. In: R. Prca (Hrsg.), Sremska Mitrovica (Sremska Mitrovica 1969) 33-58.
- Ferluga 1957: J. Ferluga, Vizantiska uprava u Dalmaciji. Srpska Akademija Nauka, Posebna izdanja 291 (Beograd 1957).
- 1978: J. Ferluga, L'amministrazione bizantina in Dalmazia (Venezia 1978).
- 1988: J. Ferluga, Byzance et les Balkans vers la fin du XIIe siècle. In: V. Korać (Hrsg.), Studenica i vizantijska umetnost oko 1200. godine (Beograd 1988) 17-24.
- Filipova 1997: S. Filipova, Arhitektonska dekorativna skulptura vo Makedonija (Skopje 1997).
- Filov 1932: B. Filov, Geschichte der altbulgarischen Kunst bis zur Eroberung des bulgarischen Reiches durch die Türken (Berlin, Leipzig 1932).
- Fine 1983: J. V. A. Fine, Jr., The Early Mediaeval Balkans. A Critical Survey from the Sixth to the Late Twelfth Centuries (Ann Arbor 1983).
- 2006: J. V. A. Fine, Jr., When ethnicity did not matter in the Balkans. A study of identity in pre-nationalist Croatia, Dalmatia and Slavonia in the medieval and early-modern periods (Ann Arbor 2006).
- Fingarova/Schellewald/Soustal 2011: RbK 7 (2011) 161-353 s. v. Ohrid (G. Fingarova / B. Schellewald / P. Soustal).
- Fitz 1956: J. Fitz, A középkori Székesfehérvár. István Király Múzeum Közleményei B 11 (Székesfehérvár 1956).
- 1967-1968: J. Fitz, Francia metszet Székesfehérvár 1601. évi ostromáról / La siège de Székesfehérvár en 1601 sur une gravure française. Alba Regia 8-9, 1967-1968, 153-154.
- Fitz/Császár/Papp 1966: J. Fitz / L. Császár / I. Papp, Székesfehérvár (Budapest 1966).
- Foerk 1911: E. Foerk, A kalocsai Szt.-Istvánkori székesegyház érseki sírja. Archaeologiai Értesítő Ú.F. 31, 1911, 19-22.
- Font 1997: M. Font, Megjegyzések a horvát-magyar perszónálunio középkori történetéhez. In: P. Hanák / M. Nagy (Hrsg.), Híd a századok felett. Tanulmányok Katus László 70. születésnapjára (Pécs 1997) 11-25.
- Frantz 1971: A. Frantz, The Church of the Holy Apostles. The Athenian Agora 20 (Princeton 1971).
- Frank 1978: LexMA 1 (1978) 566 s. v. Anachoreten (K. S. Frank).
- Fried 2001: J. Fried, Otto III. und Boleslaw Chrobry. Das Widmungsbild des Aachener Evangeliiars, der »Akt von Gnesen« und das frühe polnische und ungarische Königtum (Stuttgart 2001).
- Fridrik 1878: T. Fridrik, Bács-Bodrogh vármegye földrajzi, történelmi és statisztikai népszerű leírása (Szeged 1878).
- Fusek/Bednár 2008: G. Fusek / P. Bednár, Die (vermutete) Kirche am Burgberg von Nitra (Slowakei). In: M. Pippal / F. Daim (Hrsg.), Frühmittelalterliche Wandmalereien aus Mähren und der Slowakei. Archäologischer Kontext und herstellungstechnische Analyse. Monographien zur Frühgeschichte und Mittelalterarchäologie 12 (Innsbruck 2008) 31-45.
- Fülöp/Koppány 2004a: A. Fülöp / A. Koppány, A veszprémvölgyi apácakolostor régészeti kutatása, 1998-2002. Műemlékvédelmi Szemle 12/1, 2002 (2004), 5-40.
- 2004b: A. Fülöp / A. Koppány, A crosier from the territory of the Veszprémvölgy convent. Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae 65, 2004, 115-135.
- G. Tóth 2014: P. G. Tóth, Egy Marsigli-térkép margójára. Észrevételek Csanád város topográfiájához. Belvedere Meridionale 26/3, 2014, 63-69.
- Galamb 2012: Gy. Galamb, Intézmények, társadalom, elhúzóddó vallásváltás. Megjegyzések az első ezredforduló térítéseihez / Institutes, society and lasting change of religion. Comments on Christianisation at the turn of the first millennium. Belvedere Meridionale 24/4, 2012, 76-88.
- Gandolfi 2011: D. Gandolfi (Hrsg.), L'edificio Battesimale in Italia: Aspetti e Problemi. Atti del'VIII congresso nazionale di archeologia paleocristiana. Genova, Sarzana, Albenga, Finale Ligure, Ventimiglia, 21-26 Settembre 1998 (Bordighera 2001).
- Gartkiewicz 1982: P. M. Gartkiewicz, An Introduction to the History of Nubian Church Architecture. In: S. Jakubielski (Red.), Nubia Christiana 1 (Warszawa 1982) 43-133.
- Gavioli 1992: F. Gavioli, L'abbazia di San Silvestro di Nonantola. Guida Storica ed artistica (Nonantola 1992).
- Gelzer 1893: H. Gelzer, Ungedruckte und wenig bekannte Bistümverzeichnisse der orientalischen Kirche 2. Byzantinische Zeitschrift 2, 1893, 22-72.
- Genova 1980: I. Genova (Hrsg.), La Bulgarie Médiévale: Art et civilisation [Ausstellungskat.] (Paris 1980).
- Genthon 1961: I. Genthon, Magyarország művészeti emlékei 2 (Budapest 1961).
- Georgiev 1985: P. Georgiev, Manastirskata carkva pri s. Ravna, Provadijsko. Izvestija na Narodnija muzej-Varna 21/36, 1985, 71-98.
- 1993: P. Georgiev, Martiriumät v Pliska i načaloto na hristijanstvo v Bälgarija (Sofija 1993).
- Geréb 1964: L. Geréb, A Képes Krónika latin szövege és magyar fordítása. A krónika magyar szövege (Budapest 1964).
- Gerecze 1896: P. Gerecze, Építészeti emlékek az ezredévi kiállításon. Archaeologiai Értesítő Ú.F. 16, 1896, 232-243.
- Gerevich L. 1983: L. Gerevich, The Royal Court (Curia) Provost's Residence and Village at Dömös. Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae 35, 1983, 385-409.
- Gerevich T. 1930: T. Gerevich, L'arte antica ungherese (Róma 1930).
- 1938: T. Gerevich, Magyarország román kori emlékei. Magyarország művészeti emlékei 1 (Budapest 1938).
- Gergely 2004: ger (= Gergely József?), Ezer év hagyatéka. In: Magyarország online 2004. szeptember 18., 19., szombat – vasárnap. <http://archiv.magyarsozso.com/arhiva/2004/sep/18/hetvege.htm> (10.3.2011).

- Gerő 1977: Gy. Gerő, I stolni Beograd építészeti emlékei. In: Székesfehérvár Évszázadai 3 (Székesfehérvár 1977) 105-126.
- Gervers-Molnár 1972: V. Gervers-Molnár, A középkori Magyarországot rotundái. Művészettörténeti füzetek 4 (Budapest 1972).
- Girić 1995/1996: M. Girić, Severni Banat, sakralni objekti i nekropole 10.-15. veka. Rad Muzeja Vojvodine 37/38, 1995/1996, 139-154.
- Gjuzelev 1977: V. Gjuzelev, Das Papsttum und Bulgarien im Mittelalter (9.-14. Jahrhundert). Bulgarian Historical Review 5, 1977, 37-39.
- Glatz/Kardos 1988: F. Glatz / J. Kardos, Szent István és kora (Budapest 1988).
- Godlewsky 2006: W. Godlewsky, The Churches of Dongola, their origin and importance in the general line of development of church architecture in Makuria. In: I. Canóva / A. Roccati (Hrsg.), Acta Nubica. Proceedings of the X International Conference of Nubian Studies, Rome 9-14 September 2002 (Roma 2006) 263-286.
- Goldstein 1992: I. Goldstein, Bizant na Jadranu (od Justinijana I. do Bazilija I.) (Zagreb 1992).
- 1994: I. Goldstein, The Use of History: Croatian Historiography and Politics. Helsinki Monitor 87, 1994, 85-97.
- 1997: I. Goldstein, Dinastija Arpadovića i ranosrednjovjekovna Hrvatska. In: I. Goldstein (Hrsg.), Zvonimir, kralj hrvatski. Zbornik radova (Zagreb 1997) 261-272.
- Goss 1987: V. P. Goss (= Gvozdanović), Early Croatian Architecture (Duckworth 1987).
- Goßlau/Radecke 1999: F. Goßlau / R. Radecke, Die Stiftskirche zu Quedlinburg. Eine Führung durch den romanischen Kirchenbau und den Domschatz (Quedlinburg 1999).
- Göckenjan 1972: H. Göckenjan, Hilfsvölker und Grenzwächter im mittelalterlichen Ungarn (Wiesbaden 1972).
- Gračanin 2009: H. Gračanin, Avari, Južna Panonija i pad Sirmija. Scrinia Slavonica 9, 2009, 7-56.
- 2011: H. Gračanin, Južna Panonija u kasnoj antici i ranom srednjovjekovlju (od konca 4. do konca 11. stoljeća) (Zagreb 2011).
- 2013: H. Gračanin, Bugari, Franci i južna Panonija u 9. stoljeću. Reinterpretacija povijesnih izvora. In: D. Karbić / T. Luetić (Hrsg.), Hrvati i Bugari kroz stoljeća. Povijest, kultura, umjetnost i jezik. Hrvati i Bálgari prez vekovete. Istorija, izkustvo, kultura i ezik. Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu i Đakovu, 23.-24. rujna 2010. HAZU (Zagreb 2013) 3-21.
- Grazio 2010: G. Grazio, Basilica bizantina di S. Pietro in Otranto (Cavallino 2010).
- Grodecki 1958: L. Grodecki, Au seuil de l'art roman. L'architecture ottonienne. Collection Henri Focillon 4 (Paris 1958).
- Grothusen 1967: K.-D. Grothusen, Die Entstehung und Geschichte Zagrebs bis zum Ausgang des XIV. Jahrhunderts. Ein Beitrag zum Städtewesen Südosteuropas im Mittelalter. Osteuropastudien der Hochschulen des Landes Hessen. Reihe I. Gießener Abhandlungen zum Agrar- und Wirtschaftswesen des europäischen Ostens 37 (Wiesbaden 1967).
- Grujić 1921: R. M. Grujić, Pravoslavna srpska crkva (Beograd 1921, Nachdruck Kragujevac 1989).
- 1939: R. Grujić, Duhovni život. In: D. J. Popović (Hrsg.), Vojvodina (Novi Sad 1939) 330-414.
- Guzsik 1991a: T. Guzsik, Tradíció és fejlődés az örmény szakrális építészetben. Építés – Építészettudomány 22, 1991, 285-291.
- 1991b: T. Guzsik, Középkori örmény szakrális építészet, összefoglaló és katalógus. Budapesti Műszaki Egyetem Építészettörténeti és Elméleti Intézet (Budapest 1991).
- 1992/1993: T. Guzsik, Hagyományörzés és fejlődés az örmény szakrális építészetben. Építés – Építészettudomány 23, 1992/1993, 321-349.
- o.J.: T. Guzsik, Keresztény liturgiák építészete 1: Róma és a keresztény kelet I. www.eptort.bme.hu/doc/szakral/szakral1.html (5.6.2018).
- Gündisch 1998: K. Gündisch, »Hauptstädte« in Siebenbürgen. In: H. Heppner (Hrsg.), Hauptstädte zwischen Save, Bosporus und Dnjepr. Geschichte – Funktion – Nationale Symbolkraft (Wien, Köln, Weimar 1998) 51-84.
- Gyetvai 1987: P. Gyetvai, Egyházi szervezés főleg az egykori déli területeken és a bácskai Tisza mentén. Dissertationes Hungaricae ex Historia Ecclesiae 7 (München 1987).
- Györffy 1952-1953: Gy. Györffy, A szávaszentdemeteri görög monostor XII. századi birtokösszeírása 1-2. MTA II Osztály Közleményei 2, 1952, 325-362; 3, 1953, 69-104.
- 1958: Gy. Györffy, A magyar nemzetségtől a vármegyéig, a törzstől az orszáig 1. Századok 92/1, 1958, 12-78.
- 1963-1987: Gy. Györffy, Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza 1-3 (Budapest 1963-1987).
- 1964: Gy. Györffy, Zur Geschichte der Eroberung Ochrids durch Basileios II. In: Ostrogorsky/Bošković u.a. 1963/1964, Bd. 1, 149-154.
- 1965: Gy. Györffy, Die Erinnerung an das großmährische Fürstentum in der mittelalterlichen Überlieferung Ungarns. Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae 17, 1965, 41-45.
- 1970a: Gy. Györffy, A honfoglaló magyarok települési rendjéről / Über das Siedlungssystem der landnehmenden Ungarn. Archaeologiai Értesítő 97, 1970, 191-242.
- 1970b: Gy. Györffy, Anonymus Gesta Hungarorumának kora és hitelessége. Irodalomtörténeti Közlemények 1, 1970, 1-13.
- 1971: Gy. Györffy, Die Nordwestgrenze des Byzantinischen Reiches im 11. Jahrhundert und die Ausbildung des »ducatus Sclavoniae«. In: P. Briere (Hrsg.), Mélanges offerts à Szabolcs de Vajay (...) à l'occasion de son cinquantième anniversaire (Braga 1971) 295-313.
- 1974: Gy. Györffy, Opponensi vélemény Dávid Katalin: Az Árpád-kori Csanád vármegye művészeti topográfiájának rekonstrukciója c. Kandidátusi értekezéséről. Művészettörténeti értesítő 1974/4, 325-336.
- 1975: Gy. Györffy, Budapest története az Árpád-korban. In: L. Gerevich (Hrsg.), Budapest története 1: Budapest története az őskortól az Árpád-kor végéig (Budapest 1975) 218-349.
- 1976: Gy. Györffy, Rôle de Byzance dans la conversion des Hongrois. In: S. Kuczinsky (Hrsg.), Cultus et cognitio. Studia z dziejów redniowej kultury (Warszawa 1976) 169-180.
- 1983: Gy. Györffy, István király és műve (Budapest 1983).

- 1984: Gy. Györffy, A magyar állam megszilárdulása. In: A. Bartha (Hrsg.), Magyarország története tíz kötetben 1/1: Előzmények és magyar történet 1242-ig (Budapest 1984) 893-966.
- 1987-1988: Gy. Györffy, Diskussionsbeitrag ohne Titel. In: Kállay 1987-1988, 68.
- 1988: Gy. Györffy, Anonymus – Rejtély, avagy történeti forrás? Hermész könyvek (Budapest 1988).
- 1992: Diplomata Hungariae Antiquissima. Accedunt epistolae et acta ad historiam Hungariae pertinentia 1: Ab anno 1000 usque ad annum 1131. Praefuit Georgius Györffy, adiuverunt Johannes Bapt. Borsa, Franciscus L. Hervay, Bernardus L. Kumorovitz, Julius Moravcsik (Budapestini 1992).
- Gyürky 1996: H. Gyürky, Katalin: A Buda melletti kánai apátság feltárása (Budapest 1996).
- Haas 1966: W. Haas, Die Erbauer des Domes zu Speyer. Bauherren – Architekten – Handwerker. Zeitschrift für Kunstgeschichte 29, 1966, 223-240.
- Habovštiak 1966: A. Habovštiak, Frühmittelalterliche Wallanlage und romanische Bauten in Biňa. In: 7. Congrès International des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques Tchécoslovaquie 1966. Excursions en Slovaquie (Nitra 1966).
- 1985: A. Habovštiak, Stredoveká dedina na Slovensku (Bratislava 1985).
- Hallensleben 1969: H. Hallensleben, Untersuchungen zur Genesis und Typologie des »Mystratypus«. Marburger Jahrbuch für Kunstwissenschaft 18, 1969, 105-118.
- Hampel 1897: Hpl (=J. Hampel), Az aracsi dombormű. Archaeologiai Értesítő Ú.F. 17, 1897, 204-212.
- Haug/Robert 1965: H. Haug / W. Robert, Alsace Romane. La nuit des temps (La Pierre-qui-Vire 1970).
- Havasi 2011: K. Havasi, Az óbudai királyi, utóbb királynéi vár köemlékei. Budapest Régiségei 40, 2006, 221-252.
- 2011: K. Havasi, Sárvármonostora, 11. századi kőfaragványainak katalógusa elé. In: T. Kollár (Hrsg.), Középkori egyházi építészet Szatmárban. Középkori templomok útja Szabolcs-Szatmár-Bereg és Szatmár megyékben (Nyíregyháza 2011) 26-59.
- Heher 2015: D. Heher, Das byzantinische Venedig als Brücke zwischen drei Welten. In: K. Gastgeber / F. Daim (Hrsg.), Byzantium as bridge between West and East. Proceedings of the International Conference, Vienna, 3rd-5th May, 2012. Veröffentlichungen zur Byzanzforschung 36 (Wien 2015) 99-114.
- Heinzelmann 2004: J. Heinzelmann, Mainz zwischen Rom und Aachen. Erzbischof Willigis und der Bau des Mainzer Doms. Jahrbuch für westdeutsche Landesgeschichte 2004, 7-32.
- Heiser 1979: L. Heiser, Die Responsa ad consulta Bulgarorum des Papstes Nikolaus I. (858-867). Ein Zeugnis päpstlicher Hirtensorge und ein Dokument unterschiedlicher Entwicklungen in den Kirchen von Rom und Konstantinopel. Trierer theologische Studien 36 (Trier 1979).
- Heitel 1975: R. Heitel, Archäologische Beiträge zur Geschichte der romanischen Baudenkmäler in Siebenbürgen 2. Revue Roumaine d'Histoire de l'Art Série Beaux-Arts 12, 1975, 3-10.
- 1997: R. Heitel, Die Entstehung von Alba Iulia – archäologische Ausgrabungen. Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae 49, 1997, 39-42.
- Heitelné Móré 2000: Zs. Heitelné Móré, Egyházi építészet a Maros-völgy alsó szakaszán a 11-13. században 1. In: Kollár 2000, 593-636.
- 2001: Zs. Heitelné Móré, Monostorok a Maros mentén. In: Takács I. 2001a, 270-273.
- Hekler 1935: A. Hekler, A magyar művészet története (Budapest 1935).
- Henning 2000: J. Henning, Pliska – Machtzentrum zwischen Byzanz und Abendland. Neue Wege der Archäologie. Forschung Frankfurt 2, 2000, 6-15.
- Henrix 1997: H. H. Henrix (Hrsg.), Adalbert von Prag. Brückenbauer zwischen dem Osten und Westen Europas. Schriften der Adalbert-Stiftung 4 (Baden-Baden 1997).
- Henszlmann 1862: I. Henszlmann, Jelentés a székesfehérvári régiségekről. Felolvastatott a m. Akad. júl. 7-i ülésén. Vasárnapi Újság 9/28-31 (1862). 1: (13.07.): 330-331; 2: (20.07.) 342-343; 3: (27.07.) 354-356; 4: (03.08.) 366-368.
- 1864: I. Henszlmann, A Székes-Fehérvári ásatások eredménye (Pest 1864).
- 1871: I. Henszlmann, Archaeologiai kirándulás Csanádba. Archeologiai Közlemények 8, 1871, 2-34.
- 1872: I. Henszlmann, Jelentés az 1872. április 19-én megkezdett és május 7-én befejezett régészeti utazásomról és a Bács vidékén tett ásatások eredményeiről. Archaeologiai Értesítő 7, 1872, 89-94.
- 1873: I. Henszlmann, Die Grabungen des Erzbischofs von Kalocsa (Leipzig 1873).
- 1876: I. Henszlmann, Magyarország ókeresztény, román és átmenet stílusú mű-emlékeinek rövid ismertetése (Budapest 1876).
- Herbers 1993: K. Herbers, Papst Nikolaus I. und Patriarch Photios. Das Bild des byzantinischen Gegners in lateinischen Quellen. In: O. Engels / P. Schreiner (Hrsg.), Die Begegnung des Westens mit dem Osten (Sigmaringen 1993) 51-74.
- Herbers/Engels 2013: K. Herbers / F. Engels, Das begrenzte Papsttum: Zur Einführung. In: K. Herbers / F. L. Alsina / F. Engels (Hrsg.), Das begrenzte Papsttum: Spielräume päpstlichen Handels. Legaten – delegierte Richter – Grenzen (Berlin, Boston 2013) 1-10.
- Herling 1991: G. Herling, (Rezension) Dimevski Slavko, Istorija na makedonskata pravoslavna crkva. Makedonska kniga (Skopje 1989). 1147. S., 1 Kt. Südost-Forschungen 50, 1991, 399-402.
- Hermann 1973: E. Hermann, A katolikus egyház története Magyarországon 1914-ig (München 1973).
- Hervay 2001: F. L. Hervay, A bencések és apátságok története a középkori Magyarországon. In: Takács I. 2001a, 461-547.
- Herzner 1985: V. Herzner, Die Baugeschichte von San Marco und der Aufstieg Venedigs zur Großmacht. Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte 38, 1985, 1-58.
- Hetherington 1991: P. Hetherington, Byzantine and Medieval Greece. Churches, castles, and art of the mainland and the Peloponnese (London 1991).
- Hild/Hellenkemper/Hellenkemper-Salies 1990: RbK 4 (1990) 182-356 s.v. Kommagene – Kilikien – Isaurien (F. Hild / H. Hellenkemper / G. Hellenkemper-Salies).
- Hoddinott 1975: R. F. Hoddinott, Bulgaria in Antiquity. An Archaeological Introduction (London 1975).

- 1983: R. F. Hoddinott, Ninth century Bulgaria between East and West and an archaeological footnote. In: A. G. Poulter (Hrsg.), *Ancient Bulgaria. Papers presented to the International Symposium on the Ancient History and Archaeology of Bulgaria*, University of Nottingham, 1981. 2 (Nottingham 1983) 270-282.
- Holmes 2005: C. Holmes, *Basil II and the Governance of Empire (976-1025)* (Oxford u. a. 2005).
- Horváth/Kelemen/Torma 1979: I. Horváth / M. H. Kelemen / I. Torma, Komárom megye régészeti topográfiája. Esztergom és a dorogi járás. Magyarország régészeti topográfiája 5 (Budapest 1979).
- Horváth F. 1983: F. Horváth, A Szent Demeter templom. In: Gy. Kristó (Hrsg.), *Szeged története 1* (Szeged 1983) 324-326.
- Horváth I. 2000: I. Horváth, Esztergom (Gran) zur Zeit Stephans des Heiligen. In: *Wieczorek/Hinz 2000*, Bd. 1, 576-580.
- 2015: I. Horváth, Az esztergomi Várhegy kutatása 1966-1999. In: *Benkő/Orosz 2015*, 193-255.
- Hristov 1980: Ch. Christov (H. Hristov), *La Bulgarie – 1300 ans d'histoire* (Sofia 1980).
- Imerovski 2012: M. Imerovski, O Sremu kao vojnoj krajini – nastaloj još za vreme Franaka. *Kultura polisa* 9/17, 2012, 167-188.
- Ipolyi 1887: A. Ipolyi, A magyar műtörténeti emlékek tanulmánya. Ipolyi Arnold kisebb munkái. A szerző megbizásából közrebo-csátja *Bunyitay Vincze* 4 (Budapest 1887).
- Isakov 2011: A. Isakov, Zagonetka grčkih monaha u Banatu. In: *Politika* 29.12.2011. www.politika.rs/rubrike/Srbija/Zagonetka-grckih-monaha-u-Banatu.lt.html (23.9.2012).
- Ivančević 1987: R. Ivančević, Mit i stvarnost, o djelovanju domaće sredine prema stvaralaštvu Ljube Karamana. *Radovi Instituta za povijest umjetnosti* 11, 1987, 187-197.
- Ivánka 1942: E. Ivánka, Griechische Kirche und griechisches Mönchtum im mittelalterlichen Ungarn. *Orientalia Christiana Periodica* 8, 1942, 183-194.
- Ivanov 2002: S. A. Ivanov, Casting Pearls before Circe's Swine: The Byzantine View of Mission. *Travaux et Mémoires* 14, 2002, 295-301.
- Ivanović/Stojkovski 2015: M. Ivanović / B. Stojkovski, Reka Sava kao granica između Srbije i Ugarske u srednjem veku. In: B. Ostmajer (Hrsg.), *Rijeka Sava u povijesti. Zbornik radova znanstvenog skupa održanog u Slavanskom Brodu 18-19. listopada 2013* (Slavonski Brod 2015) 77-103.
- Jackson 1887: Th. G. Jackson, *Dalmatia the Quarnero and Istria 1-3* (Oxford 1887).
- Jacobek 1995: *RbK* 5 (1995) 856-902 s. v. Lykien (R. Jacobek).
- Jakobson 1995: *RbK* 5 (1995) 375-439 s. v. Krim (A. L. Jakobson).
- Jacobsen/Schaefer/Sennhauser 1991: W. Jacobsen / L. Schaefer / H. Sennhauser, *Vorromanische Kirchenbauten. Katalog der Denkmäler bis zum Ausgang der Ottonen. Nachtragsband* (München 1991).
- Jakšić 1983: N. Jakšić, Tipologija kapitela 11. stoljeća u Dalmaciji. *Starohrvatska Prosvjeta* 3. Ser. 13, 1983, 203-214.
- 1995: N. Jakšić, La survivance des édifices paléochrétiens dans les terres de la principauté Croate. *Hortus Artium Medievalium* 1, 1995, 36-45.
- Janković Đ. 2007: Đ. Janković, *Srpsko Pomorje u 7-10. veku* (Beograd 2007).
- Janković M. 2005: M. Janković, Beograd i njegova okolina od IX do XI veka. *Godišnjak grada Beograda* 52, 2005, 1-13.
- Janković/Radičević 2005: Dj. Janković / D. Radičević, The stronghold from Dupljaja, a medieval archaeological discovery. *Banatica* 17, 2005, 275-285.
- Jankovics 2007: N. Jankovics, Árpád-kori templom a székesfehérvári Rózsa utcában / Arpadenzeitliche Kirche in der Rózsa-Straße von Székesfehérvár. *Archaeologiai Értesítő* 132, 2007, 187-217.
- 2010: N. Jankovics, A tarnaszentmáriai templom kőfaragványai. *Ars Perennis* 51, 2010, 329-332.
- Jäggi/Meier 2004: C. Jäggi / H.-R. Meier, »... migravit ad Christum sepultusque in cripta suburbano civitatis illius ...« Zur Genese der Krypta in der frühmittelalterlichen Sakralarchitektur. In: G. Graener / R. Marti (Hrsg.), *Hüben und Drüben – Räume und Grenzen in der Archäologie des Frühmittelalters. Festschrift für Professor Max Martin zu seinem fünfundsechzigsten Geburtstag* (Liestal/Schweiz 2004) 129-140.
- Jászay 1982: M. Jászay, *Párhuzamok és kereszteződések. A magyar – olasz kapcsolatok történetéből* (Budapest 1982).
- 1990: M. Jászay, *Velence és Magyarország. Egy szomszédság küzdelmes története* (Budapest 1990).
- Jékely 2013: Zs. Jékely, In Memoriam Melinda Tóth. In: *Medieval Hungary. A blog about medieval art history, with a special focus on Hungary*. <http://jekely.blogspot.hu/2013/02/in-memoriam-melinda-toth.html> (23.7.2015).
- Jeremić 2010: M. Jeremić, Sirmium – Civitas Sancti Demetrii. In: T. Kollár (Hrsg.), *Építészet a középkori Dél-Magyarországon* (Budapest 2010) 605-633.
- Jireček 1876: C. J. Jireček, *Geschichte der Bulgaren 1* (Prag 1876).
- 1879: C. J. Jireček, *Die Handelsstraßen und Bergwerke von Serbien und Bosnien während des Mittelalters: Historisch-geographische Studien* (Prag 1879).
- 1897: K. Jireček, *Das christliche Element in der topographischen Nomenclatur der Balkanländer. Sitzungsberichte der Philosophisch-historischen Classe der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften* 136 (Wien 1897) 93-98.
- 1902-1904: C. Jireček, *Die Romanen in den Städten Dalmatiens während des Mittelalters 1-2. Denkschriften der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien, Philosophisch-Historische Klasse* 48-49 (Wien 1902-1904).
- 1911-1918: J. K. Jireček, *Geschichte der Serben 1-2* (Gotha 1911-1918).
- Jovanović 1977: V. S. Jovanović, Prilozi hronologiji srednjekovnih nekropola Jugoslavije i Bugarske (I). *Balkanoslavica* 6, 1977, 141-187.
- Juhász 1973: I. Juhász, A vésztői Csolt-monostor faragott kövei. *A Békés Megyei Múzeumok Közleményei* 2, 1973, 117-125.
- 1984: I. Juhász, *Vésztői, Mágori domb Tájak, Korok, Múzeumok* (Budapest 1984).
- 1992: I. Juhász, A Csolt nemzetség monostora. *Műemlékvédelem* 36, 1992, 95-105.
- 1994: *KMTL* 154 s. v. Csolt (I. Juhász).

- 2000: I. Juhász, A Csolt nemzetség monostora. In: Kollár 2000, 281-304.
- Jurković 1989: M. Jurković, Prilog istraživanju predromanike na otocima Gornjeg Jadrana. In: Arheološka istraživanja na otocima Krku, Rabu i Pagu i u Hrvatskom primorju. Izdanja HAD 13 (Zagreb 1989) 121-128.
- 1997: M. Jurković, L'église et le état en Croatie au IXe siècle – le problème du massif occidental Carolingien. *Hortus Artium Medievalium* 3, 1997, 23-40.
- 2000: M. Jurković, Arhitektura karolinškog doba. In: Hrvati i Karolinzi. Rasprave i vrela. Katalog izložbe [Ausstellungskat.] (Split 2000) 164-189.
- 2012: M. Jurković, Le maître d'œuvre au haut Moyen Âge: L'exemple du «Maître des chapiteaux de Bale». In: R. Pedrós Alcoy / D. Allios (Hrsg.), Le plaisir de l'art du Moyen âge. Commande, production et réception de l'œuvre d'art. *Mélanges en hommage à Xavier Barral i Altet* (Paris 2012) 494-500.
- 2013: M. Jurković, Između antike i romanike – pedeset godina poslije. In: K. Horvat-Levaj (Hrsg.), Zbornik znanstvenoga skupa »Prelogova baština danas« u povodu devedesete obljetnice rođenja Milana Preloga (Zagreb 2013) 207-223.
- Jurković/Lukčić 1996: M. Jurković / T. Lukčić (Hrsg.), Rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža. *Exegi monumentum* 3 (Zagreb 1996).
- Jurković/Marić 2012: M. Jurković / I. Marić, Le »premier art roman« en Istrie et en Dalmatie. In: É. Vergnolle / S. Bully (Hrsg.), Le »premier art roman« cent ans après: la construction entre Saône et Pô autour de l'an mil; études comparatives; actes du colloque international de Beaume-les-Messieurs et Saint-Claude, 17 - 21 juin 2009 (Besancon 2012) 147-173.
- Khatchatrian 1966: RbK 1 (1966) 306-335 s.v. Armenien (A. Khatchatrian).
- Kádár 1966: RbK 1 (1966) 795-836 s.v. Bulgarien (Z. Kádár, bearb. von K. Wessel).
- Kaiser 1996: W. Kaiser, Romanische Architektur in Deutschland. In: Toman 1996, 32-73.
- Kalapis 1995: Z. Kalapis, Történelem a föld alatt (Újvidék 1995).
- Kalić 1967: J. Kalić-Mijušković (= Kalić), Beograd u srednjem veku (Beograd 1967).
- 2003: J. Kalić, Beograd u XII veku. *Zbornik Radova Vizantinološkog Insituta* 40, 2003, 91-96.
- 2007: J. Kalić, Temelji kulturne istorije Srema – Srednji vek. In: M. Matićki (Hrsg.) Srem kroz vekove, slojevi kultura Fruške Gore i Srema. *Zbornik radova* (Beograd 2007) 31-44.
- 2014: J. Kalić, A Millennium of Belgrade (Sixth-Sixteenth Centuries). *A Short Overview*. *Balkanica* 45, 2014, 71-96.
- Kállay 1987-1988: G. Kállay, Újabb szempont a Dbg. 1706/a dénár hátlap éremképének meghatározásához. *Numizmatikai Közlöny* 86-87, 1987-1988, 63-72.
- Kampis 1955: A. Kampis, A feldebrői altemplom. *Művészettörténeti Értesítő* 4/2, 1955, 178-194.
- Kapitányffy 2002: I. Kapitányffy, Hungarobyzantina: Bizánc és a görögség középkori magyarországi forrásokban (Budapest 2002).
- Karaman 1930: Lj. Karaman, Iz kolijevke hrvatske prošlosti (Zagreb 1930).
- 1963: Lj. Karaman, Dalmatinske katedrale. *Radovi Instituta JAZU u Zadru* 10 (Zadar 1963).
- Karácsonyi 1900: J. Karácsonyi, A magyar nemzetségek a XIV. század közepéig (Budapest 1900).
- Karácsonyi/Szegfű 1999: B. Karácsonyi / L. Szegfű, *Deliberatio Gerardii Moresanae aecclisiae episcopi supra hymnum trium puerorum* (Szeged 1999).
- Katona-Kiss 2010: A. Katona-Kiss, Megálé Morávia, Szvatopluk országa. *Tiszatáj* 64/8, 2010, 59-65.
- Kaufmann 1922: C. M. Kaufmann, *Handbuch der christlichen Archäologie. Einführung in die Denkmälerwelt und Kunst des Urchristentums* (Paderborn 1922).
- Keeran 2009: D. Keeran, *Ancient and Medieval Baptismal Fonts* (Kailau Kona 2009).
- Khazanov 2001: A. M. Khazanov, Nomads in the History of the Sedentary World. In: A. M. Khazanov / A. Wink (Hrsg.), *Nomads in the Sedentary World* (Richmond, Surrey 2001) 1-23.
- 2005: A. M. Khazanov, Nomads and Cities in the Eurasian Steppe Region and Adjacent Countries. In: S. Leder / B. Streck (Hrsg.), *Shifts and Drifts in Nomad-Sedentary Relations* (Wiesbaden 2005) 163-178.
- 2013: A. M. Khazanov, The Eurasian Steppe Nomads in World Military History. In: J. Paul (Hrsg.), *Nomad Aristocrats in a World of Empires. Nomaden und Sesshafte. Sonderforschungsbereich Differenz und Integration. Wechselwirkungen zwischen nomadischen und sesshaften Lebensformen in Zivilisationen der Alten Welt* 17 (Wiesbaden 2013) 187-207.
- 2015: A. M. Khazanov, Pastoral nomadic migrations and conquests. In: B. Z. Kedar / M. E. Wiesner-Hawks (Hrsg.), *The Cambridge History. 5: Expanding Webs of Challenge and Conflict, 500 CE-1500 CE* (Cambridge 2015) 359-382.
- Kazhdan/Wharton Epstein 1985: A. P. Kazhdan / A. Wharton Epstein, *Change in Byzantine Culture in the Eleventh and Twelfth Centuries* (Berkeley, Los Angeles, London 1985).
- Kisléghi Nagy 1912: Gy. Kisléghi Nagy, Torontál vármegye őstörténete. In: S. Borovszky (Hrsg.), *Torontál vármegye monográfiája* (Budapest 1912) 304-328.
- Kiss L. 1988: L. Kiss, *Földrajzi nevek etimológiai szótára 1: A-K* (Budapest 1988).
- Kiss E. 2000: E. Kiss, Krumme eines Abtsstabes. In: *Wieczorek/Hinz* 2000, Bd. 2, 361.
- Klaić 1975: N. Klaić, *Povijet Hrvata u ranom srednjem vijeku* (Zagreb 1975).
- 1990: N. Klaić, *Povijest Hrvata u srednjem vijeku* (Zagreb 1990).
- Klaić/Petricioli 1976: N. Klaić / I. Petricioli, *Zadar u srednjem vijeku do 1409. Prošlost Zadra* 2 (Zadar 1976).
- Klein 2010: H. A. Klein, Refashioning Byzantium in Venice, ca. 1200-1400. In: H. Maguire / R. S. Nelson (Hrsg.), *San Marco, Byzantium, and the myths of Venice* (Washington, D. C. 2010) 193-225.

- Kleinbauer 1973: E. Kleinbauer, *The Origin and Functions of the Aisled Tetraconch Churches in Syria and Northern Mesopotamia*. *Dumbarton Oak Papers* 27, 1973, 89-114.
- 1987: E. Kleinbauer, *The Double-Shell Tetraconch Building at Perge in Pamphylia and the Origin of the Architectural Genus*. *Dumbarton Oak Papers* 41, 1987, 277-293.
- Kloczowski 1994: J. Kloczowski, *Die Ausbreitung des Christentums von der Adria bis zur Ostsee. Christianisierung der Slawen, Skandinavien und Ungarn zwischen dem 9. und dem 11. Jahrhundert*. In: G. Dagron / P. Riché / A. Vauchez (Hrsg.), *Bischöfe, Mönche und Kaiser (642-1054). Die Geschichte des Christentums 4* (Freiburg, Basel, Wien 1994) 883-920.
- KMTL: Gy. Kristó (Chefred.), *Korai magyar történeti lexikon (9-14. század)* (Budapest 1994).
- Knauz 1865: N. Knauz, *Az esztergomi szerzetesség története*. Pauli Szt. Vince leányai (Esztergom 1865).
- Kniezsa 1942: I. Kniezsa, *Magyar-szláv nyelvi érintkezések*. In: Gy. Szekfű (Hrsg.), *A magyarság és a szlávok* (Budapest 1942) 168-188.
- Koch 1985: G. Koch (Hrsg.), *Albanien. Kulturdenkmäler eines unbekanntes Landes aus 2200 Jahren [Fotoausstellung]* (Marburg 1985).
- 1988: G. Koch, *Die Marienkirche in Labova e Kryqit*. *Studia Albanica* 25, 1988, 151-181.
- Koco 1956a: D. Koco, *Nouvelles considérations sur l'Église de Sainte-Sophie à Ohrid*. *Archaeologia Iugoslavica* 2, 1956, 139-144.
- 1956b: D. Koco, *Proučavanja, arheološki ispitivanja na crkva na manastireto Sv. Naum*. *Zbornik* 1, 1955-1956 (1956), 56-80.
- Koder 1971: RbK 2 (1971) 1099-1189 s. v. Hellas (J. Koder).
- Kollár 2000: T. Kollár (Hrsg.), *A középkori Dél-Alföld és Szer* (Szeged 2000).
- Kolláth 2015: Á. Kolláth, *Koronázóvárosból szandzsákközpont. Székesfehérvár a kora újkorban*. In: Benkő/Orosz 2015, 375-403.
- Koller 2010: M. Koller, *Von der »Osmanisierung« zur »Entosmanisierung« – der osmanische Charakter des Balkans*. In: Ch. Voß, *Ottoman and Habsburg Legacies in the Balkans. Language and Religion to the North and the South of the Danube River* (München, Berlin 2010) 13-34.
- Komáromi 2006: L. Komáromi, *Ungarn zwischen Ost und West: Die Regelung der Klerikerehe durch frühere ungarische Synoden (11.-12. Jh.)*. In: Ch. Börner u. a. (Hrsg.), *Rechtstransfer in der Geschichte / Legal Transfer in History* (München 2006) 279-296.
- 2007: L. Komáromi, *A bizánci kultúra egyes elemei és közvetítő tényezői a középkori Magyarországon*. *Iustum Aequum Salutare* 2/1, 2007, 215-228.
- Komatina 2015: P. Komatina, *The Church in Serbia at the Time of Cyrilo-Methodian Mission in Moravia*. In: *International Scientific Conference Cyril and Methodius: Byzantium and the World of the Slavs* (Thessaloniki 2015) 711-718.
- Kondakov 1909: N. P. Kondakov, *Makedonija: archeologičeskoe putešestvie* (S.-Peterburg 1909).
- Korać 1959: V. Korać, *Prevlaka u Boki Kotorskoj. – Prevlaka à Boka Kotorska*. *Starinar* N. S. 9-10, 1958-1959 (1959), 388-389.
- 1964: V. Korać, *Sur les basiliques médiévales de Macédoine et de Serbie*. In: *Ostrogorsky/Bošković 1963/1964*, Bd. 3, 173-186.
- 1987a: V. Korać, *Između Vizantije i Zapada. Odabrane studije o arhitekturi* (Prosveta, Beograd 1987).
- 1987b: V. Korać, *Arhitektura ranog srednjeg veka u Duklji i Zeti. Program prostora i poreklo oblika*. In: Korać 1987a, 21-32.
- 1987c: V. Korać, *O arhitekturi katedralnih crkava XI veka na vizantijskom kulturnom području*. In: Korać 1987a, 57-67.
- 1987d: V. Korać, *O srednjovekovnim bazilikama u Srbiji i Makedoniji*. In: Korać 1987a, 68-76.
- 1987e: V. Korać, *Prvobitna arhitektonska koncepcija kotorske katedrale XII veka*. In: Korać 1987a, 33-48.
- 1987f: V. Korać, *Jednobrodna crkva sa kupolom u vizantijskoj arhitekturi XI i XII veka*. In: Korać 1987a, 77-85.
- 1999/2000: V. Korać, *O arhitekturi poznatih hramova u vreme pokrštanja Srba*. *Zbornik radova Vizantoloskog Instituta* 38, 1999/2000, 173-185.
- 2007: V. Korać, *Prilog poznavanju jednobrodnih crkava sa kupolom na dubrovačkom području*. *Zbornik Radova Vizantinološkog Instituta* 44, 2007, 129-143.
- Korać/Šuput 2000: V. Korać / M. Šuput, *Byzanz, Architektur und Ornamentik* (Düsseldorf 2000).
- Kordé 1994a: KMTL 50-51 s. v. Anonymus (Z. Kordé).
- 1994b: KMTL 229 s. v. Galád (Z. Kordé).
- 1994c: KMTL 591 s. v. Salamon (Z. Kordé).
- Kostić 1987: Z. Kostić, *Arheološka istraživanja u crkvi manastira Vojlovice 1984. godine*. *Građa za proučavanje spomenika kulture Vojvodine* 14, 1987, 19-24.
- Kosztá 1994a: KMTL 132-133 s. v. Bulcsu (L. Kosztá).
- 1994b: KMTL 170 s. v. Dombó (L. Kosztá).
- 1996: L. Kosztá, *A kereszténység kezdetei és az egyházi szervezés Magyarországon*. In: Gy. Kristó (Hrsg.), *Az államalapító* (Budapest 1988) 153-209.
- 1999: L. Kosztá, *L'organisation de l'Église chrétienne en Hongrie*. In: S. Csernus / K. Korompay (Hrsg.), *Les Hongrois et l'Europe: Conquête et intégration* (Paris, Szeged 1999) 293-311.
- 2008a: L. Kosztá, *Remeték a 11. századi Magyarországon / Hermits in 11th c. Hungary*. *Aetas* 23, 2008, 42-55.
- 2008b: L. Kosztá, *Eremiten im Königreich Ungarn des 11. Jahrhunderts*. In: M. Homza (Hrsg.), *Central European Charterhouses in the Family of the Carthusian Order / Die mitteleuropäischen Kartausen in der Familie des Kartäuserordens* (Levoča, Salzburg 2008) 67-81.
- 2010a: L. Kosztá, *Metód és a magyar kereszténység kezdetei. Zacheus püspök felszentelése 963-ban*. In: T. Almási / É. Révész / Gy. Szabados (Hrsg.), *»Fons, skepsis, lex«. Ünnepi tanulmányok a 70 esztendő Makk Ferenc tiszteletére*. *SZTE Történeti Segédtudományok Tanszék, Szegedi Középkorász Műhely* (Szeged 2010) 219-233.
- 2010b: L. Kosztá, *State Power and Ecclesiastical System in Eleventh Century Hungary (An Outline to the Dynamics of the Development of Hungarian Christian Church)*. In: I. Petrovics / S. L. Tóth / E. A. Congdon (Hrsg.), *»In my spirit and thought I*

- remained a European of Hungarian origin«. *Medieval Studies in Memory of Zoltan J. Kosztoľnyik* (Szeged 2010) 67-78.
- 2012: L. Koszta, Querfurti Brúnó és Azo ostiai püspök. Két külföldi klerikus és a püspökségi szervezet továbbépítése 1009-ben / Bruno of Querfurt and Azo, bishop of Ostia. Two foreign clerics and the process of the organisation of the bishopric system in 1009. *Belvedere Meridionale* 24/4, 2012, 22-40.
- 2014: L. Koszta, Byzantine Archiepiscopal ecclesiastical system in Hungary? In: T. Olajos (Hrsg.), *A Kárpát-medence, a magyarság és Bizánc / The Carpathian Basin, the Hungarians and Byzantium* (Szeged 2014) 127-143.
- Kosztoľnyik 2001: Z. Kosztoľnyik, Byzantine Christianity and the Early Magyars in the Records of the Byzantine Chroniclers. *Specimina Nova Pars Prima, Sectio Medievalis* 1, 2001, 59-71.
- Kovačević 1961: J. Kovačević, Velika humka kod Batajnice, bronzanodopski grob i nekropola XI veka. *Starinar N.S.* 12, 1961, 282-283.
- 1967: J. Kovačević, Od dolaska Slovena do kraja XII vijeka. In: M. Đurović (Hrsg.), *Istorija Crne Gore* 1. Od najstarijih vremena do kraja XII vijeka (Titograd 1967) 279-444.
- Kovačević/Dimitrijević 1959: J. Kovačević / D. Dimitrijević, Srednjevekovna nekropola u Batajnici. *Arheološki Pregled* 1, 1959, 151-153.
- Kovács/Lovag 1980: É. Kovács / Zs. Lovag, The Hungarian Crown and other Regalia. *Insignia Regni Hungariae* 1 (Budapest 1980).
- Kovács A. 2001: A. Kovács, Kolozsmonostor. In: Takács I. 2001a, 397.
- Kovács B. 1966: B. Kovács, Elpusztult középkori kolostorok Heves Megyében. *Egri Múzeum Évkönyve* 4, 1966, 71-95.
- 1968: B. Kovács, Adatok Feldebrő történetéhez. *Művészettörténeti Értesítő* 17, 1968, 124-125.
- 1974: B. Kovács, A gyöngyöspatai vár ásatásai. *Archaeologiai Értesítő* 101, 1974, 235-243.
- Kovács L. 1988: L. Kovács, A Dbg. 1706/a típusú denár hátlapi éremképéről. *Az érem* 1988/2, 1-5.
- 2011: L. Kovács, A magyar kalandozások zsákmányáról. *A Hadtörténeti Intézet és Múzeum könyvtára* (Budapest 2011).
- [Manuskript]: L. Kovács, Érmeleletes templomkörüli temetőkről és templomokról a korai Árpád-kori Magyar Királyságban (1000-1141) [Manuskript].
- Kovács L. / Szegfű / Takács M. 1994: KMTL 508 s.v. Oroszlámos (L. Kovács / L. Szegfű / M. Takács).
- Kovacsics/Moosleitner 1987: W. K. Kovacsics / F. Moosleitner, Führer durch die Domgrabungen in Salzburg. 2000 Jahre Baugeschichte im Zentrum der Stadt Salzburg (Salzburg 1987).
- Kovalovszki 1974: J. Kovalovszki, Feldebrő. *Régészeti füzetek Ser. I.* 27, 1974, 72.
- 1975: J. Kovalovszki, Feldebrő. *Régészeti füzetek Ser. I.* 28, 1975, 94.
- 1976: J. Kovalovszki, Feldebrő. *Régészeti füzetek Ser. I.* 29, 1976, 65-66.
- 1977: J. Kovalovszki, Feldebrő. *Régészeti füzetek Ser. I.* 30, 1977, 46.
- 1978: J. Kovalovszki, Feldebrő. *Régészeti füzetek Ser. I.* 31, 1978, 82-83.
- 1979: J. Kovalovszki, Feldebrő. *Régészeti füzetek Ser. I.* 32, 1979, 90.
- 1980: J. Kovalovszki, Feldebrő. *Régészeti füzetek Ser. I.* 33, 1980, 78.
- 1983: J. Kovalovszki, Feldebrő. *Régészeti füzetek Ser. I.* 36, 1983, 80.
- 1986: J. Kovalovszki, A magyar falu régésze Méri István 1911-1976 (Cegléd 1986).
- 1993: J. Kovalovszki, Árpád-kori bronzöntő műhely Feldebrőn. In: I. Valter (Hrsg.), *Entz Géza nyolcvanadik születésnapjára* (Budapest 1993) 87-98.
- 1994-1995: J. Kovalovszki, Bronzeschmelzofen und Gießerei aus der Arpadenzeit (Visegrád, Feldebrő). *Communicationes Archaeologicae Hungariae* 1994-1995, 225-254.
- Kozák 1961: K. Kozák, Jelentés a celldömölki, középkori, bencés apátsági templom feltárásáról. *Archaeologiai Értesítő* 88, 1961, 116-121.
- 1966: K. Kozák, Félköríves szentélyű templomaink a XI. században. *Archaeologiai Értesítő* 93, 1966, 47-64.
- 1967: K. Kozák, A székesfehérvári királyi bazilika legkorábbi építési korszaka. In: A. Kralovánszky (Hrsg.), *Székesfehérvár évszázadai. 1: Az államalapítás kora* (Székesfehérvár 1967) 141-155.
- 1970: K. Kozák, A szekszárdi bencés apátság feltárása 1. *A szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeum Évkönyve* 1, 1970, 155-180.
- 1971-1972: K. Kozák, A szekszárdi bencés apátság feltárása 2. *A szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeum Évkönyve* 2-3, 1971-1972, 229-267.
- 1972: K. Kozák, Az egri várszékesegyház feltárása 1. *Az Egri Múzeum Évkönyve* 10, 1972, 159-190.
- 1973: K. Kozák, Églises à abside en hémicycle dans la Hongrie du XIe siècle. *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 25, 1973, 177-204.
- 1973-1974: K. Kozák, A szekszárdi bencés apátság feltárása 3. *A szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeum Évkönyve* 4-5, 1973-1974, 167-202.
- 1975-1976: K. Kozák, A szekszárdi bencés apátság feltárása 4. *A szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeum Évkönyve* 6-7, 1975-1976, 111-136.
- 1976-1977: K. Kozák, Téglából épített körtemplomaink és centrális kápolnáink a 12-13. században / Nos églises circulaires et les chapelles centrales en briques de XIIe et de XIIIe siècles. *A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve* 1976-1977/1, 49-89.
- 1984: K. Kozák, Közép-Európa centrális templomai (IX-XI. század) / Die Zentralkirchen in Westeuropa. *A Veszprém Megyei Múzeumok Évkönyve* 17, 1984, 107-144.
- 1989-1990: K. Kozák, Az egri vár feltárása VII., (1957-1988). Anyagközlés, előadás, kiállítás, leletmentés, tanulmányok / Die Erschliessung der Burg Eger VII., (1957-1988). *Agria* 25-26. Eger 1989-1990, 317-375.
- Köhler-Schommer 1990: I. Köhler-Schommer, Die Stephanskirche in Blieskastel-Böckweiler. *Rheinische Kunststätten Saarland* 356 (Neuss 1990).
- Kőhegyi/Kozák 1975: M. Kőhegyi / K. Kozák, Henszlmann Imre kalocsai ásatása. *Archaeologiai Értesítő* 102, 1975, 101-115.

- Kralovánszky 1966-1967: A. Kralovánszky, A székesfehérvári királyi bazilika alapításának kérdéséhez / Zur Frage der Gründung der königlichen Basilika von Székesfehérvár (Stuhlweissenburg). A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve 1966-1967/2, 121-125.
- 1967a: A. Kralovánszky, Előzetes jelentés az 1965-ös székesfehérvári ásatásokról. *Alba Regia* 9, 1967, 253-262.
- 1967b: A. Kralovánszky (Hrsg.), Székesfehérvár évszázadai 1. Az államalapítás kora (Székesfehérvár 1967).
- 1983: A. Kralovánszky, The Earliest Church of Alba civitas. *Alba Regia* 20, 1983, 75-88.
- 1984: A. Kralovánszky, Baukunsthistorische Angaben zur Frage des Auftauchens des vierabsidalen Kirchentyps in Ungarn / Építészettörténeti adatok a négykaréjos templomtípus magyarországi megjelenésének kérdéséhez. *Folia Archaeologica* 35, 1984, 111-138.
- 1987-1988: A. Kralovánszky, Diskussionsbeitrag ohne Titel. In: *Kállay 1987-1988*, 69-70.
- 1988: A. Kralovánszky, Szent István király székesfehérvári sírjának és kultuszhelyének kérdése. In: *Glatz/Kardos 1988*, 166-172.
- 1989: A. Kralovánszky, Szent István király székesfehérvári sírja és kultuszhelye. *Folia Archaeologica* 40, 1989, 155-173.
- 1990: A. Kralovánszky, The settlement history of Veszprém and Székesfehérvár in the Middle Ages. In: L. Gerevich (Hrsg.), *Towns in medieval Hungary* (Budapest 1990) 51-95.
- 1996: A. Kralovánszky, Szent István király székesfehérvári sírja és kultuszhelye. In: Gy. Fülöp (Hrsg.), *Szent István király és Székesfehérvár* (Székesfehérvár 1996) 13-24.
- Krause 1966: *RbK* 1 (1966) 61-90 s.v. Ägypten (M. Krause).
- Krautheimer 1969: R. Krautheimer, The Carolingian Revival of Early Christian Architecture. In: R. Krautheimer (Hrsg.), *Studies in Early Christian, Medieval and Renaissance Art* (New York, London 1969) 203-256.
- 1986: R. Krautheimer, *Early Christian and Byzantine Architecture* (Harmondsworth 1986).
- 1988: R. Krautheimer, Die karolingische Wiederbelebung der frühchristlichen Architektur. In: R. Krautheimer, *Ausgewählte Aufsätze zur europäischen Kunstgeschichte* (Köln 1988) 198-225.
- Kreidl-Papadopoulos 1978: *RbK* 3 (1978) 264-318 s.v. Hosios Lukas (K. Kreidl-Papadopoulos).
- Krings 2009: U. Krings, *Das Baptisterium am Dom. Kölns erster Taufort* (Köln 2009).
- Kristó 1979: Gy. Kristó, *A feudális széttagolódás Magyarországon* (Budapest 1979).
- 1980: Gy. Kristó, *Levedi törzsszövetségétől Szent István államáig* (Budapest 1980).
- 1985: Gy. Kristó, *Az augsburgi csata. Sorsdöntő történelmi napok* 8 (Budapest 1985).
- 1986: Gy. Kristó, *Az Árpád-kor háborúi. Zrínyi kiadó* (Debrecen 1986).
- 1988: Gy. Kristó, *A vármegyék kialakulása Magyarországon* (Budapest 1988).
- 1992: Gy. Kristó, *Rezension auf Rokay 1990. Századok* 126, 1992, 660-663.
- 1993: Gy. Kristó, *A Kárpát-medence és a magyarság régmúltja* (1301-ig) (Szeged 1993).
- 1994a: *KMTL* 42 s.v. András I. (Gy. Kristó).
- 1994b: *KMTL* 61 s.v. Árpádok (Gy. Kristó).
- 1994c: *KMTL* 235 s.v. Géza (Gy. Kristó).
- 1994d: *KMTL* 291-292 s.v. István I. (Szent) (Gy. Kristó).
- 1998: Gy. Kristó, *Magyarország története 895-1301* (Budapest 1998).
- 2002: Gy. Kristó, A magyar-horvát perszonálunió kialakulása. In: *Magyarok és horvátok – 900 év kapcsolatai. Tiszatáj* 56, 2002/10, 39-44.
- Kristó/Makk 1988: Gy. Kristó / F. Makk, *Az Árpád-házi királyok* (Budapest 1988).
- Krstić 2010: A. Krstić, Banat u srednjem veku / Banat in the Middle Ages. In: M. Maticki / V. Jović (Hrsg.), *Banat kroz vekove. Slojevi kulture Banata. Zbornik radova. Vukova zadužbina* (Beograd 2010) 65-90.
- Kubach 1955: H. E. Kubach, *Die vorromanische und romanische Baukunst in Mitteleuropa. Literaturbericht 1950-1954, mit Nachträgen für die Jahre 1938-1950. Zeitschrift für Kunstgeschichte* 18, 1955, 157-198.
- 1972: H. E. Kubach, *Der Dom zu Speyer. Die Kunstdenkmäler von Rheinland-Pfalz* 5, 1-3 (München 1972).
- 1975: H. E. Kubach, *Romanesque Architecture* (New York 1975).
- Kubach/Elbern 1969: H. E. Kubach / W. H. Elbern, *Das frühmittelalterliche Imperium. Kunst der Welt* (Baden-Baden 1969).
- Kučera 1999: M. Kučera (Chefred.), *Romanesque Monuments in Slovakia. Pamiatky a muzeá* 99, 2 (Bratislava 1999).
- Kumorovitz 1961: B. Kumorovitz, A zselicszentjakabi alapítólevél 1061-ből (Pest legkorábbi említése). *Tanulmányok Budapest múltjából* 16, 1961, 43-83.
- Lados 2014: T. Lados, A Monomakhos-korona és I. András megkoronázása. *Fons* 21/3, 2014, 289-314.
- Lajkó 2015: O. Lajkó, »Feneette műemlék, a palánki templom« Régészeti munka a szegedi Dóm téren (2014). *Vortrag an der Konferenz: Fialat középkoros régészek VII. konferenciája Salgótarjánban. Salgótarján* 20.11.2015.
- Lang 1976: D. M. Lang, *The Bulgarians from pagan times to the Ottoman conquest* (London 1976).
- Langenbahn 1997: *LexMA* 8 (1997) 498-501 s.v. Taufe, II. Taufritus (S. K. Langenbahn).
- Langó 2010: P. Langó, A kora-Árpád-kori temető kutatása. In: E. Benkő / Gy. Kovács (Hrsg.), *A középkori és kora újkor régészeti Magyarországon / Archaeology of the Middle Ages and the early modern period in Hungary* (Budapest 2010) 445-469.
- László 1996: Cs. László, Régészeti adatok Pannonhalma építéstörténetéhez. In: Takács I. 1996, 143-169.
- Laule/Laule 1996: B. Laule / U. Laule, *Romanische Architektur in Frankreich*. In: Toman 1996, 120-177.
- Lawrence 1965: M. Lawrence, The Iconography of the Mosaics of San Vitale. In: *Atti del VI Congresso internazionale di archeologia Cristiana, Ravenna* 23.-30. Settembre 1962 (Roma 1965) 123-140.

- Lazarev 1979: V. Lazarev, Bizánci festészet (Budapest 1979).
- Lazaridis 1960: P. Lazaridis, Chōrion Parabola. Archaiologikon deltion. Kronika 16, 1960, 197.
- LEJ: Likovna enciklopedija Jugoslavije 1-2 (Zagreb 1984-1987).
- Lemajčić 2014: N. Lemajčić, Sirmium and Cyrilomethodian Heritage. In: N. Lemajčić (Hrsg.), International symposium, Constantine Sirmium and early Christianity (Proceedings) (Sremska Mitrovica 2014) 56-65.
- Lemerle 1952: P. Lemerle, L'archéologie paleochrétienne en Italie. Milan et Castelseprio, »Orient ou Rome«. Byzantion 22, 1952, 165-206.
- Leopold 2010: G. Leopold, Die ottonischen Kirchen St. Servatii, St. Wiperti und St. Marien in Quedlinburg. Zusammenfassende Darstellung der archäologischen und baugeschichtlichen Forschung von 1936 bis 2001. Arbeitsberichte des Landesamtes für Denkmalpflege und Archäologie Sachsen-Anhalt 10 (Petersberg 2010).
- Léstyán 1996: F. Léstyán, Megszentelt kövek 1-2 (Kolozsvár 1996).
- Leuchtmann 1990: LexMA 5 (1990) 931-932 s.v. Kapelle (H. Leuchtmann).
- Levárdy 1976: F. Levárdy, Feldebrő, Kelet vagy Róma? Műemlékvédelem 20/3, 1976, 145-151.
- 1977: F. Levárdy, A »feldebrői feltevések« értelme. Válasz Tóth Sándornak. Műemlékvédelem 21/3, 1977, 129-135.
- 1982: F. Levárdy, Magyar templomok művészete (Budapest 1982).
- LexMa: Lexikon des Mittelalters 1-9 (München, Zürich 1980-1998).
- Lilie 2003: R.-J. Lille, Byzanz, Das zweite Rom (Berlin 2003).
- Lobbedey 1998: U. Lobbedey, Ottonische Krypten. Bemerkungen zum Forschungsstand an Hand ausgewählter Beispiele. In: G. Althoff / E. Schubert (Hrsg.), Herrschaftsrepräsentation im ottonischen Sachsen. Tagung des Konstanzer Arbeitskreises für Mittelalterliche Geschichte vom 22.-25. März 1994 (Sigmaringen 1998) 77-102.
- Lovag 1979: Zs. Lovag, Előzetes jelentés az Esztergom – alsószigeti középkori apácakolostor feltárási munkáiról / Vorbericht über die Ausgrabung des Nonnenklosters bei Esztergom – Alsósziget. Dunai Régészeti Közlemények 1979, 87-91.
- 1980: Zs. Lovag, Bronzene Pektoralkreuze aus der Arpadenzeit. Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae 32, 1980, 363-372.
- 2001: Zs. Lovag, Esztergom-Sziget. In: Takács I. 2001a, 347-349.
- 2014: Zs. Lovag, Az Esztergom Prímás-szigeti apácakolostor feltárása. Opuscula Hungarica VIII (Budapest 2014).
- Luciano 2011: A. Luciano, Evoluzione di un modello architettonico tra età imperiale e alto medioevo. In: G. Guarducci / S. Valentini (Hrsg.), Il futuro nell'archeologia. Il contributo nell giovani ricercatori. Atti del VI Convegno Nazionale dei Giovani Archeologi. Tuscania (Vt) 12-15. Maggio 2011 (Roma 2011) 359-366.
- Lugand/Nougaret/Saint-Jean 1985: J. Lugand / J. Nougaret / R. Saint-Jean, Languedoc Roman. Le Languedoc méditerranéen (St. Leger-Vauban 1985).
- Luzzatti 1987: LexMa 4 (1987) 555 s.v. Florenz (M. Luzzatti).
- Macháček 2009: J. Macháček, Disputes over Great Moravia: chiefdom or state? The Morava on the Tisza River? Early Medieval Europe 17/3, 2009, 248-267.
- 2015: J. Macháček, O Velké Moravě, archeologii raného středověku i o nás samých. Archeologické rozhledy 67, 2015, 464-494.
- Mackie 2003: G. V. Mackie, Early Christian Chapels in the West. Decoration, Function and Patronage (Toronto, Buffalo, London 2013).
- Madgearu 1993: A. Madgearu, Contribuții privind datarea conflictului dintre ducele bănățean Ahtum și regele Ștefan I al Ungariei. Banatica 12/2, 1993, 5-12.
- 2005: A. Madgearu, Transylvania and the Bulgarian Expansion in the 9th and 10th centuries. Acta Musei Napocensis 39-40/II, 2002-2003 (2005), 41-61.
- 2006: A. Madgearu, Centrifugal movements in the Balkans in the 11th century. Études Byzantines et Post-Byzantines 5, 2006, 213-221.
- 2008a: A. Madgearu, The mission of Hierotheos: location and significance. Byzantinoslavica. Revue Internationale des études byzantines 66, 2008, 119-138.
- 2008b: A. Madgearu, Frontiera dunăreană a Imperiului Bizantin în secolul al XII-lea. »History & Politics«, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Chișinău, 1/1-2, 2008, 109-132.
- 2013: A. Madgearu, Confrontations between Hungary, the Byzantine Empire and Bulgaria for the Belgrade – Vidin Border Region in the 9th-14th Centuries. Transylvania Review 22/2013, Supplementum 4, 2013, 125-133.
- 2015: A. Madgearu, Vlach Military Units in the Byzantine Army, in Samuel's State and Byzantium: History, Legend, Tradition, Heritage. In: M. B. Panov (Hrsg.), Proceedings of the International Symposium »Days of Justinian I« (Skopje, 17-18 October, 2014) (Skopje 2015) 47-55.
- Magomedov 1983: M. G. Magomedov, Obrazovanie Chazarskogo kaganata (Moskva 1983).
- Magyar I. L. 1982: I. L. Magyar, »Questio Bulgarica« (A kereszténység felvétele Bulgáriában). Századok 116/5, 1982, 839-879.
- Magyar K. 1977: K. Magyar, Monostor a gyepűvonalon. Művészet 18/9, 1977, 7.
- 1984: K. Magyar, Nagyecséd – Sárovar nemzeti központ kutatása, 1975-1977. Communicationes Archaeologicae Hungariae 1984, 147-186.
- Magyar Zs. 2012: Zs. Magyar, Késő császárkori sírépületek Pannoniában / Late Roman Mausolea in Pannonia. Archaeologiai Értesítő 137, 2012, 125-144.
- Maier 2012: J. Maier, Handbuch Historisches Mauerwerk. Untersuchungsmethoden und Instandsetzungsverfahren (Berlin, Heidelberg 2012).
- Makk 1988: F. Makk, Magyarország és keleti szomszédai Szent István korában. In: Glatz/Kardos 1988, 81-89.
- 1994a: KMTL 90 s.v. Béla I. (F. Makk).
- 1994b: KMTL 235-236 s.v. Géza I. (F. Makk).
- 1994c: KMTL 345 s.v. kerlési csata (F. Makk).
- 1994d: KMTL 394 s.v. László (F. Makk).

- 1998: F. Makk, A turulmadártól a kettőskeresztig. Tanulmányok a magyarság régebbi történetéből (Szeged 1998).
- 1999: F. Makk, Ungarische Außenpolitik (896-1196). Studien zur Geschichte Ungarns 3 (Herne 1999).
- 2001: F. Makk, Róma vagy Mainz vagy Bizánc? Politikai-vallási választás az első ezredfordulón. Tiszatáj 11, 2001, 64-70.
- 2003: F. Makk, Turkia egész szállásterülete. Acta Universitatis Szegediensis, Acta Historica 117, 2003, 3-15.
- 2012: F. Makk, Vom mythischen Vogel Turul bis zum Doppelkreuz. Studien zur Geschichte Ungarns 18 (Herne 2012).
- Mango 1975: C. Mango, Byzantinische Architektur (Mailand 1975).
- 1979: C. Mango, On the History of the Templon and the Martyrion of St. Artemios at Constantinople. Zograf 19, 1979, 40-43.
- 1986: C. Mango, Byzanz. Weltgeschichte der Architektur (Stuttgart 1986).
- Mango/Hawkins 1964: C. Mango / E. J. W. Hawkins, Additional Notes. In: Th. Macridy, The Monastery of Lips (Fenari Isa Camii) at Istanbul. Dumbarton Oaks Papers 18, 1964, 299-315.
- Mann 1961: A. Mann, Doppelchor und Stiftermemorie. Zum kunst- und kulturgeschichtlichen Problem der Westchöre. Westfälische Zeitschrift 111, 1961, 149-262.
- Manno/Venchierutti/Codatto 2004: A. Manno / M. Venchierutti / P. Codatto, The Treasures of Venice (New York 2004).
- Mano-Zissi 1953: Đ. Mano-Zissi, Prilog ispitivanju Arače. Rad Vojvođanskih Muzeja 2, 1953, 76-83.
- 1978: RbK 3 (1978) 687-717 s.v. Iustiniana prima (Dj. Mano-Zissi).
- Marasović 1978: T. Marasović, Prilog morfološkoj klasifikaciji ranosrednjovekovne arhitekture u Dalmaciji. Prilozi istraživanju starohrvatske arhitekture (Split 1978).
- 1990: T. Marasović, »Quincunx« u ranosrednjovekovnoj arhitekturi Dalmacije / Le »Quincunx« dans l'architecture du haut moyen âge en Dalmatie. Starohrvatska Prosvjeta 3. Ser. 20, 1990, 215-224.
- 2008a: T. Marasović, Dalmatia Preromanica. Ranosrednjovekovno graditeljstvo u Dalmaciji 1. Rasprava (Split, Zagreb 2008).
- 2008b: T. Marasović, Ranosrednjovekovne crkve pseudobazilikalnoga tipa u Dalmaciji. Archaeologia Adriatica 2, 2008, 555-572.
- Marchand 1994: S. Marchand, The rhetoric of artifacts and the decline of classical humanism: the case of Josef Strzygowski. History and Theory 33, 1994, 106-130.
- Marcu-Istrate 2010: D. Marcu-Istrate, Erdély ezeréves püspöksége. A gyulafehérvári Szent Mihály székesegyház és érseki palota régészeti kutatása és helyreállítása. Teleki László Alapítvány (Budapest 2010).
- 2012: D. Marcu-Istrate, Régészeti adalékok a Szent Mihályról nevezett, gyulafehérvári római katolikus egyház történetéhez. In: T. Knecht (Hrsg.), Élő múltunk. A gyulafehérvári Szent Mihály-székesegyház és érseki palota (Kolozsvár 2012) 77-82.
- 2014a: D. Marcu-Istrate, Biserica din secolele X-XI, de influență bizantină, de la Alba Iulia. Restituiri preliminare – The 10th-11th centuries' Byzantine style church in Alba Iulia. Preliminary considerations. Apulum 51, 2014, 93-128.
- 2014b: D. Marcu-Istrate, Contribuții arheologice la istoria principală al Catedralei romano-catolice »Sfântul Mihail« din Alba Iulia. Banatica 24, 2014, 31-61.
- Marinković 2006-2007: M. Marinković, Kult Svetog Vita (Vida) kod Srba u srednjem veku. Zograf 31, 2006-2007, 35-50.
- Marinow 2015: K. Marinow, Mountain warfare in the Byzantine-Bulgarian military struggles, the end of the 10th beginning of the 11th century between theory and practice (an outline). In: V. Gjuzelev / G. N. Nikolov (Hrsg.), Evropejskijat jugoistok prez vtorata polovina na X – načalo na XI. vek. Istorija i kultura – South-eastern Europe in the second half of the 10th – the beginning of the 11th centuries: history and culture (Sofija 2015) 95-107.
- Marosi 1972: E. Marosi, Mátyás király székesfehérvári sírkápolnája. Székesfehérvár Évszázadai 2, 1972, 169-184.
- 1975: E. Marosi, Magyar falusi templomok (Budapest 1975).
- 1978: E. Marosi, Die Rolle der byzantinischen Beziehungen für die Kunst Ungarns im 11. Jahrhundert. In: H. L. Nickel (Hrsg.), Byzantinischer Kunstexport. Seine gesellschaftliche und künstlerische Bedeutung für die Länder Mittel- und Osteuropas. Wissenschaftliche Beiträge der Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg 13 (K4) (Halle/Saale 1978) 39-49.
- 1980: E. Marosi, Magyarországi művészet Szent László korában. In: L. Mezey (Hrsg.), Athleta patriae. Tanulmányok Szent László történetéhez (Budapest 1980) 205-219.
- 1983: E. Marosi, Preromanika. In: N. Aradi u. a. (Hrsg.), A művészet története Magyarországon. A honfoglalástól napjainkig (Budapest 1983) 13-20.
- 1984: E. Marosi, Die Anfänge der Gotik in Ungarn. Esztergom in der Kunst des 12.-13. Jahrhunderts (Budapest 1984).
- 1986: E. Marosi, Megjegyzések a középkori magyarországi művészet liturgiái vonatkozásaihoz. In: Tüskés 1986, 88-116.
- 1990: E. Marosi, Henszlmann, avagy: a művészettörténész helye a magyar társadalomban. Ars Hungarica 18/1, 1990, 27-37.
- 1992: E. Marosi, Modelle Mitteleuropas in der Historiographie zur Kunst des Mittelalters. In: W. Eberhard / H. Lemberg u. a. (Hrsg.), Westmitteleuropa, Ostmitteleuropa. Vergleiche und Beziehungen. Festschrift für Ferdinand Seibt zum 65. Geburtstag (München 1992) 59-69.
- 1996: E. Marosi, Bencés építészet az Árpád-kori Magyarországon. In: Takács I. 1996, 131-142.
- 1999: E. Marosi, Mai képünk a középkori művészet kezdeteiről Magyarországon. In: Fülöp/Kisné Cseh 1999, 282-283.
- 2000: E. Marosi, Christliche Architektur in Ungarn. In: Wiczorek / Hinz 2000, Bd. 2, 613-616.
- 2001: E. Marosi, Bencés építkezések a 13. században. In: Takács I. 2001a, 275-288.
- 2004: E. Marosi, Die Domskulpturen von Pécs. Kunsthistorische Einordnung und Inszenierung als ein Paradigma ungarischen Selbstverständnisses. In: R. Born / A. Janatková / A. S. Labuda (Hrsg.), Die Kunsthistoriographien in Ostmitteleuropa und der nationale Diskurs. Humboldt-Schriften zur Kunst- und Bildgeschichte 1 (Berlin 2004) 233-252.

- 2007: E. Marosi, In memoriam Tóth Sándor (1940-2007). *Ars Hungarica* 35/1, 2007, 193-212.
- 2008: E. Marosi, Josef Strzygowski als Entwerfer von nationalen Kunstgeschichten. In: O. Peters / R. Heftrig / B. Schellewald (Hrsg.), *Kunstgeschichte im »Dritten Reich«: Theorien, Methoden, Praktiken. Schriften zur modernen Kunsthistoriographie* (Berlin 2008) 103-113.
- 2015: E. Marosi, Művészet a királyi udvarban és udvari művészet az ország középkori közepén. In: Benkő/Orosz 2015, 29-77.
- Marosvári 1999: A. Marosvári, A kiszombori rotunda kutatástörténete. *A Móra Ferenc Múzeum Évkönyvei, Studia Historica* 2, 1999, 87-123.
- Mascarin/Trevisan/Vignandel 2008: F. Mascarin / R. Trevisan / A. Vignandel, *Il Battistero di Concordia Saggittaria* (Concordia Saggittaria 2008).
- Mathews 1982: Th. F. Matthews, »Private« Liturgy in Byzantine Architecture. Towards a Re-appraisal. *Cahiers Archéologiques* 30, 1982, 125-138.
- 1997: Th. F. Matthews, Religious Organization and Church Architecture. In: Evans/Wixom 1997, 27-31.
- Mátyás 1989: I. Mátyás, *A kiásvott múlt* (Budapest 1989).
- Mavrodinov 1931: N. Mavrodinov, Ednokorabnata i krästovidnata carkva po bälgarskite zemi do kraja na XIV v (Sofija 1931).
- 1940: N. Mavrodinov, L'apparition et l'évolution de L'église cruciforme dans l'architecture byzantine. In: *Atti del V Congresso Internazionale di Studi Bizantini 2: Archeologia e Storia dell'Arte. Studi bizantini e neoeellenici* 6 (Roma 1940) 343-352.
- Mavropoulou-Tsioumi 1976a: Ch. Mavropoulou-Tsioumi, Kastoria. In: *Melas* 1976, 120-125.
- 1976b: Ch. Mavropoulou-Tsioumi, Verroia. In: *Melas* 1976, 127.
- 1997: Ch. Mavropoulou-Tsioumi, The Painting of the ninth Century in the Church of Saint Andrew »Peristera«. *Zograf* 26, 1997, 7-16.
- Mazal 1989: O. Mazal, *Handbuch der Byzantinistik* (Graz 1989).
- McLean 1996: A. McLean, Romanische Architektur in Italien. In: *Toman* 1996, 74-117.
- Medaković 1985: D. Medaković, *Istraživači srpskih starina* (Beograd 1985).
- Meksi 1983: A. Meksi, *Arkitektura mesjetare në Shqipëri (shek. VII-XV)* (Tiranë 1983).
- Melas 1976: E. Melas (Hrsg.), *Alte Kirchen und Klöster Griechenlands. Ein Begleiter zu den byzantinischen Stätten* (Schauberg 41976).
- Melich 1916: J. Melich, Nándorfehérvár. *Magyar Nyelv* 5, 1916, 165-167.
- 1925: J. Melich, Etymologien. Über den serbischen und kroatischen Namen »Fruška gora«. *Archiv für slawische Philologie* 2, 1925, 39-51.
- Melvani 2014/2015: N. Melvani, The middle Byzantine sanctuary barriers of Mounth Athos: Templon and iconostasis. In: P. Petradis / V. Foskólou (Hrsg.), *DASKALA. Spodosē timēs stēn omotimē kathēgētria Mairē Panagiōtidē-Kesisoglu. Bibliothēkē Sophias N. Saripolu* 122 (Athēna 2014/2015) [2014 im Impressum, 2015 auf Umschlag].
- Mencl 1959: V. Mencl, Két ősi építészeti emlék Magyarországon. *Művészettörténeti értesítő* 8, 1959, 217-220.
- Mendöl 1948: T. Mendöl, *A Balkán földrajza* (Budapest 1948).
- Merhautová/Sommer 2000: A. Merhautová / P. Sommer, Christliche Architektur und Kunst im böhmischen Staat um das Jahr 1000. In: *Wieczorek/Hinz* 2000, Bd. 1, 411-417.
- Méri 1964: I. Méri, Feldebrő. *Régészeti Füzetek Ser. I.* 18, 1964, 65-66.
- Mesterházy 1969: K. Mesterházy, Bizánci keresztény nyomok Berettyóújfalu határában / Vestiges de christianisme byzantin dans les confins de Berettyóújfalu. *Archaeologiai Értesítő* 96, 1969, 91-98.
- 1970: K. Mesterházy, Adatok a bizánci kereszténység elterjedéséhez az Árpád-kori Magyarországon. *A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve* 1968 (Debrecen 1970) 145-177.
- 1987-1988: K. Mesterházy, Diskussionsbeitrag ohne Titel. In: *Kállay* 1987-1988, 70-71.
- Mezey 1968: L. Mezey, Ungarn und Europa im 12. Jahrhundert. Kirche und Kultur zwischen Ost und West. In: Th. Mayer (Hrsg.), *Probleme des 12. Jahrhunderts. Reichenau-Vorträge 1965-1967. Vorträge und Forschungen* 12 (Stuttgart 1968) 255-273.
- 1964: L. Mezey (Hrsg.), *Képes Krónika. A krónika latin szövege* (Budapest 1964).
- Mihajlov 1948: S. Mihajlov, Razkopki v Pliska prez 1945-1947 g. *Razkopki i proučvanija* 3, 1948, 173-197.
- 1976: S. Mihajlov, Nouvelles fouilles à la Grande basilique de Pliska. In: M. Berza / E. Stănescu (Hrsg.), *Actes du XIVe congrès Internationale des études Byzantines* 3 (București 1976) 367-371.
- 1992: S. Mihajlov, Po vāprosa za sedmete sāborni hrama na kjaz Boris. *Arheologija (Sofija)* 34/2, 1992, 38-41.
- Mijatev 1932: K. Mijatev, *Krāglata cārkva v Preslav* (Sofija 1932).
- 1963-1964: K. Mijatev, Wortmeldung ohne Titel. In: *Ostrogorsky/Bošković* 1963-1964, Bd. 1, 387-407.
- 1974: K. Mijatev, *Die mittelalterliche Baukunst in Bulgarien* (Sofia 1974).
- Miklós 1986: Zs. Miklós, Nagymaros – Szent Mihály-hegy. *Régészeti Füzetek Ser. I.* 39, 1986, 99-100.
- 1987: Zs. Miklós, Nagymaros – Szent Mihály-hegy. *Régészeti Füzetek Ser. I.* 40, 1987, 105.
- 1997: Zs. Miklós, Falvak, várak, kolostorok a Dél-Börzsönyben. In: M. Zomborka (Hrsg.), *Váci Könyvek* 8 (Vác 1997) 7-153.
- Mikó/Takács 1994: Á. Mikó / I. Takács (Hrsg.), *Pannonia Regia. Művészet a Dunántúlon 1000-1541* (Budapest 1994).
- Milić 1998: M. Milić, Čuvari baštine: 50 godina rada Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture (Beograd 1998).
- Millet 1916: G. Millet, *L'École grecque dans l'architecture byzantine* (Paris 1916, Nachdruck London 1974).
- 1919: G. Millet, *L'ancien art serbe. Les églises* (Paris 1919).
- Miljković-Peppek 1960: P. Miljković-Peppek, Oltarna pregrada manastira Bogorodice Milostive u selu Veljusi. *Zbornik Radova Vizantinološkog Instituta* 16, 1960, 137-144.

- 1981: P. Miljković-Pepek, Veljusa. Manastir sv. Bogorodica Milostiva u seloto Veljusa kraj Strumica (Skopje 1981).
- Milleker 1930: S. Mileker (= F. Milleker), Praistorijska kolica iz Dupljaje. *Starinar* III. Ser. 1928-1930 (1930), 21-28.
- van Millingen 1912: A. van Millingen, Byzantine Churches in Constantinople. Their History and Architecture (London, Bombay 1912).
- Milošević 2001: A. Milošević, Il regno croato tra due imperi altomedievali. In: C. Bertelli / G. P. Broggiolo u. a., Bizantini, Croati, Carolingi. Alba e tramonto di regni e imperi (Milano 2001) 27-29.
- Milošević/Đurić 1988: G. Milošević / S. Đurić, Crkva Sv. Prokopija u Prokuplju. *Starinar* N. S. 38, 1987 (1988), 83-106.
- Minić 1980: D. Minić, Le site d'habitation médiéval de Mačvanska Mitrovica. *Sirmium* 11 (Beograd 1980).
- Mohorovičić 1957: A. Mohorovičić, Problem tipološke klasifikacije objekata srednjeevokovne arhitekture na području Istre i Kvarnera. *Ljetopis JAZU* 62, 1957, 486-536.
- Molina Gómez 2006: J. A. Molina Gómez, Recorrido por la Geografía del monacato rupestre Cristiano. Una interpretación histórica. In: Espacio y tiempo en la percepción de la Antigüedad Tardía. *Antigüedad y cristianismo* 23 (Murcia 2006) 649-675.
- Mollay 1994: KMTL 486 s. v. Német – magyar kapcsolatok (K. Mollay).
- Molnár 2015: I. Molnár, Újabb kutatás a kaposszentjakabi apátság templomának területén. *Archaeologiai Értesítő* 140, 2015, 177-194.
- Moravcsik 1938a: Gy. Moravcsik, A honfoglalás előtti magyarság és a kereszténység. In: J. Serédy (Hrsg.), Emlékkönyv Szent István halálának 900. évfordulójára 1 (Budapest 1938) 173-212.
- 1938b: Gy. Moravcsik, Görögnyelvű monostorok Szent István korában. In: J. Serédy (Hrsg.), Emlékkönyv Szent István halálának 900. évfordulójára 1 (Budapest 1938) 389-422.
- 1953: Gy. Moravcsik, Bizánc és a magyarság (Budapest 1953).
- 1955: Gy. Moravcsik, Die byzantinische Kultur und das mittelalterliche Ungarn (Berlin 1955).
- 1958: Gy. Moravcsik, Byzantinoturcica 1 (Berlin 1958).
- 1967: Gy. Moravcsik, *Studia Byzantina*. Hrsg. von J. Harmatta (Budapest 1967).
- 1970: Gy. Moravcsik, Byzantium and the Magyars (Budapest 1970).
- 1984: Gy. Moravcsik, Az Árpád-kori magyar történelem bizánci forrásai (Budapest 1984).
- Moravcsik/Jenkins 1967: Constantine Porphyrogenitus, De Administrando Imperio. Greek text edited by Gy. Moravcsik, English translation by R. J. H. Jenkins. New revised edition (Washington 1967).
- Moris/Pellegrini 2003: L. Moris / A. Pellegrini, Sulle tracce del románico in provincia di Bergamo (Bergamo 2003).
- Morsbach 1989: P. Morsbach, Die Baugeschichte des Niedermünsters. In: P. Morsbach (Hrsg.), Ratisbona Sacra. Das Bistum Regensburg im Mittelalter. Kunstsammlungen des Bistums Regensburg: Kataloge und Schriften 6 (München, Zürich 1989) 144-149.
- Moutsopoulos 1966: N. Moutsopoulos, The churches of the Prefecture of Florina (Thessaloniki 1966).
- 1989: N. Moutsopoulou, Ἐ Basilikῆ tou Agiou Achilleiou stῆn Prespa 1-2 (Thessalonikῆ 1989).
- 1990: N. Moutsopoulou, Byzantina arthra kai meletēmata 1959-1989 (Thessalonikῆ 1990).
- MRT 6: I. Ecsedy / L. Kovács / B. Maráz / I. Torma, Magyarország régészeti topográfiája 6. I. Torma (Hrsg.), Békés megye régészeti topográfiája. A szeghalmi járás (Budapest 2012).
- 9: I. Dinnyés / K. Kóvári / J. Kvassay / Zs. Miklós Zs. / S. Tettamanti / I. Torma, Magyarország régészeti topográfiája 9. I. Torma (Hrsg.), Pest megye régészeti topográfiája. A szobi és a váci járás (Budapest 1993).
- 11: I. Dinnyés / K. Kóvári / J. Kvassay / Zs. Miklós / S. Tettamanti / I. Torma, Magyarország Régészeti Topográfiája 11. I. Torma (Hrsg.), Pest megye régészeti topográfiája: Az aszódi és a gödöllői járás (Budapest 2012).
- Mutafčiev 1986: P. Mutafčiev, Istorija na bālgarskija narod. 681-1323 (Sofija 1986).
- Müller A. 1967: A. Müller, Die Lehre von der Taufe bei Albert dem Großen. Veröffentlichungen des Grabmann-Institutes zur Erforschung der mittelalterlichen Theologie und Philosophie N. F. 2 (München, Paderborn, Wien 1967).
- 2005: A. Müller, Berg Athos: Geschichte einer Mönchsrepublik (München 2005).
- Müller U. 2013: U. Müller, Grenzen, Grenzregionen und Grenzüberschreitungen in archäologischer Perspektive. In: S. B. Frandsen / M. Krieger / F. Lubowitz, Deutsch-Dänische Grenze, 1200 Jahre (Neumünster 2013) 47-69.
- Mylonas 1979: P. M. Mylonas, Les étapes successives de construction du Protaton au Mont Athos. *Cahiers Archéologiques* 28, 1979, 143-160.
- Nadilo 2006: B. Nadilo, Stare crkve otoka Lopuda. *Gradjevinar* 58/6, 2006, 493-501.
- Nagy E. 1973: E. Nagy, Előzetes jelentés a kaposszentjakabi apátság feltárásáról. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 1, 1973, 335-339.
- 1994: E. Nagy, Zselicszentjakab. In: PANNREG 71-72.
- Nagy L. 2013: L. Nagy, Tülvilági elképzelések és értelmezési problémák a pécsi késő keresztény római – ókeresztény temetőben. *Műemlékvédelem* 57, 2013, 1-12.
- Nagy S. 1953: Š. Nađ, Arača. *Rad Vojvođanskih Muzeja* 2, 1953, 79-80.
- 1971: Š. Nađ, Dombo. Rezultati istraživanja na Gradini u Rakovcu (1963-1966). *Rad Vojvođanskih Muzeja* 20, 1971, 161-185.
- 1974: S. Nagy, Dombó. *Forum Könyvkiadó* (Újvidék 1974).
- 1979: S. Nagy, Parallelen des Steines von Aracs in der Vojvodina. *Alba Regia* 17, 1979 (= Forschungsfragen der Steinskulptur in der Árpádenzeit in Ungarn), 11-19.
- 1987: S. Nagy, Dombó, középkori kolostor és erőd. *Forum, Vajdasági Múzeum* (Újvidék 1987).
- Nemesányi/Boromissza 2001: K. Nemesányi / P. Boromissza, Feldebrő. *TKM kiskönyvtár* 644 (Budapest 2001).
- Németh 1970: P. Németh, Szabolcs, Ref. templom. *Régészeti Füzetek* Ser. I. 24, 1970, 95.

- 1983: P. Németh, Királyok – ispánok – jobbagyok. Vázlatok a magyar középkor történetéből. *Folklór és ethnográfia* 48 (Debrecen 1983).
- 1997: P. Németh, A középkori Szabolcs megye települései (Nyíregyháza 1997).
- Nenadović 1951: S. M. Nenadović, Konzervacija Stare Pavlice. *Muzeji* 6, 1951, 150-154.
- 1956: S. M. Nenadović, Šta je kralj Milutin obnovio na crkvi Bogorodice Ljeviške u Prizrenu. *Starinar* N.S. 5-6, 1954-1955 (1956), 205-226.
- 1980: S. M. Nenadović, Arhitektura u Jugoslaviji od IX-XVIII veka, i glavni spomenici naroda Jugoslavije izvan njenih granica (Beograd 1980).
- Nešković/Nikolić 1987: J. Nešković / R. Nikolić, L' église Saint-Pierre près de Novi Pazar. *Monographies scientifiques et populaires* 21 (Belgrade 1987).
- Nežić 1985: D. Nežić, Sveti Flor, biskup romanskog Opitergijuma, vjerovjesnik istarskih Hrvata. *Povijesno-hagiografski esej. Croatica christiana periodica* 9, 1985, 94-106.
- Niederhauser 1995: E. Niederhauser, A történetírás története Kelet-Európában. *História könyvtár, monográfiák* 6 (Budapest 1995).
- Nikolajević 1956: I. Nikolajević-Stojković (= Nikolajević), Prilog proučavanju vizantijske skulpture od X do XII veka iz Makedonije i Srbije. *Zbornik Radova Vizantinološkog Instituta* 4, 1956, 158-186.
- Nikolova 2002: B. Nikolova, Pravoslavnite cърkvi prez bаlgarskoto srednovekovie (IX-XIV v.) (Sofija 2002).
- Nikonanos 1976: N. Nikonanos, Thessaloniki. In: *Melas* 1976, 59-72.
- N. N. 1995: N. N., Balkán-félsziget. *Britannica Hungarica* 2 (Budapest 1995) 281.
- N. N. 2001: N. N. [S. Tóth], Pécsvárad. In: Takács I. 2001a, 328-331.
- N. N. 2010: N. N., Milan Paroški. https://sr.wikipedia.org/wiki/Милан_Парошки (21.9.2016).
- N. N. 2013: N. N., Arheološko nalazište »Majdan« – Majdan. <http://vojvodinaonline.com/sta-videti-i-raditi/arheolosko-nalaziste-majdan-majdan/> (12.2.2017).
- Norwich 1988: J. J. Norwich, A history of Venice (London 1988).
- Obolensky 1971: D. Obolensky, The Empire and its Northern Neighbours. In: J. M. Hussey (Hrsg.), *Cambridge Medieval History*. 4: The Byzantine Empire; 1: Byzantium and its Neighbours (Cambridge 1966) 473-518.
- 1971: D. Obolensky, The Byzantine Commonwealth. Eastern Europe 500-1453 (London 1971).
- Oikonomides 1971: N. Oikonomides, Á propos des relations ecclésiastiques entre Byzance et la Hongrie au XIe siècle: le métropolitaine de Turquie. *Revue des études sud-est européennes* 9, 1971, 526-533.
- Oriško 1999: Š. Oriško, Romanesque Building Sculpture and Stonemasonry in Slovakia. In: Kučera 1999, 39-40.
- Orlandos 1927: A. K. Orlandos, Mesaionika Mnemeia Oröpu kai Sykaminou. *Deltion* 4, 1927, 25-45.
- 1952-1954: A. K. Orlandos, È xylostegos palaiochristianikè tès mesogeiakès lekanès 1-2 (Athènai 1952-1954).
- 1965: A. K. Orlandos, La forme primitive de la cathédrale paléochrétienne de Paros. In: *Atti del VI Congresso Internazionale di Archeologia Cristiana* (Ravenna 23-30 Settembre 1962) (Citta del Vaticano 1965) 159-168.
- Ostrogorsky 1965: G. Ostrogorsky, Geschichte des byzantinischen Staates (München 1965).
- Ostrogorsky/Bošković 1963-1964: G. Ostrogorsky / Đ. Bošković (Hrsg.), *Actes du XIIe Congrès International d'Études Byzantines* 1-3 (Beograd 1963-1964).
- Ortmann 1981: B. Ortmann, Die Abdinghof-Kirche St. Peter und Paul zu Paderborn. *Grosse Baudenkmäler* 251 (München 1981).
- Ousterhout 2008: R. Ousterhout, Master Builders of Byzantium (Philadelphia 2008).
- 2014: R. Ousterhout, Rezension zu: Michael Altripp, Die Basilika in Byzanz. Gestalt, Ausstattung und Funktion sowie das Verhältnis zur Kreuzkuppelkirche. *Millennium-Studien* 42 (Berlin, Boston 2013) IX + 216 S. *Göttinger Forum für Altertumswissenschaft* 17 (2014) 1155-1158.
- Oswald/Schaefer/Sennhauser 1971: F. Oswald / L. Schaefer / H. Sennhauser (Bearb.), *Vorromanische Kirchenbauten. Katalog der Denkmäler bis zum Ausgang der Ottonen* 3 (München 1971).
- Ovčarov 2000: D. Ovčarov, Proizvod i predznačenje na edin rjadák arhitekturen plan ot Srednovekovieto. *Arheologija* (Sofija) 41/4, 2000, 16-26.
- Ovčarov/Aladžov/Ovčarov 1991: D. Ovčarov / Ž. Aladžov / N. Ovčarov, Golemijat carski dvorec vav Veliki Preslav 1: Preslavskata patrijaršija prez X vek (Sofija 1991).
- Ózer 2002: Á. Ózer, Élet és történelem. Esszék Újvidékről. *Magyar történelem – szerb történelem* (Újvidék 2002).
- von Padberg 1998: L. von Padberg, Die Christianisierung Europas im Mittelalter (Stuttgart 1998).
- 2003: L. von Padberg, Die Inszenierung religiöser Konfrontationen. *Theorie und Praxis der Missionspredigt im frühen Mittelalter* (Stuttgart 2003).
- Pallas 1966a: RbK 1 (1966) 951-966 s.v. Chios (D. I. Pallas).
- 1966b: RbK 1 (1966) 1120-1133 s.v. Daphni (D. I. Pallas).
- 1971: RbK 2 (1971) 207-334 s.v. Epiros (D. I. Pallas).
- 1990: RbK 4 (1990) 746-811 s.v. Korinth (D. I. Pallas).
- Panayotidi 1974: M. Panayotidi, L' église rupestre de la Nativité dans l'île de Naxos et ses peintures primitives. *Cahiers archéologiques. Fin de l'antiquité et moyen-âge* 23, 1974, 107-120.
- PANNREG: Á. Mikó / I. Takács, Pannonia Regia. *Művészet a Dunántúlon 1000-1541* (Budapest 1994).
- Pantić 1964: M. Pantić, Problem Arače u naučnoj literaturi. *Rad Vojvodanskih Muzeja* 12-13, 1964, 141-150.
- Papp 2004: T. Papp, Az óbudai Szent Péter prépostság románkori kőfaragványai. *Budapest Régiségei* 28, 2004, 167-180.
- 2015: T. Papp, Az óbudai Szent Péter prépostságról. In: K. Simon / M. Vindus, *Ezer éve Óbudán. Tanulmányok az óbudai Szent Péter és Pál főplébánia történetéből* (Óbuda 2015) 7-28.
- Paroški 2000: M. Paroški, O državi i narodu (Novi Sad 2000).

- Paskaleva 1968: K. Paskaleva, Nikola P. Mavrodinov. Tvorčeskata dejnost na bálgarski iskustvoed i arheolog. Izkustvo 1968/3, 36-40.
- Patricios 2014: N. Patricios, *The Sacred Architecture of Byzantium: Art, Liturgy and Symbolism in Early Christian Churches*. Library Of Classical Studies 4. I. B (London, New York 2014).
- Pauler/Szilágyi 1900: Gy. Pauler / S. Szilágyi (Hrsg.), *A magyar honfoglalás kútfői* (Budapest 1900).
- Paulisová 1999: S. Paulisová, St. Michael's church in Nitra – Dražovce. In: Kučera 1999, 49-51.
- Pávai 2000: É. Pávai, Ellésmonostor kutatása. In: Kollár 2000, 219-240.
- Pejaković/Gattin 1982: M. Pejaković / N. Gattin, *Starohrvatska sakralna arhitektura* (Zagreb 1982).
- Pejić 1986: S. Pejić, Arhitektonska plastika Bogorodičine crkve u Drenovu. *Starinar* N. S. 36, 1985 (1986), 161-171.
- Peković 1995a: Ž. Peković, Développement de l'ensemble de la cathédrale de Dubrovnik. *Hortus Artium Medievalium* 1, 1995, 162-168.
- 1995b: Ž. Peković, Crkva Sigurata na Prijekom. In: J. Belamarić (Hrsg.), *Petricioliev zbornik I. Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji* 35 (Split 1995) 253-270.
- Perišić/Bojović u. a. 1981: S. Perišić / D. Bojović u. a., *Nakit iz zbirki Muzeja grada Beograda*. Muzej Grada Beograda. Katalog izložbe 21 (Beograd 1981).
- Perocco/Salvadori 1976: G. Perocco / A. Salvadori, *Civiltà di Venezia. Le origini e il medio evo* (Venezia 1976).
- Peroni 1992: A. Peroni, Battistero. In: *Enciclopedia dell' Arte Medievale*. Treccani. www.treccani.it/enciclopedia/battistero (Enciclopedia-dell'-Arte-Medievale) (12.6.2015).
- Peleanides 1978: RbK 3 (1978) 1190-1224 s. v. Kastoria (S. Peleanides).
- Peschlow 1995: RbK 5 (1995) 651-716 s. v. Latmos (U. Peschlow).
- Petkes 2014: Zs. Petkes, Egy hipotézis nyomában, avagy a szekszárdi vármegyeháza északi épülettömbjében folytatott feltárások eredményei. *Archaeologia – Altum Castrum online* 2014, 1-28. <http://real.mtak.hu/20839/1/petkes-szekszard.pdf> (27.11.2015).
- Petricioli 1993: I. Petricioli, Uloga Zadra u srednjovjekovnim umjetničkim vezama na jadranskom prostoru, uvodno izlaganje. In: N. Kudiš / M. Vicelja, *Umjetnost na istočnoj obali Jadrana u kontekstu europske tradicije* (Rijeka 1993) 7-16.
- Petrovics I. 2005: I. Petrovics, Boba Imre és a Nagymorávia-kérdés. In: I. Petrovics (Hrsg.), *Kijevtől Kalocsáig. Emlékkönyv Boba Imre tiszteletére* (Budapest 2005) 273-282.
- 2008: I. Petrovics, Imre Boba i pitanje Velike Moravske. *Scrinia Slavonica* 8, 2008, 563-575.
- Petrović M. 1975: M. Petrović, Arača, Novi Bečej – srednjovekovna bazilika. *Arheološki pregled* 17, 1975, 137-138.
- 1976: M. Petrović, Arača, Novi Bečej – srednjovekovna bazilika. *Arheološki pregled* 18, 1976, 126-127.
- 1978: M. Petrović, Arača, Novi Bečej – srednjovekovna bazilika. *Arheološki pregled* 20, 1978, 135-136.
- 1988: M. Petrović, *Vizantijska arhitektura u Novom Rakovcu. Građa za proučavanje spomenika kulture Vojvodine* 15, 1988, 32-45.
- Petzolt 1994: *LexMA* 7 (1994) 265 s. v. Proskomidia (M. Petzolt).
- Pevsner 1973: N. Pevsner, *Europäische Architektur von den Anfängen bis zur Gegenwart* (München 1973).
- Pirigyi 1982: I. Pirigyi, *A görögkatolikus magyarság története* (Nyíregyháza 1982).
- 1990: I. Pirigyi, *A magyarországi görögkatolikusok története 1-2* (Nyíregyháza 1990).
- Pirivatrić 1997: S. Pirivatrić, *Vizantijska tema Morava i »Moravije«* Konstantina VII Porfirogeneta. *Zbornik Radova Vizantinološkog Instituta* 36, 1997, 173-201.
- 1997/1998: S. Pirivatrić, *Samuilova država. Obim i karakter*. Vizantinološki Institut SANU, Posebna izdanja, knj. 21 (Beograd 1997/1998).
- Pirovska 1995: G. Pirovska, Čarkvata pri vodnoto saoráženie väv Veliki Preslav. *Arheologija* (Sofija) 37/2, 1995, 37-40.
- Piva 2003: P. Piva, *Marche romaniche* (Milano 2003).
- Pletneva 1981: S. A. Pletneva, *Saltovo-majackaja kultura. Stepi Ėvrazii v èpochu srednevekovja* (Moskva 1981) 154-157.
- Podskalsky 2000: G. Podskalsky, *Theologische Literatur des Mittelalters in Bulgarien und Serbien 815-1459* (München 2000).
- Pogány 1971: F. Pogány, *Firenze* (Budapest 1971).
- Poggiani Keller/Rossi/Bishop 1992: R. Poggiani Keller / F. Rossi / J. Bishop, *Carta archeologica della Lombardia: carta archeologica del territorio di Bergamo*. 1. (Text); 2. (Karte) (Modena 1992).
- Polewoi 1991: W. M. Polewoi, *Die Kunst Griechenlands. Von den Anfängen bis zur Gegenwart* (Dresden 1991).
- Polla 1986: B. Polla, *Archäologische Grabung in Košice/Krásna* (Beitrag zur mittelalterlichen Geschichte der Ostslowakei). *Slovenska Archeológia* 34, 1986, 409-424.
- Ponomarev 1971: RbK 2 (1971) 662-734 s. v. Georgien (W. Ponomarev).
- Popa 1965: Th. Popa, *Piktura e shpellave eremite në Shqipni. La peinture des grottes d'eremites en Albanie*. *Studime Historike* 19/2, 1965, 69-102.
- Popović D. J. 1939: D. J. Popović (Hrsg.), *Vojvodina 1. Od najstarijih vremena do velike seobe* (Novi Sad 1939).
- 1952: D. J. Popović, *Srbi u Bačkoj do kraja osamnaestog veka* (Istorija naselja i stanovništva) (Beograd 1952).
- 1955: D. J. Popović, *Srbi u Banatu do kraja osamnaestog veka – Istorija naselja i stanovništva*. SAN Posebna izdanja knj. 232, Etnografski institut knj. 6 (Beograd 1955).
- 1957: D. J. Popović, *Srbi u Vojvodini 1. Od najstarijih vremena do karlovačkog mira 1699* (Novi Sad 1957).
- Popović I. 1997: I. Popović, *Zlatni avarski pojas iz okoline Sirmijuma* (Beograd 1997).
- Popović M. 1973: M. Popović, *Manastir svetog Petra de Campo kod Trebinja*. *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu, Arheologija* N. S. 27/28, 1973, 313-346.

- 1999: M. Popović, Tvrđava Ras / The Fortress of Ras. Arheološki institut, posebna izdanja 34 (Beograd 1999).
- 2013: M. Popović, Prilog proučavanju topografije vizantijskog Beograda u XI i XII veku. Zbornik Radova Vizantinološkog Instituta 5, 2013, 461-478.
- Popović V. 1966: V. Popović, Sirmium, Sremska Mitovica, lok. »Zidine« ili »Širingrad« u Mačvanskoj Mitrovici – Ranosrednjovekovna arhitektura. Arheološki Pregled 8, 1966, 136-137.
- 1967: V. Popović, Sirmium – Mitrovica (Sremska i Mačvanska). Arheološki Pregled 9, 1967, 131-138.
- 1975: V. Popović, »Metodijev« grob i episkopska crkva u Mačvanskoj Mitrovici. Starinar N. S. 24-25, 1973-1974 (1975), 265-270.
- 1980: V. Popović, Préface. Continuité culturelle et tradition littéraire dans l'église médiévale de Sirmium. In: S. Ercegović-Pavlović, Les nécropoles romaines et médiévales de Mačvanska Mitrovica. Sirmium 12 (Beograd 1980) I-V.
- 1993: V. Popović, Sirmium – grad careva i mučenika. In: D. Srećević (Hrsg.), Rimski carski gradovi i palate u Srbiji [Ausstellungskat.]. Galerija SANU 73 (Beograd 1993) 15-27.
- Prelog M. 2004: M. Prelog, Između antike i romanike. Peristil 1, 1954, 5-14. (Nachdruck M. Prelog, Povijesnoumjetničke studije 1 [Zagreb 2004] 5-16).
- Preradović 2010: D. Preradović, Le voci del silenzio: L'Adriatico sud-orientale nell'VIII secolo. In: V. Pace (Hrsg.), L'VIII Secolo: un secolo inquieto. Atti del Convegno internazionale di Studi. Civildale del Friuli, Chiesa di Santa Maria dei Battuti, 4-7 dicembre 2008 (Udine 2010) 219-227.
- 2012: D. Preradović, Kultovi svetitelja u vizantijskim gradovima na istočnoj obali Jadrana: VI-IX vek / Cults of Saints in Byzantine Cities on the Eastern Adriatic Coast: VI-IX century. In: M. Rakocija (Hrsg.), Niš i Vizantija X (Niš 2012) 523-535.
- 2013a: D. Preradović, Prenosi relikvija iz Vizantije na Jadran u periodu između VI i XI veka'. In: M. Rakocija (Hrsg.), Niš i Vizantija XI (Niš 2013) 187-207.
- 2013b: D. Preradović, Contribution de Gabriel Millet à l'étude de l'art serbe. In: Z' Epistēmōniko Synedrio »To Agion Oros sta chronia tēs Apeleutherōsēs« Foros timēs ston Gabriel Millet (Thessalonique 2013) 77-86.
- 2014: D. Preradović, Prvo putovanje Gabrijela Mijea po Srbiji i njegovi rezultati / Le premier voyage de Gabriel Millet en Serbie et ses résultats. In: J. Novaković / Lj. P. Ristić, Srbi o Francuzima, Francuzi o Srbima – Les Serbes à propos des Français – Les Français à propos des Serbes (Beograd 2014) 187-205.
- Pringle 2007: D. Pringle, The Churches of the Crusader Kingdom of Jerusalem. 3: The City of Jerusalem (Cambridge u. a. 2007).
- Protić 1988: I. Protić, Nastavak sanacionih radova na crkvi manastira Rakovac. Građa za proučavanje spomenika kulture Vojvodine 15, 1988, 26-31.
- Puskás 1932: L. Puskás, A magyar falfestés árpádkori emlékei (Budapest 1932).
- Püspöki Nagy 2002: P. Püspöki Nagy, Szent Gellért csanádi püspök-vértanú élete és műve (Budapest 2002).
- Rác 1982: Z. Rác, Szempontok Monostorpályi Árpád-kori templomának értékeléséhez. A Bihari Múzeum Évkönyve 3, 1982, 69-77.
- Rački 1881: F. Rački, Hrvatska prije 12 vieka glede na zemljišni obseg i narod. Rad JAZU 56, 1881, 63-140.
- Radičević 2012: D. Radičević, Medieval Fortifications in Dupljaja and Grebenac. In: I. Pantović (Hrsg.), Proceedings of the Regional Conference. Research, Preservation and Presentation of Banat Heritage: Current State and Long Term Strategy (Vršac 2012) 85-88.
- 2013: D. Radičević, Medieval Fortification in Dupljaja near Bela Crkva (Southern Banat). Studia Universitatis Cibinensis, Series Historica 10, 2013, 85-98.
- Radičević/Dželebdžić 2013: D. Radičević / D. Dželebdžić, Vizantijski pečat iz Dupljaje. Glasnik Srpskog Arheološkog Društva 29, 2013, 275-287.
- Radičević/Grujić/Živanović 2012: D. Radičević / I. Grujić / M. Živanović, Dupljaja – Grad. Istraživanja u 2011. Godini. Glasnik Društva konzervatora Srbije 36, 2012, 46-49.
- Radonić 1919: Y. Radonitch (= J. Radonić), Histoire des Serbes de Hongrie (Paris, Bruxelles, Dublin 1919).
- 1939: J. Radonić, Srbija i Ugarska u srednjem veku. In: Popović D. J. 1939, 128-144.
- Raffay 2000: E. Raffay, Az aracsí templom. In: Kollár 2000, 449-474.
- 2005: E. Raffay, Az aracsí templomrom (Újvidék 2005).
- Raffensperger 2004: Ch. Raffensperger, Revisiting the Idea of the Byzantine Commonwealth. Byzantinische Forschungen 28, 2004, 159-174.
- Rakocija 1990-1991: M. Rakocija, Crkva u Gornjem Matejevku kod Niša. Zbornik Radova Republičkog Zavoda za Zaštitu spomenika kulture 22-23, 1990-1991, 7-24.
- 2002: M. Rakocija, O crkvi Sv. Jovana u selu Orljane kod Niša i njenom mestu u istoriji vizantijske arhitekture. In: M. Rakocija (Hrsg.), Niš i vizantijska umetnost (Niš 2002) 75-107.
- Rampley 2009: M. Rampley, Art History and the Politics of Empire. Rethinking the Vienna School. The Art Bulletin 91/4, 2009, 446-462.
- Rapcsányi 1979: L. Rapcsányi, Áthosz. Gondolat könyvkiadó (Budapest 1979).
- Raukar 1998: LexMA 9 (1998) 438-439 s. v. Zadar (T. Raukar).
- RbK: Reallexikon der byzantinischen Kunst, begr. von K. Wessel / M. Restle unter Mitw. von B. Borkopp 1-7 (Stuttgart 1966-2009).
- Regan/Nadilo 2007: K. Regan / B. Nadilo, Stare crkve na prostoru između rijeka Cetine i Žrnovice. Gradjevinar 59/1, 2007, 39-48.
- 2009: K. Regan / B. Nadilo, Stare crkve u središnjem dijelu Krka. Gradjevinar 61/12, 2009, 1175-1185.
- 2010: K. Regan / B. Nadilo, Preostale stare crkve u sjeverozapadnom dijelu Istre. Gradjevinar 62/11, 2010, 1021-1033.
- 2011: K. Regan / B. Nadilo, Na kraju serije o starim crkvama. Gradjevinar 63/3, 2011, 285-298. www.casopis-gradjevinar.hr/assets/Uploads/JCE-63-2011-03-06.pdf (10.4.2014).
- Reizner 1899-1900: J. Reizner, Szeged története 1-2 (Szeged 1899-1900).
- Restle 1966a: RbK 1 (1966) 156-158 s. v. Andros (M. Restle).
- 1966b: RbK 1 (1966) 389-421 s. v. Athos (M. Restle).
- 1966c: RbK 1 (1966) 599-612 s. v. Bethlehem (M. Restle).

- 1966d: RbK 1 (1966) 690-719 s.v. Binbirkilisse (M. Restle).
- 1966e: RbK 1 (1966) 837-866 s.v. Byzacena (M. Restle).
- 1978: RbK 3 (1978) 247-252 s.v. Höhlenkirchen (M. Restle).
- 1990: RbK 4 (1990) 366-737 s.v. Konstantinopel (M. Restle).
- 1995a: RbK 5 (1995) 454-484 s.v. Krypta (M. Restle).
- 1995b: RbK 5 (1995) 484-529 s.v. Kuppel (M. Restle).
- Reuter 1999: T. Reuter, Introduction: reading the tenth century. In: T. Reuter (Hrsg.), c. 900-c. 1024. *The New Cambridge Medieval History 3* (Cambridge 1999) 1-24.
- Révész 2007: É. Révész, Beitrag zum Anhängsel von Piliny-Leshegy. *Studia Hungaro-Bulgarica 1*, 2007, 63-75.
- 2009a: É. Révész, A keleti kereszténység: szerep, hatás vagy jelenlét? A veszprémi monostor. *Belvedere Meridionale 21/1-2*, 2009, 52-64.
- 2009b: É. Révész, Petăr Deljan, ein bulgarisch-ungarischer Dux. In: *Bálgarskijat ezik i literatura na krăstopătja na kulturite. Meždunarodna konferencija Seged, Ungarija 21-22. maj 2007. g 2* (Szeged 2009) 82-90.
- 2010a: É. Révész, Zarándokkeresztek a X–XI. századi sírokban. In: *Középkortörténeti tanulmányok 6. A VI Medievistikai PhD-konferencia* (Szeged 2009, június 4-5.) előadásai (Szeged 2010) 189-201.
- 2010b: É. Révész, Delján Péter herceg, bán, bolgár cár az első ezredforduló táján. In: T. Almási / É. Révész / Gy. Szabados (Hrsg.), »Fons, skepsis, lex«. *Ünnepi tanulmányok a 70 esztendő Makk Ferenc tiszteletére* (Szeged 2010) 361-370.
- 2011: É. Révész, Régészeti és történeti adatok a kora Árpád-kori bizánci – bolgár – magyar egyházi kapcsolatokhoz [PhD-Dissertation, Manuskript] (Szeged 2011).
- 2012: É. Révész, Die Siegel der Bischöfe von Turkia und die Rolle der Orthodoxie um das erste Millennium im Königreich Ungarn. In: M. Bolom-Kotari / J. Zouhar (Hrsg.), *Cogito, spiro, spero. Auxiliary Historical Sciences in Central Europe at the Outset of the 21st Century* (Hradec Králove 2012) 79-101.
- 2013: É. Révész, Idő és emlékezet. A kora Árpád-kori keleti kereszténység hazai egyházi kutatásáról. In: Sz. Kovács / É. Révész (Hrsg.), *Műhelyszeminárium dolgozatok I. SzTE BTK Történettudományi Doktori Iskola* (Szeged 2013) 73-83.
- 2014a: É. Révész, Die erste byzantinische Oberpriesterin Turkias. Hierotheos, Theophylaktos, Antónios, Démétrios, Ioánnés. *Studia Hungaro-Bulgarica 3*, 2014, 55-68.
- 2014b: É. Révész, »Turkia« keleti keresztény főpapjai az első ezredforduló magyar történelmében. *Belvedere Meridionale 2014/1*, 7-22.
- Reynard 1995: J.-F. Reynard, De l'antiquité à l'an mil dans la région Rhône-Alpes: continuité ou rupture. *Hortus Artium Medievalium 1*, 1995, 28-35.
- Richter 1965: V. Richter, Die Anfänge der Grossmährischen Architektur. In: *Magna Moravia. Sbornik k 100. výroci prichodu byzantské mise na Moravu*. Spisy University J. E. Purkyne v Brne. Filosoficka fakulta 102 (Brno 1965) 121-360.
- Ricz 2014: P. Ricz, Az oroszlámosi középkori romok és temető. *Bácsország 2014/2* (Nr. 69), 120.
- Ritoók 2010: Á. Ritoók, A templom körüli temetők kutatása. In: E. Benkó / G. Kovács (Hrsg.), *A középkori és kora újkor régészeti Magyarországon / Archaeology of the Middle Ages and the early modern period in Hungary 1* (Budapest 2010) 473-494.
- Rizzo 1998: P. Rizzo (Hrsg.), *Cattedrale di San Pietro di Castello. Edizioni d'arte Marconi 22* (Venezia 1998).
- Rokay 1972: P. Rokai, Prilog poznavanju položaja Srba u Ugarskoj u XV veku. *Matica srpska, zbornik za istoriju 6*, 1972, 87-90.
- 1990: P. Rokay, Salamon és Póla. *Értekezések és monográfiák 23. A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézete* (Újvidék 1990).
- Rokay/Takács M. 1994: *KMTL 421-422 s.v. Macsó* (P. Rokay / M. Takács).
- Rómer 1868: F. Rómer, A barlangokról, nevezetesen a magyarhoni lakott barlangokról. *Archaeologiai Közlemények 7/2*, 1868, 110-145.
- Romhányi 1999a: B. F. Romhányi, Klöster und Stifte im mittelalterlichen Ungarn. *Südost-Forschungen 58*, 1999, 9-22.
- 1999b: B. F. Romhányi, L'implantation du christianisme en Hongrie aux Xe et XIe siècles. In: J. Decaëns / A.-M. Flambard-Héricher (Hrsg.), *Actes du IIIe Colloque Européen des Professeurs d'Archéologie Médiévale. ESTMA III. European Symposium of Teachers of Medieval Archaeology. Université de Caen. Centre Michel de Boüard. C. R. A. M. (Caen 1999) 159-164.*
- 2000: B. F. Romhányi, Kolostorok és társaskáptalanok a középkori Magyarországon (Budapest 2000).
- Róna-Tas 1999: A. Róna-Tas, Hungarians and Europe in the Middle Ages. *An Introduction to Early Hungarian History* (Budapest 1999).
- Rosner 1991: U. Rosner, *Die ottonische Krypta* (Köln 1991).
- Rotter 2010: E. Rotter, *Kalabrien & Basilikata: Hauptorte der Magna Graecia, byzantinische und normanisch-staufische Architektur, die Höhlenstadt Matera* (Ostfildern 2010).
- Runciman 1930: S. Runciman, *A History of the First Bulgarian Empire* (London 1930).
- Rusconi 1965: A. Rusconi, La basilica paleocristiana di S. Lorenzo Maggiore di Napoli. In: *Atti del VI Congresso internazionale di archeologia Cristiana, Ravenna 23-30. Settembre 1962* (Roma 1965) 709-731.
- Rusu 2012a: A. A. Rusu, *Arheologia din cetatea Alba Iulia*. www.medievistica.ro/forum/viewtopic.php?f=21&t=174 (13.2.2017).
- 2012b: A. A. Rusu, *Scrisoare deschisa catre arheologii din Alba*. <http://citynews.ro/eveniment-15/dr-aarusu-scrisoare-deschisa-catre-arheologii-din-alba-116704> (13.2.2017).
- Rybakov 1982: B. A. Rybakov, *Kieveskaja Rus' i ruskie knjazevstva* (Moskva 1982).
- Sahler 1998: H. Sahler, *San Claudio al Chienti und die romanischen Kirchen des Vierstützentyps in den Marken* (Münster 1998).
- Salmi 1953: M. Salmi, *L'arte italiana. 1: Dalle origini cristiane all'arte gotica* (Firenze 1953).
- Sápi 1980: L. Sápi, *A tarnaszentmáriai templom. Műemlékvédelem 2/2*, 1980, 107-117.
- Sas-Zaloziecky 1955: W. Sas-Zaloziecky, *Die byzantinische Baukunst in den Balkanländern und ihre Differenzierung unter abendländischen und islamischen Einwirkungen. Studien zur Kunstgeschichte der Balkanländer* (München 1955).

- Schellenwald 1986: B. M. Schellenwald, Die Architektur der Sophienkirche in Ohrid [Inauguraldissertation] (Bonn 1986).
- Schibille 2014: N. Schibille, Hagia Sophia and the Byzantine Aesthetic Experience (Dorchester 2014).
- 2015: N. Schibille (rez.), Patricios 2014. The Journal of Ecclesiastical History 66/2, 2015, 393-394.
- Schlumberger 1896-1905: G. Schlumberger, L'épopée byzantine à la fin du Xe siècle 1-3 (Paris 1896-1905).
- Schmidt-Asbach 2001: B. Schmidt-Asbach, Die Bauplastik von S. Michele Maggiore in Pavia. Zur Skulptur und Architektur in Pavia aus der 1. Hälfte des 12. Jahrhunderts [Inauguraldissertation] (Dortmund 2001).
- Schmitt/Bošković 1939: R. Šmit (= R. Schmitt) / Đ. Bošković, Srednjevekovni gradovi u Vojvodini. In: Popović 1939, 301-329.
- Schmuck 1995a: RbK 5 (1995) 356-374 s.v. Kreuzkuppelkirche (N. Schmuck).
- 1995b: RbK 5 (1995) 525-573 s.v. Kuppelbasilika (N. Schmuck).
- Schnellbacher 2003: I. Schnellbacher, Kölns kleine Kirchen aus romanischer Zeit 1 (Langwaden 2003).
- Scholke 1987: H. Scholke, Romanische Architektur am Harz (Leipzig 1987).
- Schramm 1985/1987: G. Schramm, Frühe Schicksale der Rumänen. Acht Thesen zur Lokalisierung der lateinischen Kontinuität in Südosteuropa. Zeitschrift für Balkanologie 21/1-2, 1985, 223-241; 22/1, 1986, 104-125; 23/1, 1987, 79-194.
- 2006: G. Schramm, Liegengelassene Probleme. Acht neue Thesen zur Lokalisierung der lateinischen und albanischen Kontinuität in Südosteuropa. Zeitschrift für Balkanologie 42/1-2, 2006, 199-206.
- Schreg 2001: R. Schreg, Rezension zu: Günter P. Fehring, Die Archäologie des Mittelalters. Eine Einführung (Stuttgart 2000). Archäologische Informationen 24/2, 2001, 331-334.
- Schreiner 2011: P. Schreiner, Byzanz, 565-1453. Oldenbourg Grundriß der Geschichte 22 (München 2011).
- Schwarz 1975: K. Schwarz, Das spätmerowingerzeitliche Grab des Heiligen Bischofs Erhard im Niedermünster zu Regensburg. Ausgrabungen in Deutschland 2, 1975, 129-164.
- 1976: K. Schwarz, Archäologische Geschichtsforschung in frühen Regensburger Kirchen. In: G. Schwaiger (Hrsg.), Der Regensburger Dom. Beiträge zu seiner Geschichte. Beiträge zur Geschichte des Bistums Regensburg 10 (Regensburg 1976) 13-54.
- Segnani Malacart 1997: A. Segnani Malacart, Incidenze transalpine nell'architettura padana della prima metà del secolo XI. Hortus Artium Medievalium 3, 1997, 141-147.
- 1981: A. Segnani Malacart, Sulla tipologia delle capelle castrensi attorno al Mille. La chiesa inedita di S. Maria di Paderna. Storia dell' arte 41, 1981, 5-20.
- 2011: A. Segnani Malacart, A margine della capella castrense di Paderna (Piacenza): materiali e procedimenti costruttivi. In: Y. Gallet (Hrsg.), Ex quadris lapidibus: la pierre dans l'art médiéval. Mélanges d'histoire de l'art offerts à Eliane Vergnolle (Turnhout 2011) 67-79.
- 2015: A. Segnani Malacart, La cattedrale di Bobbio nel secolo XI: la struttura architettonica. In: E. Destefanis / P. Guglielmotti, La diocesi di Bobbio. Formazione e sviluppi di un'istituzione millenaria (Firenze 2015) 315-360.
- Senga 1983: T. Senga, Moravia bukása és a honfoglaló magyarok. Századok 117, 1983, 307-343.
- Siklósi 1991a: Gy. Siklósi, Székesfehérvár legkorábbi egyházi intézményei a középkorban. In: I. Bárdos / M. Beke (Hrsg.), Egyházak a változó világban. A nemzetközi egyháztörténeti konferencia előadásai (Esztergom 1991) 109-118.
- 1991b: Gy. Siklósi, Székesfehérvár – Kossuth u. 9-11. Régészeti Füzetek Ser. 1. 42, 1991, 91.
- 1991c: Gy. Siklósi, Székesfehérvár – Kossuth u. 9-11. Régészeti Füzetek Ser. 1. 43, 1991, 73.
- 1992: Gy. Siklósi, Neuere Forschungen im árpádenzeitlichen Székesfehérvár. Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae 44, 1992, 371-388.
- 2013: Gy. Siklósi, A törökkori Székesfehérvár (Székesfehérvár 2013).
- Skok 1939: P. Skok, Toponomastika Vojvodine. In: Popović D. J. 1939, 108-127.
- Silling 2009: I. Silling, Szent Antal-tisztelet Nyugat-Bácskában. Bácsország 51/4, 2009, 86-87.
- Snegarov 1995: I. Snegarov, Istorija na ohridskata arhiepiskopija 1. Ot osnovaneto do zavladjaneto na Balkanski poluostrvo ot Turcite. Vtoroto fototipno izdanie (Sofija 1995).
- Sófalvi 2012: A. Sófalvi, A székelyudvarhelyi Jézus szíve kápolna. A székelyföldi négykaréjos kápolnák kérdéséhez (Székelyudvarhely 2012).
- 2015: A. Sófalvi, A székelyudvarhelyi Jézus-kápolna. Dolgozatok az Erdélyi Múzeum Érem- és Régiségtárából. N. F. 8, 2013 (2015), 75-93.
- Solymosi 2002: L. Solymosi, Die Gesellschaft um die erste Jahrtausendwende in Ungarn. In: K. Papp / J. Barta (Chefred.), The first Millennium of Hungary in Europe (Debrecen 2002) 39-48.
- Sotiriou 1929: G. Sotiriou, Byzantina mnēmeia tēs Thessalias 13 kai 14 aiōnos 3: Ē basilikē tēs Theotokou en Kalampaka. Epeteris etaireias byzantinon spoudon 6, 1929, 290-315.
- Soustal/Schellenwald/Theis 1995: RbK 5 (1995) 982-1220 s.v. Makedonien (P. Soustal / B. Schellenwald / L. Theis).
- Spigariol 1995: C. Spigariol, La chiesa di S. Liberale di Pedeserva e gli edifici altomedievali nel Triveneto, in Istria e Dalmazia. Dolomiti 18, 1995, 7-20.
- Spremo Petrović 1969: N. Petrović (= Spremo Petrović), Uticaj kropole na projektunu šemu bazilike. Starinar N.S. 19, 1968 (1969), 115-124.
- 1971: N. Spremo Petrović, Proporcijiski odnosi u bazilikama ilirske prefektore. Arheološki Institut, posebna izdanja, knj. 7 (Beograd 1971).
- Stamatopoulos 2015: D. Stamatopoulos, Orthodox Ecumenicity and the Bulgarian Schism. Études Balkaniques 51, 2015, 70-86.
- SRH: E. Szentpétery (Hrsg.), Scriptores Rerum Hungaricarum, Tempore ducum regumque stirpis Arpadianae gestarum 1-2 (Budapest 1938, Nachdruck 1999).
- Stančev 1959: S. Stančev, Cărkvata v Botevo, Vidinsko. Arheologija (Sofija) 1/3-4, 1959, 70-75.

- Stanojev 1985: N. Stanojev, Gradina, Rakovac – manastirski kompleks i nekropola. *Arheološki pregled* 24, 1985, 179.
- 2000: N. Stanojev, A dombói (Rakovac) Szent György-monostor szentélyrekesztői. In: Kollár 2000, 383-428.
- 2004: N. Stanojev, Arača. Crkve, nekropola, manastir (Novi Sad 2004).
- Strässle 2013: P. M. Strässle, Byzantinistik, eine interdisziplinäre Herausforderung nicht nur für Historiker. www.hist.uzh.ch/verwandtegebiete/antike/Personen-1/straessle/Byzanz_Byzantinistik_2013.pdf (18.12.2015).
- Stefanescu Delavrancea 2014: B. Stefanescu Delavrancea, Adevărul istoric a învins la Alba Iulia. Despre prima organizare creștină din Transilvania – sec. X – Episcopia Sfântului IEROTEI de la Alba Iulia. www.dacoromania-alba.ro/nr55/adevarul_istoric_alba_iulia.htm (6.3.2015).
- Steindorff 1984: L. Steindorff, Die dalmatinischen Städte im 12. Jahrhundert (Köln, Wien 1984).
- Steindorff/Steindorff 1994: R. Steindorff / L. Steindorff, Jedno rusko svjedočanstvo o hrvatskim zemljama u XV. stoljeću. *Otium, časopis za povijest svakodnevice* 2/3-4, 1994, 1-97.
- Stephenson 2000: P. Stephenson, Byzantium's Northern Frontier. A Political Study of the Northern Balkans 900-1204 (Cambridge u.a. 2000).
- 2003: P. Stephenson, The Legend of Basil the Bulgar-Slayer (Cambridge 2003).
- Stojkovski 2012a: B. Stojkovski, Samuilovo carstvo i Ugarska. In: B. Kršmanović / Lj. Maksimović / R. Radić (Hrsg.), *Vizantijski svet na Balkanu / Byzantine World on the Balkans* 1. Vizantinološki Institut SANU, Posebna izdanja 42, 1 (Beograd 2012) 65-76.
- 2012b: B. Stojkovski, The Identity of Saint Demetrius. In: Z. Karanović / W. de Bléncourt (Hrsg.), *Belief Narrative Genre – Žanrovi predanja – Žanry predaniy* (Novi Sad 2012) 155-161.
- 2014a: B. Stojkovski, The Life of Saint Irenaeus of Sirmium in the Ethiopian synaxarium. In: N. Lemajić (Hrsg.), *International symposium, Constantine Sirmium and early Christianity (Proceedings)* (Sremska Mitrovica 2014) 66-72.
- 2014b: B. Stojkovski, A szerb történetírás a középkori szerb-magyar kapcsolatokról. *Történelmi Szemle* 56/2, 2014, 329-337.
- Stošić 1988: J. Stošić, Prikaz nalaza ispod katedrale i Buničeve poljane u Dubrovniku. In: *Arheološka istraživanja u Dubrovniku i dubrovačkom području*. Izdanja HAD 12 (Zagreb 1988) 15-38.
- Stouraitis 2010: I. Stouraitis, Byzantine War Against Christians – an Emphylios Polemos? *Byzantina Symmeikta* 20, 2010, 85-110.
- Stražmešterov 1988: S. Stražmešterov, Restauratorski radovi na manastiru Novo Hopovo 1986-1988, sa osvrtom na celokupnu graditeljsku aktivnost na objektima posle II svetskog rata. *Građa za proučavanje spomenika kulture Vojvodine* 15, 1988, 9-11.
- Stričević 1959: Đ. Stričević, Đakonion i protezis u ranohrišćanskim crkvama. *Starinar* 9-10, 1958-1959 (1959), 59-66.
- 1963: Đ. Stričević, La rénovation du type basilical dans l'architecture ecclésiastique des pays centrales des Balkans au IXe-XIe siècles. In: *Ostrogorsky/Bošković 1963/1964*, Bd. 1, 165-211.
- Strzygowski 1903: J. Strzygowski, Kleinasien, ein Neuland der Kunstgeschichte. *Kirchenaufnahmen von J. W. Crowfoot und J. I. Smirnov* (Leipzig 1903).
- 1913: J. Strzygowski, Die Entstehung der Kreuzkuppelkirche. *Zeitschrift für Geschichte der Architektur* 6, 1913, 51-77.
- 1929: J. Strzygowski, Die altslavishe Kunst. Ein Versuch ihres Nachweises (Augsburg 1929).
- Ševčíková 1995: Z. Ševčíková, Einige Fragen des architektonischen Raumes und der Liturgie – Byzanz und Europa (Zentralbauten mit dem Grundriss des griechischen Kreuzes). In: T. Štefaničová / Z. Ševčíková (Hrsg.), *Mitteldonauegebiet und Südosteuropa im frühen Mittelalter / Stredný Dunaj a juhoovýchodna Európa vo včasnóm stredoveku (6-12. stor.)* (Bratislava 1995) 56-69.
- Šišić 1925: F. Šišić, *Povijest Hrvata u vrijeme narodnih vladara* (Zagreb 1925).
- Šonje 1981: A. Šonje, Bizant i crkveno graditeljstvo u Istri (Rijeka 1981).
- Špehar/Strugar Bevc 2016: P. Špehar / N. Strugar Bevc, *Batajnica – Velika humka: ranomađarska nekropola* (Beograd 2016).
- Špehar/Zorova 2012: P. Špehar / O. Zorova, Christianity on the territory of the Archbishopric of Ohrid, 11th to the 13th century: archaeological evidence from burial sites. In: M. Salamon / M. Wołoszyn u.a. (Hrsg.), *Rome, Constantinople and Newly Converted Europe* (Kraków, Leipzig 2012) 429-446.
- Štefánik 2002: M. Štefánik, Počiatky obchodných stykov Uhorska s Benátskou republikou za dynastie Arpádovcov. *Historicky časopis* 50, 2002, 553-568.
- Štefanovičová 1975: T. Štefanovičová, *Bratislavský hrad v 9.-12. storočí* (Bratislava 1975).
- Szabados 2011: Gy. Szabados, *A magyar államalapítások a IX-IX. században* (Szeged 2011).
- 2013: Gy. Szabados, Szent István király ellenfeleiről. In: E. Balogh / M. Homoki-Nagy (Hrsg.), *Ünnepi kötet Dr. Blazovich László egyetemi tanár 70. születésnapjára. Acta Universitatis Szegediensis. Acta Juridica et Politica* 75, 2013, 609-621.
- Szabó 1974: J. Gy. Szabó, Gyöngyöspata-Pöcsető. *Régészeti füzetek*, Ser 1. 27, 1974, 72-73.
- 1975: J. Gy. Szabó, Gyöngyöspata-Pöcsető. *Régészeti füzetek*, Ser 1, 28, 1975, 94-95.
- 1985: J. Gy. Szabó, *A gyöngyöspatai Szent Péter-templom*. *Agria* 21, 1985, 5-76.
- Szádeczky-Kardoss 1980: S. Szádeczky-Kardoss, Az avar történelem forrásai IV. A balkáni és alpesi nagy avar-szláv behatolás évtizede (582-592). 1. rész: az 582-586/587 évek eseményei. *Archaeologiai Értesítő* 107, 1980, 86-97.
- Szakács 1997: B. Zs. Szakács, Western Complexes of Hungarian Churches of the Early XI. Century. *Hortus Artium Medievalium* 3, 1997, 149-163.
- 2000a: B. Zs. Szakács, Az oszlop az Árpád-kori építészetben / The column in Hungarian architecture, 11th-13th centuries. In: T. Rostás / A. Simon, *Tanulmányok Tóth Sándor 60. születésnapjára* (Budapest 2000) 7-27.
- 2000b: B. Zs. Szakács, Az államalapítás korának építészete Magyarországon. *Műemlékvédelem* 44/2, 2000, 67-74.
- 2002: B. Zs. Szakács, Remarks on the Filigree of the Holy Crown of Hungary. *Acta Historiae Artium* 43, 2002, 52-61.
- 2005: B. Zs. Szakács, The research on Romanesque Architecture in Hungary. A Critical overview of the last twenty years. *Rivista Arte Medievale, Nuova serie* IV/2, 2005, 31-44.

- 2007: B. Zs. Szakács, Homlokzatok színessége a romanikában. Magyar Műemlékvédelem 14, 2007, 222-227.
- 2008: B. Zs. Szakács, The Italian connection: theories on the origin of Hungarian Romanesque art. In: Quintavalle Arturo Carlo (Hrsg.), Medioevo, arte e storia (Milano 2008) 72-79.
- 2010a: B. Zs. Szakács, Dombó és a korai attemplomok Magyarországon. In: T. Kollár (Hrsg.), Építészeti a középkori Dél-Magyarországon (Budapest 2010) 671-715.
- 2010b: B. Zs. Szakács, Henszlmann and the »Hungarian Provincialism« of Romanesque Architecture. In: L. Varga (Hrsg.), Bonum et pulchrum. Essays in art history in honour of Ernő Marosi on his seventieth birthday (Budapest 2010) 511-518.
- 2012a: B. Zs. Szakács, Négykaréjos templomok az Árpád-kori Magyarországon. In: P. L. Szőcs (Hrsg.), Arhitectura religioasă medievală din Transilvania / Középkori egyházi építészet Erdélyben / Medieval Ecclesiastical Architecture of Transylvania 5 (Satu Mare 2012) 7-34.
- 2012b: B. Zs. Szakács, Bencés templomok az Árpád-korban: korszakok és régiók. In: P. A. Illés / A. Juhász-Laczik (Hrsg.), Örökség és küldetés: Bencések Magyarországon. Művelődéstörténeti műhely. Rendtörténeti konferenciák 7 (Budapest 2012) 753-763.
- 2013: B. Zs. Szakács, Arquitectura románica en la Hungría Medieval. Románico, Revista de arte de amigos del romanico 16, 2013, 18-25.
- 2015: B. Zs. Szakács, Bizánc peremén: rendi hovatarozás és tételrendezés korai monasztikus építészetünkben. In: S. Őze (Hrsg.), Keleti keresztény kultúra, határainkon innen és túl. Művelődéstörténeti műhely, rendtörténeti konferenciák (Piliscsaba, Budapest 2015) 166-179.
- Szakály 1979: F. Szakály, Honkeresők. Megjegyzések Cserni Jován hadáról. Történelmi Szemle 22, 1979, 242-246.
- 1991: F. Szakály, Szerbek a középkori Magyarországon. História 13/2-3, 1991, 15-17.
- Szalontai 2000: Cs. Szalontai, Kritische Bemerkungen zur Rolle der Bulgaren im 9. Jahrhundert in der Großen Ungarischen Tiefebene und in Siebenbürgen / Kritikai észrevételek a bolgárok szerepéről a 9. századi Nagyalföldön és Erdélyben. MFMÉ – StudArch 6, 2000, 263-286.
- Szántó 1988: K. Szántó, Boldog Gizella első magyar királyné élete (Budapest 1988).
- Szatmári 1995: I. Szatmári, Bizánci típusú ereklyetartó mellkeresztek Békés és Csongrád megyében. A Móra Ferenc Múzeum évkönyve 1995, 219-264.
- 2004: I. Szatmári, Középkori templomok kutatása Békés megyében / Die Erforschung der mittelalterlichen Kirchen im Komitat Békés. Archaeologiai Értesítő 129, 2004, 195-213.
- 2005: I. Szatmári, Békés megye középkori templomai (Békéscsaba 2005).
- Szatmáriné 2000: I. Szatmáriné Mihucz, Középkori templomok Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (Nyíregyháza 2000).
- Szegfű 1994a: KMTL 32-33 s.v. Ajtony (L. Szegfű).
- 1994b: KMTL 231 s.v. Gellért, Szent (L. Szegfű).
- 1994c: KMTL 245 s.v. Gyula 3 (L. Szegfű).
- 1994d: KMTL 544 s.v. Péter 1. Magyar király (L. Szegfű).
- 1994e: KMTL 592-593 s.v. Sámuel (L. Szegfű).
- Székely Gy. 1967: Gy. Székely, La Hongrie et Byzance aux Xe-XIIe siècles. Acta historica 13, 1967, 291-311.
- Székely Z. 1974-1975: Z. Székely, Délkelet-Erdély a VI-XIII. században. Aluta 6-7, 1974-1975, 67-71.
- Szekeres 1981: L. Szekeres, Amit az idő eltemetett (Kis vajdasági régészet). Forum könyvkiadó (Újvidék 1981).
- Szoboszlai 2002: Z. Szoboszlai, Ugri mozaik (Biharugra 2002).
- Szöke B. M. 2004: B. M. Szöke, A határ fogalmának változásai a korai középkorban (Adatok a Kerka-vidék kora középkori településtörténetéhez) / Changes in the concept of the border in the Early Middle Ages (Some data to the settlement history of the Kerka region). Zalai Múzeum 13, 2004, 177-192.
- Szöke M. 1986: M. Szöke, Visegrád. Ispánsági központ. Tájak, korok, múzeumok 244 [Ausstellungskat.] (Budapest 1986).
- SZR: M. Domijan / I. Petricioli / P. Vežić (Hrsg.), Sjaj zaderskih riznica. Sakralna umjetnost na području Zadarske nadbiskupije od IV. do XVIII. stoljeća / The Splendour of Zadar Treasuries. Religious Art in the Archdiocese of Zadar, 4th-18th centuries (Zagreb 1990).
- Takács I. 1996: I. Takács (Hrsg.), Mons Sacer 996-1996. Pannonhalma 1000 éve: 1 (Pannonhalma 1996).
- 2000a: I. Takács, Egy eltűnt székesegyház nyomában. Újabb töredékek a 13. századi kalocsai székesegyházból. In: Kollár 2000, 305-335.
- 2000b: I. Takács, Das Kloster von Martinsberg (Pannonhalma). In: Wiczorek/Hinz 2000, Bd. 2, 617-620.
- 2001a: I. Takács (Hrsg.), Paradisum plantavit. Bencés monostorok a középkori Magyarországon (Pannonhalma 2001).
- 2001b: I. Takács, Garamszentbenedek temploma és liturgikus felszerelése. In: Takács I. 2001a, 160.
- Takács M. 1993: M. Takács, Az oroslánosi monostor oroslánja. Archaeologiai Értesítő 120, 1993, 47-61.
- 1994: KMTL 460 s.v. Mitrovica (M. Takács).
- 1997: M. Takács, Ornamentale Beziehungen zwischen der Steinmetzkunst von Ungarn und Dalmatien im XI. Jahrhundert. Hortus Artium Medievalium 3, 1997, 165-178.
- 2000: M. Takács, Az észak-adriai térség és Magyarország 11-12. századi, korinthizáló oszlopfőinek a levélornamentikája. Összehasonlító elemzés. In: Kollár 2000, 523-557.
- 2006: M. Takács, A középkori régészet a Vajdaságban 1918 és 1987 között. In: Testis temporum, vita memoriae. Ünnepi tanulmányok Pálóczi Horváth András 65. születésnapjára. Studia Carolinensia, a Károli Gáspár Református Egyetem folyóirata 2006/3-4, 165-166.
- 2009: M. Takács, Über die Chronologie der mittelalterlichen Siedlungsgrabungen in Ungarn. Erläuterungen zu zwei chronologischen Tabellen. Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae 60, 2009, 235-237.
- 2010a: M. Takács, Die sogenannte Palmettenornamentik der christlichen Bauten des 11. Jahrhunderts im mittelalterlichen Ungarn. In: F. Daim / J. Drauschke (Hrsg.), Byzanz – das Römerreich im Mittelalter. 3: Peripherie und Nachbarschaft. Monographien des RGZM 84, 3 (Mainz 2010) 411-415.

- 2010b: M. Takács, Összerbek a Kárpát-medencében? *Historia* 32/1-2, 2010, 3-5.
- 2011: M. Takács, A középkor régészete az észak-balkáni térségben – párhuzamos és összehasonlító vizsgálatok. Akadémiai doktori értekezés [Manuskript] (Budapest-Érd 2011).
- 2013: M. Takács, Considerații privind bisericile ce configurază cruce – Gondolatok a keresztet alaprajzukban, illetve térszerkezetükben megjelenítő templomokról. *Marisia* 33, 2013, 75-135.
- 2014a: M. Takács, Die ungarische Staatsgründung als Modellwechsel und/oder möglicher Akkulturationsprozess. Die Aussagekraft der archäologischen Funde und Befunde. In: R. Härtel (Hrsg.), *Akkulturation im Mittelalter. Vorträge und Forschungen* 78 (Sigmaringen 2014) 165-205.
- 2014b: M. Takács, A magyarországi, 11. századi, ortodox monostortemplomok térszerkezete / Raumstruktur der orthodoxen Klosterkirchen im Ungarn des 11. Jh. In: T. Olajos (Hrsg.), *A Kárpát-medence, a magyarság és Bizánc. Acta Universitatis Szegediensis, Opuscula Byzantina XI* (Szeged 2014) 295-323.
- 2014c: M. Takács, Die Krise des Ungarischen Königums nach dem Tod König Stephans. In: L. Doncheva Petkova / Cs. Balogh / A. Türk (Hrsg.), *Avars, Bulgars and Magyars on the Middle and Lower Danube* (Piliscsaba, Budapest 2014) 149-163.
- 2016: M. Takács, The Ninth-Century Carpathian Basin on the North-western Edge of the First Bulgarian State. An Overview of Some Hypotheses and Remarks and Their Evaluation. In: Á. Bollók / G. Csiky / T. Vida (Hrsg.), *Festschrift für Csanád Bálint* (Budapest 2016) 501-518.
- Tamási 1993: J. Tamási, Dunaújváros, rác templom. *Régészeti Füzetek Ser. I.* 45, 1993, 78.
- Tamis 1974: F. Tamis, *San Liberale di Pedeserva* (Belluno 1974).
- Tarchiani 1932: *El 15 (1932) 449 s.v. Firenze (Architettura)* (N. Tarchiani).
- Tari 1997: E. Tari, Medieval timber churches in Hungary. In: G. de Boe / F. Verhaege (Hrsg.), *Religion and Belief in Medieval Europe. Papers of the »Medieval Europe Brugge 1997« Belgium, Conference 4* (Zellik 1997) 93-99.
- 2000: E. Tari, The role of churches in the development of the permanent villages (Medieval village structure in the area of Cegléd). *Ruralia* 3 (Praha 2000) 168-176.
- Tavano 1978: S. Tavano, Constantinopoli, Ravenna e l'alto Adriatico. La scultura dell'antichità al medio evo. In: M. Mirabella Roberti (Hrsg.), *Aquileia e Ravenna. Antiquità Altoadriatiche* 13 (Udine 1978) 505-536.
- Teke/Wehli 1994a: *KMTL 160 s.v. Velence (Zs. Teke / T. Wehli)*.
- 1994b: *KMTL 723-724 s.v. velencei-magyar kapcsolatok (Zs. Teke / T. Wehli)*.
- Theiner 1859-1860: A. Theiner, *Vetera Monumenta historia Hungarum sacram illustrantia* 1-2 (Roma, Paris, Vindobona 1859-1860).
- Thomson 1995: F. J. Thomson, Saint Anthony of Kiev – the Facts and the Fiction. The Legend of the Blessing of Athos upon Early Russian Monasticism. *Byzantinoslavica* 56, 1995, 637-668.
- Thoroczkay 2014: G. Thoroczkay, A Szent Bölcsesség egyháza. A titeli társaskáptalan története a kezdetektől a 14. század közepéig. *Fons* 21/3, 2014, 331-350.
- Thurn 1973: H. Thurn (Hrsg.), *Ioannes Skylitzes, Synopsis Historion. Corpus Fontium Historiae Byzantinae* 5 (New York, Berlin 1973).
- Thümmeler 1998: H. Thümmeler, Die frühromanische Baukunst in Westfalen. Neue Bauforschungen an St. Patrokli in Soest, der Abdinghofkirche in Paderborn und der Stiftskirche in Vreden. In: *Zur Architektur und Skulptur des Mittelalters. Gesammelte Aufsätze* (Münster 1998) 207-252.
- Timkó 1971: I. Timkó, *Keleti kereszténység, keleti egyházak* (Budapest 1971).
- Todorov 2010a: B. Todorov, The value of empire: tenth-century Bulgaria between Magyars, Pechenegs and Byzantium. *Journal of Medieval History* 30, 2010, 1-15.
- 2010b: B. Todorov, Coercion and reconciliation: the Roman Mission of AD 866/7 and the internal conflicts in Bulgaria. In: Ts. Stepanov / G. Kazanov (Hrsg.), *Medieval Christianitas. Different Regions, »Faces«, Approaches. Mediaevalia Christiana* 3/2010 (Sofia 2010) 181-202.
- Todorova 1997: M. Todorova, *Imagining the Balkans* (New York 1997).
- Toman 1996: R. Toman (Hrsg.), *Die Kunst der Romanik. Architektur – Skulptur – Malerei* (Köln 1996).
- Tomašević 1983: N. Tomašević (Chefred.), *Blago na putevima Jugoslavije. Enciklopedijsko-turistički vodič* (Beograd 1983).
- Tompos 1970: E. Tompos, Cs., *Görögország építészete* (Budapest 1970).
- Tompos 1986: E. Tompos, *Az építészet története Köz épkor. 1: A bizánci és az iszlám építészet* (Budapest 1986).
- Tonev 1969: Lj. Tonev (Chefred.), *Kratkaja istorija bolgarskoj arhitekture* (Sofija 1969).
- Tosco 2003: C. Tosco, Dal battistero alla cappella battesimale: trasformazioni liturgiche e sociali tra Medioevo e Rinascimento. In: A Longhi (Hrsg.), *L'architettura del battistero. Storia e progetto* (Milano 2003) 63-83.
- 2014: C. Tosco, The Cross-in-square Plan in Carolingian Architecture. *Hortus Artium Medievalium* 20, 2014, 489-497.
- Totev 1976: T. Totev, *Bazilikata pri Sakalova mogila v Preslav*. In: *Preslav* 2, 1976, 38-59.
- Tóth E. 1996: E. Tóth, A Szent Korona apostolmezeinek a keletkezéséhez / Zur Datierung der Apostelplatten der Heiligen Krone. *Communicationes Archaeologicae Hungariae* 1996, 181-209.
- 2010: E. Tóth, A keresztény királyság megalapítása. Királyaink felkenése az Árpád-korban. In: B. Rochlitz (Hrsg.), *Keresztény gyökerek és a boldog magyar élet* (Budapest 2010) 59-78.
- Tóth/Buzás 2001: E. Tóth / G. Buzás, *Magyar építészet. 1: A rómaiaktól a román korig* (Budapest 2001).
- Tóth/Szelényi 2000: E. Tóth / K. Szelényi, *Die Heilige Krone von Ungarn. Könige und Krönungen* (Budapest 2000).
- Tóth H. 1993: H. Tóth, *Sázava – Visegrád - Kijev*. In: Á. Fejér u. a. (Hrsg.), *Magyarok és szlávok* (Szeged 1993) 1-16.
- Tóth M. 1978a: M. Tóth, *Stílusfejlődés Árpád-kori kőfaragványainkon*. In: *ÁKK* 29-51.
- 1978b: M. Tóth, *Visegrád*. In: *ÁKK* 97.
- 1978c: M. Tóth, *La Cathédrale de Pécs au XIIe siècle*. *Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae* 24, 1978, 43-59.

- 1980: M. Tóth, Szekszárdi fejezetek. Építés Épitészettudomány 12, 1980, 425-437.
- 1983: M. Tóth, A pécsi székesegyház nyugati karzata. Építés Épitészettudomány 15, 1983, 429-455.
- 1988: M. Tóth, A művészet Szent István korában. In: Glatz/Kardos 1988, 113-132.
- 1994a: M. Tóth, A pécsi székesegyház márványkapuja. Művészettörténeti Értesítő 43, 1994, 5-12.
- 1994b: M. Tóth, A pécsi székesegyház kőszobrászati díszítése a románkorbán. In: Mikó/Takács 1994, 123-147.
- 1994c: M. Tóth, Csolt monostora. Henszmann-lapok 4, 1994, 6-10.
- Tóth M./Takács I. 2001: M. Tóth /I. Takács, Szermonostor. In: Takács I. 2001a, 383-389.
- Tóth P. 2010: P. Tóth, Die sirmische Legende des heiligen Demetrius von Thessalonike. Eine lateinische Passionsfassung aus dem mittelalterlichen Ungarn (BHL 2127). Annalecta Bollandiana 128, 2010, 348-392.
- Tóth S. 1963: S. Tóth, A veszprémi székesegyház középkori kőfaragványai I. A Veszprém Megyei Múzeumok Évkönyve 1, 1963, 115-141.
- 1975: S. Tóth, 15. századi sírplasztikánk és a Kassai Jakab kérdés. Ars Hungarica III/2, 1975, 333-334.
- 1976: S. Tóth, Középkor. In: Sz. Palágyi / S. Tóth, Tihanyi Múzeum. A római és középkori kőtár katalógusa (Veszprém 1976).
- 1977: S. Tóth, Feldebrőről, hipotézisek nélkül. Műemlékvédelem 21/1, 1977, 29-39.
- 1990: S. Tóth, A keszthelyi Balatoni Múzeum középkori kőtára. A Balatoni Múzeum állandó kiállításának katalógusai 10. Zalai Múzeum 2, 1990, 147-187.
- 1993-1994: S. Tóth, A veszprémi székesegyház középkori kőfaragványai II. A Veszprém Megyei Múzeumok Évkönyve 19/20, 1993-1994, 327-345.
- 1994a: S. Tóth, A 11. századi magyarországi kőornamentika kérdéséhez. In: PANNREG 54-71.
- 1994b: S. Tóth, I-45. Pillérfőtöredék állatpárral és növényi dísszel. In: PANNREG 102-103.
- 1995: S. Tóth, Volt egyszer egy titeli vállkő. Ars Hungarica 23/2, 1995, 227-232.
- 1998: S. Tóth, Pillér és ív a magyar romanikában. In: I. Bardoly / Cs. László (Hrsg.), Tanulmányok Koppány Tibor hetvenedik születésnapjára. Művészettörténet – Műemlékvédelem 10 (Budapest 1998) 49-73.
- 2000: S. Tóth, Az aracs kő rokonsága. In: Kollár 2000, 429-447.
- 2001a: S. Tóth, A 11-12. századi Magyarország Benedek-rendi templomainak a maradványai. In: Takács I. 2001a, 229-266.
- 2001b: S. Tóth, Szekszárd. In: Takács I. 2001a, 339-341.
- 2001c: S. Tóth, Tihany. In: Takács I. 2001a, 335-338.
- 2010: S. Tóth, Román kori kőfaragványok a Magyar Nemzeti Galéria régi magyar gyűjteményében. A Magyar Nemzeti Galéria szakkatalógusai I/1 (Budapest 2010).
- Tóth Zs. 2015: Zs. Tóth, Jelentés a pécsi székesegyház nyugati oldala előtt, a Cella Trichora I.-től északra végzett megelőző (hitelesítő) régészeti feltárásról (...). Archaeologia – Altum Castrum online 2015, 1-31.
- Török J. 1970: J. Török, A tizenegyedik század magyar egyháztörténete (Keresztény Századok) (Budapest 2002).
- Török L. 1970: L. Török, XI. századi palmettás faragványaink és a szekszárdi vállkő. A szekszárdi Béni Balogh Ádám Múzeum Évkönyve 1, 1970, 96-154.
- Travlos 1966: RbK 1 (1966) 350-389 s.v. Athen (I. Travlos).
- Třestík 1997: D. Třestík, The Baptism of the Czech Princes in 845 and the Christianization of the Slavs. Historica 32/2, 1995 (1997), 7-59.
- Trevisan 2012: G. Trevisan, Il rinnovamento architettonico degli edifici religiosi a Torcello, Aquileia e Venezia nella prima metà del secolo XI. In: G. Cantarella / A. Calzona (Hrsg.), La reliquia del Sangue di Cristo: Mantova, l'Italia e l'Europa al tempo di Leone IX. Atti del Convegno internazionale (Mantova, 23-26 novembre 2011) Scripta (Verona 2012) 479-504.
- 2013: G. Trevisan, Verona e l'architettura lombarda nel secolo XI: l'importanza dei modelli. In: A. Segagni Malacarte / L. C. Schiavi (Hrsg.), Architettura dell'XI secolo nell'Italia del Nord. Storiografia e nuove ricerche (Pisa 2013) 58-68. 353-364.
- Triantaphyllopoulos 1990: RbK 4 (1982) 1-64 s.v. Kerkyra und die ionischen Inseln (D. Triantaphyllopoulos).
- Trifunović 2012: S. Trifunović (Hrsg.), Arheološka topografija opštine Novi Kneževac, Arheološka topografija Banata 1 (Novi Sad 2012).
- Trogmayer 1998: O. Trogmayer, »... messzelátó Hegy gyanánt szolgált ...«. Szer monostor templomának építéstörténete (Szeged 1998).
- 2001: O. Trogmayer, Fecerunt magnum aldumas – Gondolatok Szer monostorának építéstörténetéről. In: Kollár 2000, 81-106.
- Tsafirir 1975: RbK 3 (1975) 525-615 s.v. Jerusalem (Y. Tsafirir).
- Tüskés 1986: G. Tüskés (Hrsg.), Mert ezt Isten hagyta ... tanulmányok a népi vallásosság köréből (Budapest 1986).
- Untermann 1989: M. Untermann, Der Zentralbau im Mittelalter: Form, Funktion, Verbreitung (Darmstadt 1989).
- 1999: M. Untermann, Kreuz und Kreis. Die kreuzförmige Kapelle auf der Wittekindsburg im Licht mittelalterlicher Zentralbauten. In: Archäologie in Ostwestfalen 4 (Bielefeld 1999) 56-64.
- 2001: M. Untermann, Memleben und Köln. In: S. Lieb (Hrsg.), Form und Stil. Festschrift für Günther Binding zum 65. Geburtstag (Darmstadt 2001) 45-55.
- 2006: M. Untermann, Architektur im frühen Mittelalter (Darmstadt 2006).
- Uzelac 2010: A. Uzelac, Skitski razbojnici u bugarskoj pustinji: pogled jednog hodočasnika na Pomoravlje sredinom 11 veka. Istorijski Časopis 49, 2010, 59-76.
- Uzsoki 1984: A. Uzsoki, I. András Király sírja Tihanyban és a sírlap ikonográfiai vonatkozásai / Das Grab König Andreas I. in Tihany und die ikonographischen Bezüge der Grabplatte. A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei 17, 1984, 145-188.
- 1990: A. Uzsoki, A tihanyi Árpád-kori remetetelep régészeti kutatása. In: Magyar Egyháztörténeti. Vázlatok 2, 1990, 35-41.

- Xyngopoulos 1957: A. Xyngopoulos, *Ta mnēmeia tōn Serviōn* (Athēnai 1957).
- 1959: A. Xyngopoulos, 'O naōs tēs episkopēs Skopelou. *Archeologikē Efēmeris* 1956 (1959), 181-198.
- Vajay 1967: Sz. Vajay, Géza nagyfejedelem és családja. In: *Kraľovanszky* 1967b, 63-100.
- 1968: Sz. Vajay, *Der Eintritt des ungarischen Stammebundes in die europaische Geschichte (862-933)* (Mainz 1968).
- 1988: Sz. Vajay, *Veszpremvolgy es alapitoi. Leveltari Szemle* 38/4, 1988, 20-24.
- Vajda 2007: T. Vajda, Jovobe mutato koncepciok multunkrol. *Aetas* 22/3, 2007, 200-208.
- Vaklinov 1981a: S. Vaklinov, *Arhitektura*. In: *Angelov* 1981, 423-430.
- 1981b: S. Vaklinov, *Vtorata balgarskata stolica Preslav*. In: *Angelov* 1981, 296-303.
- 1981c: S. Vaklinov, Vera Ivanova-Mavrodinova. *Preslav* 2, 1981, 7-11.
- Valter 1982: I. Valter, *A pasztoi monostor feltarasa. Communicatio-nes Archaeologicae Hungariae* 1982, 167-206.
- 1985: I. Valter, *Romanische Sakralbauten Westpannoniens (Eisenstadt 1985)*.
- 1994: *KMTL* 533 s. v. Paszto (I. Valter).
- 2015: I. Valter, Arpad-kori (11-13. szazadi) uveghuta es kovacs-muhely a pasztoi monostorban. *Archaeologiai rtesito* 140, 2015, 195-227.
- Vanderheyde 1997: C. Vanderheyde, *Les reliefs de l'eglise Saint Donat a Glyky (Epire). Bulletin de Correspondance Hellenique* 121, 1997, 697-719.
- 1998: C. Vanderheyde, *Deux exemples des sculpteurs locaux et itinerants en Grece au XIe siecle. Topoi, Orient – Occident* 8/2, 1998, 765-775.
- 2012: C. Vanderheyde, *The architectural decoration of the early Byzantine churches on the West coast of the Black Sea. Problemi na izkustvo* 2, 2012, 6-9.
- Varga 2007: G. Varga, *Henricus III. Rex Pacificus. Az Arpadok es Nemet-romai birodalom uralkodoinak kapcsolatarol / Henricus III. Rex Pacificus. On the Relations between the Arpads and the Holy Roman Rulers. Aetas* 22/3, 2007, 35-58.
- Vasilaki-Karakatsani 1976: A. Vasilaki-Karakatsani, *Die Inseln von Paros und Naxos*. In: *Melas* 1976, 237-238.
- Vass 1973: E. Vass, *Szekesfehervar (Istulni Belgrad) XVI. szazadi torok forrasai. Fejer megyei torteneti evkonyv* 6, 1973, 275-298.
- Verbeek 1967: A. Verbeek, *Die architektonische Nachfolge der Aachener Pfalzkapelle*. In: W. Braunfels / P. E. Schramm (Hrsg.), *Karl der Groe. Lebenswerk und Nachleben*. 4: *Das Nachleben* (Dusseldorf 1967) 113-156.
- Verzone 1956: P. Verzone, *Le chiese di Hierapolis in Asia Minore. Cahiers Archeologiques* 8, 1956, 37-61.
- Vedri 2012: T. Vedri, *Po emu je u 9. stoljecu rotonda sv. Trojstva u Zadru mogla sliiti crkvi sv. Anastazije u Carigradu?* In: T. Separovi (Hrsg.), *Dani Stjepana Gunjae* 2. *Zbornik radova sa Znanstvenog skupa »Dani Stjepana Gunjae 2«* Hrvatska sred-njovjekovna povijesno-arheoloska batina Međunarodne teme Split, 18.-21. listopada 2011 (Split 2012) 63-79.
- 2015a: T. Vedri, *Pokritavanje i rana kristijanizacija Hrvata*. In: Z. Nikoli Jakus (Hrsg.), *Nova zraka u europskom svjetlu. Hrvatske zemlje u ranome srednjem vijeku (oko 550-oko 1150)* (Zagreb 2015) 173-200.
- 2015b: T. Vedri, *Balkanske sklavinije i Bugarska – Hrvatska u međunarodnom kontekstu*. In: Z. Nikoli Jakus (Hrsg.), *Nova zraka u europskom svjetlu. Hrvatske zemlje u ranome srednjem vijeku (oko 550-oko 1150)* (Zagreb 2015) 581-608.
- Vekony 1983: G. Vekony, *A gyepu szerepe az etnikai es politikai atalakulasokban*. In: F. Tokei (Hrsg.), *Nomad tarsadalmak es all-amalakulatok. Korosi Csoma Kiskonyvtar* 18 (Budapest 1983) 215-236.
- Veszpremy 1994: *KMTL* 721-722 s. v. Vazul (L. Veszpremy).
- 2000: L. Veszpremy, *Ungarn – ein historischer Uberblick*. In: *Wieczorek/Hinz* 2000, Bd. 2, 542-550.
- Vezi 2002: P. Vezi, *Rotunda Sv. Trojstva u Zadru. Muzej hrvatskih arheoloskih spomenika* (Split 2002).
- 2012: P. Vezi, *Dalmatinski esterolisti – slinosti i razlike. Ars Adriatica* 2/2012, 41-74.
- Vinski 1970: Z. Vinski, *O postojanju radionica nakita starohrvatskog doba u Sisku. Vjesnik Arheoloskog Muzeja u Zagrebu*, 3. Serija, 4, 1970, 45-92.
- Vlahov 1949: D. Vlahov, *Kroz historiju makedonskog naroda* (Zagreb 1949).
- Vokotopoulos 1967: P. Vokotopoulos, *Mastrou. Archaialogikon deltion. Kronika* 22, 1967, 328-330.
- 1975: P. Bokotopoulos, *E ekklesiastike architektonike eis ten Dytiken Sterean Ellada kai ten Epeiron, apo tou telous tou 7ou mechri tou telous tou 10ou aionos* (Thessalonike 1975).
- 1980/1981: P. Bokotopoulos, *O naos tou Pantokratora sto Monasteriaki Bonitsas. Delteion* 4/10, 1980/1981, 357-378.
- Volbach/Lafontaine-Dosogque 1968: W. F. Volbach / J. Lafontaine-Dosogque, *Byzanz und der christliche Osten. Propylaen Kunstgeschichte* 3 (Berlin 1968).
- Vulovi 1956: B. Vulovi, *Konzervacija manastira Drene. Saop-tenja* 1, 1956, 61-63.
- Wallraff 2005: *Religion in Geschichte und Gegenwart* 8 (2005) 59-63 s. v. *Taufe III. Kirchengeschichtlich* (M. Wallraff).
- Wascher 1959: H. Wascher, *Der Burgberg von Quendlinburg. Geschichte seiner Bauten bis zum ausgehenden 12. Jahrhundert nach den Ergebnissen der Grabungen von 1938 bis 1942* (Berlin 1959).
- Wehli 2001: T. Wehli, *Muveszet a honfoglalastol 1241-ig*. In: G. Galavics / E. Marosi u. a., *Magyar muveszet a kezdetektol 1800-ig. Corvina egyetemi tankonyv* (Gyula 2001) 17-18.
- Welsby 2002: D. A. Welsby, *The Medieval Kingdoms of Nubia. Pagans, Christians and Muslims along the Middle Nile* (London 2002).
- Wieczorek/Hinz 2000: A. Wieczorek / H.-M. Hinz (Hrsg.), *Europas Mitte um 1000. Beitrage zur Geschichte, Kunst und Archaologie* 1-2 (Stuttgart 2000).
- Wieczinsky 1974: J. L. Wieczinsky, *The Anti-Papal Conspiracy of the Patriarch Photius in 867. Byzantine Studies* 1, 1974, 180-189.

- Winkelman 1983: F. Winkelman, Die östlichen Kirchen in der Epoche der christologischen Auseinandersetzungen. Kirchengeschichte in Einzeldarstellungen 1, 6 (Berlin 1983).
- von Winterfeld 1979: D. von Winterfeld, Der Dom im Bamberg 1 (Berlin 1979).
- Wolfram 2000: H. Wolfram, Reichsbildungen, Kirchengründungen, und das Entstehen neuer Völker. In: Wiczorek/Hinz 2000, Bd. 1, 342-353.
- Wulff 1914: O. Wulff, Frühchristliche und byzantinische Kunst 1-2. Handbuch der Kunstwissenschaft (Berlin, Neubabelsberg 1914).
- Zádor 1960: M. Zádor, A magyar román kori épületornamentika kialakulása [unpubl. Kandidaten-Diss.] (Budapest 1960).
- 1972: M. Zádor, Byzantine Influences in Early Medieval Hungarian Architecture. In: Gy. Rózsa (Chefred.), Évolution générale et développements régionaux en histoire de l'art. Actes du XXIIe Congrès International d'Histoire d'Art Budapest 1969, Bd. 1 (Budapest 1972) 185-190.
- 1975: M. Zádor, Román építészet. In: Cs. E. Tompos / M. Zádor / A. Sódor (Hrsg.), Az építészet története. Középkor (Budapest 1975) 237-430.
- Závodszy 1904: L. Závodszy, A Szent István, Szent László és Kálmán korabeli törvények és zsinati határozatok forrásai. Független: a törvények szövege (Budapest 1904).
- Zay 2012a: É. Zay, Történelmet ír a »legidősebb« gyulafehérvári templomlelet. Fontos adatokkal bővül az erdélyi kereszténység korai története. In: Szabadság (internetes kiadás) 2011. augusztus 07. www.szabadsag.ro/szabadsag/servlet/szabadsag/template/article,PMainArticleScreen.vm/id/3001 (8.2.2017).
- 2012b: É. Zay, Erdély legrégebbi templomát tárták fel Gyulafehérváron – frissítve. In: Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség (honlap). <https://ersekseg.ro/hu/node/2905> (7.6.2018).
- Zeremski 1907: I. Zeremski, Srpski manastiri u Banatu (Sremski Karlovci 1907).
- Zeune 1808: J. A. Zeune, GÖa. Versuch einer wissenschaftlichen Erdbeschreibung (Berlin 1808).
- Zimmermann 1971: H. Zimmermann, Das dunkle Jahrhundert. Ein historisches Porträt (Köln 1971).
- Zlatarski 1927: V. Zlatarski, Istorija na bälgarskata dăržava prjaz' srajdnitjat vjakove 1/2 (Sofija 1927, Nachdruck 1994-1995).
- Zuliani 2008: F. Zuliani, Veneto Romanico (Milano 2008).
- Živković 2002: T. Živković, Južni Sloveni pod vizantijskom vlašću (600-1025) – South Slavs under the Byzantine Rule (600-1025). Istorijski Institut, Posebna izdanja 38 (Beograd 2002).
- 2004: T. Živković, Crkvena organizacija u srpskim zemljama (rani srednji vek). Istorijski Institut SANU, Posebna izdanja 45 (Beograd 2004).
- 2013: T. Živković, The Urban Landscape of Early Medieval Slavic Principalities in the territories of the former Praefectura Illyricum and in the Province of Dalmatia (ca. 610-950). In: T. Živković / D. Crnčević u. a., The World of Slavs, Studies on the East, Western and Southern Slavs. Civitas, Oppidas, Villas and archaeological evidence (7th-11th Centuries AD). The Institute of History Monographs 64 (Beograd 2013) 15-32.
- Zovatto 1971: RbK 2 (1971) 911-940 s. v. Grado (P. L. Zovatto).
- Žurovska 2000: K. Žurovska, Sakralarchitektur in Polen. In: Wiczorek/Hinz 2000, Bd. 1, 502-506.
- Žurovska/Rodzińska-Choraży 1998: K. Žurovska / T. Rodzińska-Choraży, Au seuil de l'architecture chrétienne en Pologne. Ostrow Lednicki. Cahiers de civilisation médiévale X^e-XIIe siècles 41, 1998, 35-54.